

565

Mehmet Rıza Özüdücü
- Orhan Kemal.

Mustafa Kemal

Mehmet Şahin

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ANKARA
MUSTAFA KEMAL PAZARI
AKFI

Sayı : _____

Esas No: 966/286

Karar No: 966/201

C. S. No: 966/3609 (Basın)

AVUKAT
NEBİL VARUY

K A R A R

Neia : Cemil Akdoğan 5661
Aza : Bediye Söylemez 5724
Aza : Hüseyin Yücel 8486
C. Savcı Yar. : Hecdet Yolcut 10867
Kâtip : Kâmil Hüseyin
Davaçı : Kamal Hakları
Maznun :

- 1- MUSTAFA KEMAL KUTLU (MUSTAFA KUTLU), Rifat oğlu, Mürvet'den doğmuş, 1938 doğumlu İstanbul Fener nüfusünde kayıtlı olup Kâğıthane'de bulunan Mustafa Ali Mah. Mustafa Ali Sokak No: 10 de oturur, evli, 3 çocuklu, okur yazar, sebikasız, lokenatçı,
- 2- MENKUR BASİT KUTLU namıdır (ORHAN KEMAL), Abdulkadir oğlu, Aime'den doğmuş, 1930 doğumlu, Çeyhan nüfusünde kayıtlı olup Fatih Mecidiyeköy Mahallesi Battal Gazi Sokak No: 94/3 de oturur, evli, 5 çocuklu, okur yazar, sebikasız, muharrir.
- 3- MENKUR SAHİN, İsmail oğlu, Hüsnüye'den doğmuş, 1939 d.lu, Sütlüce nüfusünde kayıtlı olup Kâğıthane'de bulunan Mustafa Ali Mahallesi Mustafa Hama Sokak No: 65 de oturur, evli, 3 çocuklu, okur yazar, sebikasız, ticaretle uğraşır.
- 4- EROL BİZER, Hasan oğlu, Aime'den doğmuş, 1935 d.lu, Sütlüce nüfusünde kayıtlı olup Fatih Mustafa Ali Mah. Mustafa Ali sokak No: 73 de oturur, bekar, okur yazar, sebikasız,
- 5- MUSTAFA KALYONCU, İsmet oğlu, Neryem'den doğmuş, 1926 d.lu, Sütlüce nüfusünde kayıtlı olup Fatih Mustafa Ali Mah. Mithat Paşa sokak 14/7 de oturur, evli, 4 çocuklu, okur yazar, sebikasız, mesur.
- 6- BEKİR HAKKIN, Resul oğlu, Makbule'den doğmuş, 1938 d.lu, Sütlüce nüfusünde kayıtlı olup, Fatih Haliç Cad. Yeni Yol No: 24 de oturur, evli, 1 çocuklu, okur yazar, sebikasız

Suç : Komünizm propagandası ve methivesi yapma

Suç tarihi : 1965-1966 yılı muhtelif tarihlerinde.

"Komünizm propagandası yapma ve onu yayma" den maznun, Mustafa Kemal Kutlu ve arkadaşları hakkında icra edilen aleni duruşma sonunda, dava

dosyası tetkik edildi.

GENEL DURUMU :

İstanbul 2. Soruşturma Bürosunun 19/10/1966 tarih esas 966/77 karar 966/235 sayılı "son tahkikat sonucunda kararında" mahmur Mustafa Kemal Kutlu, Mehmet Rasit Şenel, Mehmet Şahin, Erol Şişer, Mustafa Kalyoncu ve Nevket Ertekin, hakkında, (...1965 ve 1966 yıllarına muhtelif tarihlerinde...bir araya gelip konuşmaları sırasında...Türkiyedeki rejimin kapitalist bir sistem olup, bu sistem içinde kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceğini...kuvvetle komünist ihtilali ile yürürlüğe konan sistemin büyük kalkınmalara yol açacağını...komünizmin iyi olduğunu...Türkiye'de, halktan yana ve tabandan gelen bir halk hareketi veya içi ihtilalinin zaman geldiğini...bunu gerçekleştiren Rusya'ya methettikleri...) belirtilerek, T. Ceza Kanununun, 142/1, 173/son maddeleri ile ceza tayini hükmü ileri sürülmüştür.

S A V U N M A :

Safhalarda suçluların tespit edilen suçlarından,

1- Mustafa Kemal Kutlu (...kendisinin lokantaya olduğunu...araya gelme devamlı müşterileriyle aktif suçlarında konuşmakta işlerinde, hiç bir zaman komünizm propagandası yapmadığını...onu yvmedığını...) işlemlerinde, mahkemede, ifadesinin orada vasıfeli olanlar tarafından yazılıp, kendine, okutmadan imza ettirilerek olduğunu bildiren, münafık suçunu red etmiştir.

2- Mehmet Rasit Şenel, (...kendisinin eylevi durumu ve şahsi davranışlarını anlattıktan sonra bir tertibe maruz kalarak komünizm suçundan dolayı evvelce mahkûm olmuş bulunduğu itibarıyla daima dikkatli hareket edip, sadece spor konuşmalarında konuştuğunu...) işlemlerinde münafık suçunu kabul etmiştir.

3- Mehmet Şahin, Mustafa Kalyoncu, Nevket Ertekin, Erol Şişer, (...komünizm propagandası veya yvme yapıp yapmadıklarını...) anlatarak suçsuz olduklarına ileri sürmüşlerdir.

Eylemler, suçluların, safhalardaki ifadelerinde, komünizm propagandası veya onu yvme teşkil edecek bir konuşma yapmadıkları veya bu nitelikte soya labilecek bir söz söylediklerini kabul etmemektedirler.

B E L L İ L E :

Yenişehir Mahkemesi 1. Şube Siyasi Esas Mahkemesi Birkası-Şehir" adresine gönderilen, "bir vatanperver hırsızlığı" isimli mektupta, şüpheli, (...Benim bir şüpheliyim var. Bu çocuğu mahkûm bir adam olarak tanıdım. Fakat son zamanlarda, fikirlerinde bir değişim sezmeye başladım. Nazım Hikmet'in, Sebhattin Ali'nin kitapları elinden düşmez oldu. Bunların aya adam gönderdiklerini, Amerikalıların geri kalacağını, buna sebep olarak da komünist rejimin ilerlemekte olduğunu, Türkiye'nin de ancak bu yolla kalkınabileceğini söylemeye başladım. Bunları nereden öğrendiğini merakla incelemeye başladım. Neticede bu çocuğun Cibali'de Mustafa Kutlu adında birinin lokantasına devam ettiğini, ve orada Nazım Hikmet'in hapisane arkadaşları

Orhan Kemal'den ders aldığını, aynı yere komünist fikirli daha bazı kişilerle beraber ettiklerini ve komünizmin lehinde konuştuklarını, propaganda yaparak geçen kimseleri açıkladıklarını öğrenmiş.

Bu yatan hekimlerinin genç dimağlara daha fazla sehirlemeleri için kanuni bütün imkânlarla başvurarak keşiflerinin emilmesini memleket ve millet hesabına istihzan ederim...) demekle ve açık laim ve adrese verilmesi sebebi ile işah olunmaktadır.

8/2/1966 tarihinde emniyete gelen mektup üzerine tekkikate bağlanmış, bu sırada aramalar yapılarak, şahit ifadeleri tesbit edilmiştir.

Arama sırasında alınan (Ek B-4)deki kitaplar, bir evde bulduklarına göre, bizzat bu durumları ile- komünizm propagandasına veya hümeyle delil sayılabilmektedir.

İfadelerine mürecaat olunan şahitlerden,

1- Hasan Hüseyin (Dr.Zb.Sf.14) (...sorumlardan Mustafa Kemal'in... Hüseyin herhangi bir memlekette elini attığı yerlerde memleket refah içinde yürüyor, bunu da bizim memlekette İktisadi Partisi yapar... diye söylediğini... diğer sorularından, hiç bir şeye işitmediğini...) söylemiş, basarlıkta itihaz ettiği beyanlarına yazılığ sebebiyle işahla bilgisini anlatmış.

2- Hasan Satay, (Dr.Zb.Sf.16) aynı ifadelerinin doğruluğunu beyanla, (...komünizm ve sosyalizmin tehlikeli olduğunu, bu bakımdan konuşulan şüphelerle de aynı ve mediflünü anlayamadığını... Hüseyin ve Amerika ile olan ilişkilere temas edildiğini, ...sadece, Hüseyin'in rejiminin methudene edildiğini...) bildirmiştir.

3- Haydar Turkyay, (Dr.Zb.Sf.17) (...sorum Mustafa Kemal'in lokantasında şahit konularındaki konuşmaları duyduğumda, ...bu sırada bu rejiminin iyi olduğundan... bu sırada büyük halkınca seğlendiğinden, ...Türkiyede de dipten gelen bir hareket yapılması hususundan bahsedilip, bu şekilde veya başka, komünizm propagandası yapıldığını duymadığını...) bildirip, polistiki ifadeleri kendi anlattıklarına uygun olmadığını ileri sürmüştür.

4- Mehmet Akın, (Dr.Zb.Sf.18) Kemal Sarı (Dr.Zb.Sf.19) Selahattin Akın, (Dr.Zb.Sf.20), Mümin Kavrak Kara (Dr.Zb.Sf.21), İsmail Hıncıman (Dr.Zb.Sf.23), Sadık Çalçın, (Dr.Zb.Sf.25), Abdullah Kırke (Dr.Zb.Sf.26), İbrahim Güvercin (Dr.Zb.Sf.27), Razia Fatmehmetoğlu (Dr.Zb.Sf.30), Abdül Alpar (Dr.Zb.Sf.31), Haydar Kurtan (Dr.Zb.Sf.31), Süleyman Hüseyin (Dr.Zb.Sf.32) Yusuf Ziya (Dr.Zb.Sf.33), Mehmet Hıncıman (Dr.Zb.Sf.35) şahifedeki beyanlarında bilgilerini anlatıp, şahifede verdikleri ifadeleri, kendi anlattıklarına veya bildiklerine uygun tesbit edilmediğini bildirmişler ve birbirine teyit edip temenlayan şahifetlerinde, sorularından herhangi birinin, komünizm propagandası veya onu hüme sayılabilecek, şüpheli veya devranını, -mahkum yeti gerektirir yeterlikte- bildirip, ifade ve işah ile teyit etmişlerdir.

Yeni Hasan Hüseyin (Dr.Zb.Sf.11) ve Selahattin Akın (Dr.Zb.Sf.13) şahifetleri, şahifelerde işah ve emniyet arz etmekte, hissi gürültüde

ve esasen, -onların- beyanında da, tam bir tesbitle, meselelerin münaf suçu bu içledikleri belirtilmemiş bulunmaktadır.

Zaten, bizatiki ihbar mektubu da, işaret edilen komünizm propagandası veya onu Hynein, sadece, komünist iki yas-rın eserinin okunup, iki süper devlet arasındaki fess yerisine ait uşalara ve anayasa hümayesindeki siyasi teşekkülün, yasad edici durumuna tesalluk etmektedir.

Buylaca, iddia, müdafaa, mevcut delail, hadise mahiyet ve seyri, duruşmada edinilen intibakla ele alınmış ve esasen, müeyyede bulunmuş, komünizm propagandası veya onu Hyne sayılabilecek bir veya birkaçları vaki görüldüğü kabul edilmiştir.

Günlük konuşmaların, anayasa hümayesindeki bir partinin teşekkülüne göre, o parti mensubu kimse tarafından konuşulması ve hatta baskılarına, aynı şekilde anlaşılmışlar, mahiyeti, maksadı itibarıyla da komünizm propagandası veya onu Hyne sayılması.

Aksi halde, siyasi teşekkül mensuplarının, politik nitelikteki konuşmalarına imkân verilmiş olur.

Balbuki, anayasa, yasak olan komünizm sınırına girmek ve o sınırın üstüne ait propaganda veya Hyne de bulunmak üzere siyasi konuşma ve müzaheretlere cevap vermektedir.

Yukarıda belirtildiği gibi, meselelerin işaret edilen sınırın üstüne ait sayılabilecek konuşmaları ve o şekildeki propagandaları veya Hyne, mahiyetlerine yeter derecede tespit ve tesbit olunmamıştır.

Bu bakımdan tahkikatın tamamlanması veya kendi mesuliyetlerine mütehalif olarak şahadetinde bulunmaları mahkemeli vasifeliilerin geçirilip dinlenmesinde, neticeyi değiştirecek bir hal görüldüğü kabul edilmiştir.

İzah edilen sebepler nazara alınarak, meselelerin münaf suçları BERAATLİDİR, mahkemeye aykırı olarak, kabili temyiz olmak üzere, ittifakla karar verilerek, yukarılarına karşı, C. Savcı Kardeşimiz Necdet Yalın ve müdafiler Nebih Varol, Gülcin Çaylıgil, İyşe Nur Erün, İhsan Altay Gülhan, Mustafa Şeraf basır elemlerine halde ve kitabı kütibi Kâmilan Uysal yanında okunarak alınan karar olmuştur. 13/7/1968

Reis 5661

Ass 6724

Ass 5486

Kâtip

Maznunlarla, müdafileri geldiler, Yüzlerine karşı eskisi gibi açık duruşmaya devam olundu.

Maznun Erol Sözerden esas hakkındaki müdafaası soruldu: eski müdafaaların tekrarla masum olduğundan beraatine karar verilmesini istedi.

Son sözü sorulan maznun, ben suçsuzum dedi.

Son sözü sorulan maznun Mustafa Kutlu, efendim, bu tamamen bir tertip tir suçumuz yoktur beraatimi istiyorum dedi.

Maznun Mehmet Raşit Öğütüden son sözü soruldu: Beraatimi istiyorum dedi.

Maznun Mehmet Şahinden son sözü soruldu: Bir suçum yoktur beraatimi istiyorum dedi.

Maznun Muzaffer Kalyonçudan son sözü soruldu: Beraatimi talep ediyorum dedi.

Maznun Şevketertekinden son sözü soruldu: Beraatimi talep ediyorum dedi.

Dava dpsyası heyetimizce tetkik edildi. Mucibi tahkik başka bir cihet kalmadığından duruşmanın bittiği tefhim edildi.

f.C.D. "erekçeli kararımızda yazılı olduğu üzere, maznunların müsenet suçtan beraatlerine, Mütaleaya aykırı olarak, kabili tenyiz olmak üzere, ve ittifakla karar verilerek, yüzlerine karşı, C.Savcı Yardımcısı Necdet Yalkut ve müdafiler Nebih Varul, Gülçin Çaylıgil, Ziya Nur Erün, İhsan Altay Gülhan, muvaffak Şeref hazır oldukları halde ve sabit katibi kâmuran uysal yanında okunarak alenen tefhim olundu. 13/7/1968

Reis

Aza

Aza

K-

Dosya No: 966/286

C. Savcı Yardımcısının

ESAS HAKKINDAKİ MÜTALFASI

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi Reisliğine,

Muhtelif tarihlerde komünizm propagandası yapmak suçundan maznunlar Mustafa Kutlu, Mehmet Raşit Öztüccü (Orhan Kemal), Mehmet Şahin, Frol Şazer, Muzaffer Kalyoncu, Şevket Ertekin haklarında müsnet suçtan dolayı açılan hukuki emme davasının yapılan ilk tahkikatı sonunda dosya, İstanbul 2. Sorgu Hakimliğinin 19/10/1966 tarihli son tahkikatın açılmasına dair karar^{na} istinaden mahkememiz huzuruna gelmiş bulunmaktadır.

Filhalka adigeçen maznunlardan Mustafa Kutlu'nun, Cibeli Üsküplü caddesi Fırın sokak 1/1 de lokantacılık yapmakta olduğu ve gayri muayyen zamanlarda diğer maznunlarla burada toplandıkları, konuşmalarının ekseriya siyasi konulara değindiği, cereyan eden sohbetleri ve münakaşaları sırasında, Türkiyedeki siyasi rejimin kapitalist sistem olduğu, bu sistem içinde herhangi bir kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceği, Rusya'da gerçekleştirilen ve komünist ihtilâli ile yürürlüğe konan sistemin büyük kalkınmalara yol açtığı, komünistliğin iyi bir sistem olduğu, Türkiye'de halktan yana bir idarenin kurulabilmesi için tabandan gelen bir halk hareketinin veya işçi ihtilâlinin lâzım geldiği...hususlarının tartışıldığı...ileri sürülmüştür.

Maznunların cümlesi duruşmada verdikleri ifadelerden müsnet suçu red etmişler ve hazırlık tahkikatı sırasında Emniyet 1. Şube personeli tarafından alınan ifadelerinin sleyhte bulunan kısımlarını kabullenmemişlerdir.

Hazırlık tahkikatı sırasında mezkûr şube müdürlüğünce geniş

Şöhrde ve titizlikle ifadeleri zabtolunan şahitlerin tekmlisi son tahkika safhasında mazbut ifadelerinden rücu etmişler ve evvelki ifadelerin, taraflarından verilmediğini, bu şekilde konuşmadıklarını, ...sosyalizmin ve komünizmin menasını bile bilmediklerini... söylemişlerdir. Aynı şahitlerden bazıları ise, Emniyette ifadeleri alınırken morallerinin bozuk olduğunu, bu itibarla ne dediklerini bilemeyeceklerini, aynı zamanda zabıta tarafından telkin altında bulundurulduklarını... ileri sürmüşlerdir.

Hazırlık tahkikatı esnasında Emniyetçe bertafsil şahadetleri zabtolunan ve aynı şahidi olarak nitelendirilmiş bu kimselerin mazbut ifadelerinde (...Türkiye'nin sosyalizmle kurtulacağı, sosyalizmden maksadın komünizm olduğu, bu günkü rejimin beşenilmediği, Marx'tan örnekler verildiği, tarihi maddecilikten bahsedildiği, Rusya'daki rejimin iyi oluşu sebebiyle büyük kalkınmanın bu memlekette tahakkuk ettiği, Türkiye'de dipten gelen bir hareket olması gerektiği, ancak tabandan gelen halk hareketinin bütün memlekete hakim olması suretile Türkiye'nin düzelebileceği, kapitalizmin yıkılıp kendi partilerinin iktidara gelmesinden sonra devlet idaresinin düzeleceği ve müsavatan sağlanacağı, Türkiye'de fakir halkın sömürüldüğü, azanlığın, çoğunluğu istismar eylediği, tek kurtuluş yolunun, işçi sınıfının önderliğinde bir halk ihtilali bulunduğu, köklü reformların bu suretle sağlanacağı, burjuvalar ve kapitalistler işçi sınıfının iktidara gelmesini istemedikleri takdirde, tarihi tekamül icabı ergeç bu sınıfın iktidarı ele geçireceği, bundan sonra ancak sefil halkın sömürülmekten kurtulacağı bunun önüne hiçbir kuvvetin geçemeyeceği, Sovyet Rusya'da uygulanan Karl Marx sisteminin iyi sonuçlar verdiği, bizde de aynı sistem uygulanırsa iyi sonuçlar alınabileceği bütün istihsal vasıtalarının devletleştirilmesinin ~~gerekli~~ gerektiği, Sovyet Rusya'nın peykleri olan Bulgaristan, Macaristan, Romanya...da dahi iyi sonuçlar alındığı....) tarzındaki konuşmaları ve münakaşaları maznunların ağızlarından dinlediklerini tafsilatıyla beyan etmelerine rağmen yukarıda belirttiğimiz gibi duruşma safhasında bu şahitlerin cümlesi, ifadele-

rini deęiřtirmeyi tercih etmemiřlerdir.

Maznunların zabitede verdikleri ifadelerin mevzuhiyeti, şahitlerin duruşmada şekil ve renk değiştiren mukaddem ifadelerinin sıhhat derecesiⁿⁱ tesbit bakımından hazırlık tahkikatını idare eden Emniyet 1. Şube Amir ve memurlarının şahit sıfatıyla celbleri ile sorgunun ve şahadetin doğruluk derecesini tevsik, ifadelerin slinış tarafı, ifadesi slinenlere maddi veya manevi tezyik yapılabildiği, imzadan önce ilgiliye ifadesinin okunup okunmadığı, şahitlerin bilgi sahibi olduklarının Emniyetçe nasıl tesbit edildiği...kendilerinden sorulmak suretile bu hususta slinilecek cevaplardan edinilecek intibah, delillerin takdirinde arzedeceği^{ne} me işaretle bu zabite memurlarının şahit olarak dinlenmesi mevzuunda vaki talebimiz red edildiğinden bu hususta da tahkikatın tevsif ve amme delillerinin kuvvetlendirilmesine imkan sağlanamamıştır. Şu duruma göre şahitlerin hazırlıkta nasbuh ifadelerinin doğruluğunu aynen kabullenmek ve dosyayı bu açıdan değerlendirmek gerekecektir. Aksine bir müteale, hazırlık tahkikatını idare eden Emniyet 1. Şube Amir ve Memurlarının kesitli olarak ve maznunlar aleyhine kanuni sonuçlar doğurabilecek bir yolu tatbik etmiş olduklarını kabullenmek ve bunların suç işlediklerini iddia etmek sonucuna bizi götürür ki böyle bir iddiayı düşünmek bile maheli savunmak demektir. Şu hale göre, şahitlerin samimiyetten ve doğruluktan ayrılan duruşmadaki beyanlarına itibar etmiyor ve tekmilinin hazırlıkteki ifadelerini esas alıyoruz.

Bilindiği gibi dava konusu olan komünizm propagandası suçunun ilgili maddesi olan T.C.K.nun 142/1 ci maddesinde düzenlenen fiilin gerçekleşmesi için, komünizmle ilgili fikir ve düşüncelerin birden fazla şahıslara nasden ulaştırılması gerekmektedir. Nasden yaymak ve çoğaltmak anlamına gelen (propaganda) deyiminin nasbuh bendde kullanılması nasden bundandır. Suçun gerçekleşmesi için emniyet şart değildir. Yeterki, propagandanın:

A) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıfları hükmi altına al-

masını sağlamak veya sosyal bir sınıfa ortadan kaldırmak,

B) Memleketin iktisadi veya sosyal temel nizamlarından herhangi birini devirmek,

C) Devletin siyasi ve hukuki temel nizamlarına topyekün yoketmeğe matuf olması... *şarti gerektirmez.* Maddi unsur teşkil eden bu hususların bulunması suçu meydana getirecektir. Komünizm propagandası mahiyeti itibarıyla şekli fiillerdendir. Bu nevi suçların, kanun nazarında bizatihi devletin varlığı, emniyet ve selameti için tehlikeli oldukları ferz ve kabul edilmiştir. Cürmün, bütün kanuni unsurları ile, tekevvün edebilmesi için yıkıcı ve bozguncu şekilde propganda yapmak yeter olup maddi suçlarda olduğu gibi fiilin netice husule getirmesi şart sayılmaz. Suçun manevi unsuru açısından failin cürmi kastının bulunması, yani propagandayı bilecek ve isteyerek yapması aranır.... *şahıtlara kasden duyuracak şekilde şerhleriyde yaptıkları konuşmalarla*

İddia ediyoruzki, *şahıtlarda* tekml maznunlar açısından müsenet *şahıtlarda* (komünizm propgandası) suçunun bütün unsurları gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, maznunların fiili redde dayanan savunmalarında samimiyet görmemekteyiz.

Hareketleri T.C.K.nun 142/1, 173/son, 31, 33, 40 cı maddelerine uymaktadır.

Mezkûr maddeler gereğince cezalarının tayini mütalea olunur.

/ /1968

İstanbul C. Savcı Yardımcısı

Necdet YALKUT

10867

T.C.

İstanbul

Sorgu Zabtı

Dokuzuncu Sulh ceza H.

Esas 1966/71

Hakim Hulusi Günay 9107

Kâtip Şehriban Kalender

Kominizim propagandası yapmaktan sanıklar Mustafa Kutlu, Mehmet Raşit Öğütücünün ve Mehmet Şahin hakkında tanzim olunan hazırlık evrakı ile birlikte sanıkların mevcuden gönderildiği sorguları yaparak suçun vasfı ve mahiyeti itibarıyla C.M.U.K.nun 109 ve 125 ci maddelerine tevfikan tevkiflerine karar verilmesi talabını havi savcılığın 8/3/1966 tarih 1966/380 sayılı ve basım Bürosu ifadeli yazıları ile evrak nöbetçi olan mahkememize tevdi edilip, sanıklar mevcuden gönderilmekle bağısız olarak huzurua alındılar,

SANIK MUSTAFA KUTLU

SANIK MEHMET RAŞİT ÖĞÜTÜCÜ

SANIK MEHMET ŞAHİN

Evrak okundu, suçları anlatıldı, Sanıklar sorguya çekildiler.

Sanık Mustafa Kutlunun sorgusunda, Mevcut iddia varid değildir savcılık ve poliste verdiği ifadeler göre bu bir komledir şöyleki karşımda bulunan aynı işi yapan Adalet partililer tarafından günün insanların üstüne atabileceği şekilde kominizim isnadı yapıp beni işimden uzaklaştırırım müşterilerimi kendi tarafına çekmek kanaatindeyim, ben surette kominizim propagandası yapmadım dedi. Müsnet suçu kabul etmedi.

C.Savcılığınca alınan 8/3/1966 tarihli hazırlık ifadesi okundu Okunan ifadesinin doğru okunduğunu söyledi.

Poliste verdiği ifadesi okundu bu ifademinde savcılıkta beyan ettiğim gibi Orhan Kemal ile olan kısmı hariç aynen kabul ediyorum dedi.

SANIK MEHMET RAŞİT ÖĞÜTÜCÜ, sorgusunda: Ben kominizim propagandası isnadını sureti katiyede red ederim, şunun için mahkumiyetinden itibaren 20 sene geçmiştir bu müddet içerisinde 40 mütecaviz roman hikaye tiyatro oyunu ve yüzlerce film sonorası yazmış romanlarım ve hikayelerim defalarca onbinlerce basılmış ve bu eserlerimden pek çoğu dünya dillerine çevrilmiş memleketimde ve dışarda bir yazar olarak hazretliğimin gururunu fazlası ile duymuş bir insanım, 5 çocuğum var geçimim ile mükellef olduğum geniş bir ailem var 5 yıl hapis yatmış olmakla hapis hane hayatının ne demek olduğunu gayet iyi bilen hapis yatmaktan

zevk almıyan bir insanım bunlara ilaveten münevver ve aydın olmak hay-
siyeti ile en sağlam en sola kadar fikir gurup ve cereyanlarını iyi bi-
lirim, komünizim propagandası yapmak bu şartlar dahilinde kat'î suretle
menfaatim iktizası değildir hala komünizim denilen olayı bir mealeke
gerçekleştirebilmek için bahçelerde, lokantalarda çeşitli insanlar ön-
de açılmasını yapmak komünizim gerçekleşmesi için kabül olmiyacağımı
rkezen daha iyi bilirim şunuda biliyorumki Türkiyede komünizim için
bir ortam yoktur ben hapisten itibaren 23 yıllık hayatım içersinde gö-
lük aktüel politikaya katılmamışım. Bir sanatçı için bir koltuğa
2 kappuz siğdirmek gibi bir şey olurdu, dolay sile komünizim propaga-
dası yapmadım, müşnet suçu kabul etmem dedi.

8/3/1966 T.11 savcılığınca alınan ifadesi okundu. Doğrudur dedi.

Polisteki ifadesi okundu, doğrudur dedi.

Sanık Mehmet şahının sorgusunda, Ben hiçbir zaman komünizim propa-
ndası yapmış değilim, yalnız sosyalizimi benimsedim, bazı sohbetleri-
mizde Adalet partili arkadaşlarımızla fikir münakaşası yaparız fakat
bu münakaşamız sosyalizm hududlarını aşmış değildir dedi.

C.Savcılığınca alınan 8/3/1966 T.11 hazırlık ifadesi okundu.

Doğrudur dedi.

Polisteki ifadesi okundu. Doğrudur dedi.

Evrak tetkik edildi.

G.D. Sanıkların sureti müdafaalarına , evrak müderecatına , topl-
nan delillere göre sanıkların komünizim propagandasını ilgili madde u-
surları anlamında vekastında yaptıkları kesin olarak anlaşılammakla
ve toplanan deliller tevkiflerine yeter derecede görülmemekle ve sanık-
lar ikametgah sahibide bulduklarından nazaran şimdilik tevkifleri-
ileride mağduriyetlerini mucip olabileceğinden evrak müderecatına gö-
serbest bırakılmalarına , evrakın C.Savcılığına iadesine itirazı kabül
olmak üzere 8/3/1966 Tarihinde karar verildi. 8/3/1966

Hakim 9107

T.C.

İstanbul

İkinci Sörgü Hakimliği

Karar No:1966/235

Esas " :1966/77

C.M.U. " :1966/380

Tahliye Ta:13/4/66(Mustafa Kemal Kutlu
Mehmet Şahin, Mehmet Raşit Öğü
tüçü Hk.)

K A R A R

Sörgü Hakimisi :Muazzez Ercan 6690

Katip :Mualla Dinç

Davacı :K.H.

Maznunlar

- 1-Mustafa Kutlu, Rifat oğlu, 1338 d.lu. Küçükmustafapaş
müftühalı mahallesi paşa hanım sokak no 23 de maki
- 2-Mehmet Raşit Öğütcü, (Orhan Kemal) Abdülkadir kemali a
1330 d.lu. Cibali Üsküplü caddesi no 20 de maki.
- 3-Mehmet Şahin, İsmail oğlu, 1920 d.lu. Küçükmustafapaş
müftühalı mahallesi hanım sokak no 63 kat 2 de.
- 4-Erol Sözer, Hasan oğlu, 1935 d.lu., Fener, müftühalı mal
si hanım sokak no 73 de maki.
- 5-Muzaffer Kalyoncu, İzzet oğlu, 1926 d.lu., Küçükmustaf
müftühalı mahallesi müftühalı sokak no 14/17 de maki
- 6-Şevket Erkekci, Resul oğlu, 1338 d.lu., Fatih Karadeniz
no 8 de oturur.

Suç :Komünizm propagandası ve methiyesi yapmak.

Suç tarihi :1965 ve 1966 yılları muhtelif tarihleri.

Yukarıda açık hüviyetleri yazılı maznunlar hakkında yapılan

ilk tahkikat sonunda:

Maznunlar Cibali, Üsküplü cad. fırın sokak 1/1 nolu maznun
Mustafa Kutlupan lokantasında muhtelif zamanlarda buluşup yiyip içtikleri
ve sohbet ettikleri ve zaman zaman aralarında siyasi mevzularda konuşarak
ve sohbet ettikleri ve zaman zaman aralarında siyasi mevzularda konuşarak
olup Türkiyedeki rejim kapitalist bir sistem olup bu sistem içinde
hangi bir kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceği Rusya'da gerçekleştirilen
komünist ihtilali ile yürürlüğe konan sistemin büyük kalkınmalara yol
açtığı komünistliğin iyi olduğu, Türkiyede halktan yana bir idare kuru
bilmesi için tabandan gelen bir halk hareketinin veya işçi ihtilalinin
lazım geldiğini ve komünizmin ve bu tabiatının veren Rusya'yı methettik
Hazırık ve ilk tahkikat evrakı, iddia, maznunların müdafaa yoluyla beyan
şahadet ehli vakıf ruhsatları ile ulaşılan maznunlar Her ne kadar sosyal
fikirli kişiler oldukları arkadaşları arasında geçen konuşmalarda gün
el konuların konuşurlarken bu fikirlerinin konuşmasını yaptıklarını mü
aten bildirmekte iseler de iş bu müdafaa ve bilhale delail ait o duğ
mahkemeye taktır ve tahli edilmiş üzere maznunların hareketine ayar T.C
nunun 142/1, 173/ son, 40 maddelerine göre tecziyesine ve son tahkikatın
ist. ( ) Ağır Ceza mahkemesinde açılmasına maznunların gayrimenkul olara
mahkemeye devkilerine C.M.U.K.nunun 196 ve 200 cü maddeleri gereğince ka
verildi. 19/10/1966

Katip

Hakim 6690

14/8 TÜR

19/2

Handwritten signature and stamp.

K A R A R
=====

tutukludur
=====

966/73 İtiraz

Hakim: A. Tarık Paşay: 8362

Katip: Şukriye Çavuk

Komünizm propagandası yapmak ve Komünizm mat etmekten
mahnun, Mustafa Kutlu, Mehmet Rasit Öğütçü, ve Mehmet Şahin müdafii-
leri tarafından verilen 16/3/966 tarihli itiraz dilekçesinde, İstanbul
İkinci-Sorgu Yargıçlığının, sanıkların -mevkufiyet hallerinin devamı hak-
kındaki 14/3/966 günlü kararına karşı itirazda buldukları anlaşılma-
ta isede,

Maznunlar vekili müdafileri tarafından verilen 14/3/966
tarihli itiraz dilekçesinin konu kısmında aynen (İkinci Sorgu Hakimliği
nin 12/3/966 gün-ve 966/77 sayılı, tahliye talebinin reddine dair kara-
rana- itirazdan ibaretti.) denetimden sonra, mezkur dilekçenin 5. no-
bandında aynen (müvekkililerimiz 14/3/966 tarihinde 2. no: Sorgu Hakimli-
ğinde de sorguya -çekilmişlerdir, Böylece tevkif-mizakkeresinin geri al-
ınması hususundaki talebiniz red olunurken iler sürülen " sorgunun he-
nüz -yapılmamış olması " gerekçesi de kalmamıştır. -Ayrıca, sorgu yapı-
lan isnadın ne kadar temelsiz olduğuna bir tartışın. mevcut bulundu-
ğuna ve tecziyeyi müstelzim bir fiilin ika edilmediğini de -ortaya-çı-
karmıştır.) denemesine nazaran, 14/3/966 tarihli itiraz dilekçesiyle
İstanbul 2. no: Sorgu Hakimliğince maznunların sorguları yapıldıktan
sonra,- mevkufiyet hallerinin devamına mitedair 14/3/966 tarihli kara-
da itiraz edildiği kanısı-uyanmakla beraber,-bu-kerre maznunlar vekili
müdafileri tarafından verilen 16/3/966 tarihli dilekçe üzerine,İstan-
bul- 2. no: Sorgu- Hakimliğince ittihaz olunan 14/3/966 tarihli kara,
yeniden yapılan itiraz mahiyetinde kabul edilerek dosya okunup tetkik
edildi:

Maznunlar hakkında 9/3/966 tarih ve 966/380 sayılı taleple
ile ilk tahkikatın açılmasına mesnet teşkil eden hazırlık tahkikatında,
ifadeleri tesbit edilen şahit Ömer Şengün, Mehmet Akkuş, Haydar Türkay,
Kemalettin Akkaya, Recep Gürsoy, Hasan Seten, Selahattin Akbaş, Kemal Sar-
s, ve Hüseyin Şevket Kayan-ın hazırlık tahkikatındaki ifadeleri- mündere-
cına ve henüz Sorgu- Hakimliğince- adı geçen şahitlerin sorgu Hakimliğince
dinlenip ifadelerinin tesbit edilmiş bulunmasına- ve- İstanbul Üçüncü
Asliye Ceza Hakimliğince ittihaz olunan 8/3/966 tarihli tevkif kararına
ait vacip sebeplerin henüz- zail olmamasına binaen vaki- itirazın Reddine
, kararın müstelzime- tebliğine ve dosyanın yerine tevdi için C. Savcılı-
ğına ifadesine tebliğatin sorgu hakimliğince ifasına kanun yolları açık
olmak üzere 17/3/966 tarihinde karar verildi.

Hakim

17/3/966

Makin : İhsan Tan 7474
Katip : Nurihan Arbilin

18
4

MÜHÜRLENDİRİLMİŞ KANUN
MAHKEME KARARI
= 33 =

Komünizm propogandası yaptığı iddiasıyla meznun İstanbul Fatih, fener müftü ali mahallesi güftü hanca sokak N.73, C.90, S.128 mufusun da kayıtlı ve İstanbul da aynı adreste ikamet ettiğini bildiren ve İstanbul unkeşani Beköplü caddesi fırın sokak 1/1 de lokantacı olduğunu bildiren ve sıfat oğlu, 20/4/1928 de mürşetden doğmuş Mustafa Kemal Hatlı, aynı suçtan meznun Şeyhan ili şeyhan kazası konak oğlu mahallesi N.33, C.3, S.147 mufusunda kayıtlı İstanbul citali fırın sokak no:20 de oturduğu olduğunu bildiren Abdulkadir Kamali oğlu, 1930 de Azimeden doğmuş, Mehmet Rasit Altın, aynı suçtan meznun İstanbul Fatih, fener müftü ali mahallesi hanca sokak N.61, C.94, S.97 mufusunda kayıtlı İstanbul da aynı yerde oturduğunu bildiren Emel oğlu, 1928 de Hahşyeden doğmuş, Mehmet Şahin haklarında icra edilen hazırlık tahkikatı üzerine meznunların suçlarının mahiyeti itibarıyla S.S.U.K. nunun 104 ve 125 nci maddelerine tevfikten tevkiflerine karar verilmesi C. Güvenliğinin 8/ /1966 tarihli ve 966/380 sayılı yazısıyla istenilerek İstanbul 3 ncu sulh ceza mahkemesine kendileri hazırlık tahkikatı evrakı ile sevk edilip sulh ceza mahkemesince kendilerinin tevkiflerine mahal olduğuna 8/3/1966 tarihli ve 966/71 sayılı karar ile karar verilmesi üzerine bu karara karşı İstanbul C. Güvenliğinin 8/3/1966 tarihli ve 966/380 sayılı dilekçesiyle itiraz edilerek meznunların komünizm propogandası yaptıkları belirtilerek suçun ve sıfat ve mahiyetinde nazara alınarak bu itibarla tevkiflerine mahal bulunmadığına müteaddir 3 ncu sulh ceza mahkemesinin kararının kaldırılarak tevkiflerine karar verilmesi istenilerek itiraz dilekçesi ile birlikte itiraz edilen karar ve hazırlık tahkikatı evrakı 8/3/1966 tarihinde saat 15 de sıraya göre itirazı tetkik edecek merci sıfatıyla mahkememize tevdi edilerek itiraz dilekçesi itiraz edilen karar ve icra edilen hazırlık tahkikatına dair evrak etrafı ile tetkik edilip icrası düşünülmüştür.

Meznunların, komünizm propogandası yaptıkları 7/3/1966 tarihinde fener postahanesinden emniyet müdürlüğüne gönderilen mektupla ihbar edilmiş üzerine girilen hazırlık tahkikatı evrakına göre meznunların, meznunlardan Mustafa Kemal Hatlı'nun lokantasında bulularak bu propoganda yapıldıkları ve yapmaktadırlar oldukları ihbarı meyyit şahit Ömer Şengün, şahit Kemal İbrahim Akkay, şahit Recep Gürsoy, şahit Nuran Seten, şahit Selahattin Akkay, şahit Hüseyin Göktaş kayserinin ifadeleriyle belirtilmiş ve meznunların verdikleri ifadelerle müevvelen vaki ikrarları şahadetli teyit edecek mahiyette olduğu gibi ayrıca neticeyi elde edilen kitaplarda ayrıca delil olacak mahiyette bulunduğundan bu itibarla ispat olunmuş suçun mahiyeti ve ağır cezalı oluşu karşısında henüz hazırlık tahkikatı evrakında ikmal edilmiş durumda olup başka elde edilecek delillerin yok edilmesi ihtimalinde bulunduğundan bu sebeplerle suç kadını dahi ilgililerle delil takdirini gördükten sulh ceza mahkemesince aynı tevkif kararı verilmesi konusunda yerinde bulunmadığından bu itibarla

18

C. evcillikinin ademi tevki kararına karşı vaki itirazın yerinde bulun-
duğundan itiraz edilen 9 ncu sulh ceza mahkemesinin mezkur ademi tev-
kif kararının kaldırılarak ademi tevki kararına karşı her 9g mezmunun tevki kararına ,
her 9g mezmun haklarında tevki müzakereleri çıkarılması ve C. evcilli-
ğine infaz verilmesine, ve hazırlık tahkikatı evrakının karar suretine
rahten ve çıkarılan tevki müzakereleriyle birlikte müteakip konular
gereği ifa edilerek üzere C. evcillikine infazına 8/3/983 tarihinde kesin
olmak üzere karar verildi. 8/3/983 saat 18, 35

K.

7674

mm

TÜRKİYE SOSYAL TUSTAV TARİH 18 3

TEVKİF KARARI

T.C.

İstanbul 2 Sorgu H.
1966/77

Maznun. MUSTAFA KUTLU Babası Rifat, anası Mürüvet ,1338 D, lu Fener Nufusunda kayıtlive nufus cüzdanı üzerinde olmayıp cezaevinde olduğunu bildirdi. Küçük Mustafapaşa Muftialı mahallesi Mufti hamamı sokak No: 73 de oturur, Unkapanı Üsküplü caddesi fırın sokak No: 1/1 de kendisine ait lokantada çalışır evli, 3 çocuklu, sabıkasız, ortaokul mezunu, ilk tahkikat kararı ve talepname okundu, maznunun ilk tahkikata karşı itirazı olmamakla sorguya çekildi.

Ben bütün isnatları tamamen redediyorum ben fiilhakika Türkiye İşçi Partisindenim yapılan bu isnat tamamen kompledır ben lokantacılık yaparım her partiye mensup müşterilerim vardır Bunlar arasında komünizm propagandası yapmam iş hayatımda baltalar ben 17 senelik esnafım ve başarılı bir durumum var Ömer Şengül evvelce Tipteydi sonra Adalet Partisine geçip işbirliği yaptı ve benim karşımda lokanta açtı işimin bu yapılan komplelerle körleterek müşterileri kendi dükkanına celpetmektedir. Bütün gaye budur şahit ifadeleride komplenin bir neticesidir. esasen bu şahitlerde 4-5 aleyimde bulunludur. Onlarda Adalet Partidandır. Ben Tipte halen fi yönetim kurulu üyesi ve Büyük Kongre delegesiyim evimde yapılan aramada 350 kadar kitaplarımın arasında evrakta listesi yazılı 21 adet kitap lüzumuna binen alınmıştır. Bu kitaplar piyasadan alınmıştır. bunlar bir şey ifade etmez Savcılıkta verdiğim ve emniyette alınan her iki ifademde doğrudur yalnız Emniyette alınan ilk ifademde Orhan Kemale ait (Kendisi Orhan Kemal seçimlerle iktidara geleceğini inanmaz ben bahsettiğim zaman güler benim şahsi kanaatime göre Orhan Kemal Sosyalizm ve seçim yolu ile iktidara gelinme kısmı yanlıştır. ben o şekide beyanda bulunmadım yalnız bana Nazım Hikmetin kitabını vermişti kendisine bu kitabı okudum Nazım Hikmetin iyi insan olduğunu bahsediyorsunuz dedim öyledir dedi esasen kendisi komünistlikten 27 sene evvel mahkum olmuş bulundu undan bu gibi konuşmalardan kaçınır hatı

böyle bir mevzu açıldığından lokantayı terk edip gider bu isnat tamamen komlodur. Kabul etmiyorum dedi okundu imzası alındı. 14/3/1966

Hâkim 6690

K.

Maznun

Maznun Mehmet Rasit Çütüçü.....

ilk tahkikat kararı ve talepname okundu Maznunun ilk tahkikata karşı itirazı olmamakla sorguya çekildi.

Yapılan isnatları katıyetle reddederim. Yalnız üzerinde Nazım Hikmet'in kitabı bulunması sebep olmuştur. Bu kitap esasen serbest dışarıda satılıyordu ben 40 müteceviz roman ve yüzlerin üstünde senorya ve hikaye kitapları yazmışımdır. Hiç birisinde böyle propaganda mevzuu yoktur Mustafa Kemal'in lokantasında gidip yemek yedim. Maznunuda oradan tanıdım, onlarla ahbablığım komünistlik mevzuuna dayanmamaktadır. Kendiler spor meraklısıdır bende gençliğimde futbol oynardım. Mağazlarında takip ederim bu sebeple aramızda ahbablık meydana geldi benim Nazım Hikmetle üçbuçuk yıl isimli kitabım serbest satılmaktadır. Bundan bir adet kitabı bizzat Mustafa Kutluya vermişimdir. Bu kitap Nazım Hikmet'in komünistliğine ögen bir kitap değildir kendisiyle olan günlük münasebetlerimizin edebi yönünü dile getiren bir kitaptır. Ben onabı kitabı vermekte özel bir maksad yoktur Nitekim 72 ci koğuş ve başka kitaplarımda imzalı olarak vermiş olabilirim ben halen hiç vir partiden değilim sabıka sebebiyle siyasi hayattan daima kaçındım hatta bulunduğum yerlerde günlük politik tartışmalar mevzuunda daima kaçınırdım sabıka olan şu içi herhangi bir mevzuunda ismim karışın istemezdim Ben Tıp'ın Fatih, Şişli ilçelerinde ve Paşabahçe Kültür derneğinde edebi sohbetler konuşması yaptım fakat siyasete ve komünizme karışmış değildir münhasıran işçi partisinde konuşmamış değilim hangi parti talep ederse ben edebi konuşmaya hazırım tıp istedi orada konuşma yaptım dedi Banıyette ve

savcılıkta verdiğim ifadeler doğrudur Nazım Hikmetle 3,5 senelik hapisane arkadaşlığımız vardır. Kendisini o suretle taşıyorum Lokantacı Mustafa Kemal'in iş sebebiyle ticari bir rekabet mevzuunda ve Adalet partisini desteklediği bu hadisede duruma önem kazandırmak için sabıkalı oluşundan bu işe benimde ismim karıştırılmıştır bu hadisede bir komplodur dedi ve tahliyesini istediğini beyan etti okundu imzası alındı. 14/3/1966

Hakim 6690

K.

maznun

MAZNUN MEHMET SAHİN .....

İlk tahkikat kararı ve talepname okundu maznunun ilk tahkikata karşı itirazı olmamakla sorguya çekildi.

Ben işçi Partisi Fatih İlçesi Başkanlığım Parti Üye Onal Ömer Bengül evvelce Terziydi, Fakat sonra muvaffak olamadı kadıköyde kahve açtı ondada muvaffak olamadı sonra yeni iş aramaya başladı, Adalet Partisi İdir Tipte olan Ömer Bengülü kendi taraflarına çektiler, bu hadiseden sonra TİP'ten istifa etti Adalet Partiye girmesi muhtemeldir. Sonradan Mustafanın karşısında bir köfteci dükkanı açtı Recep isminde Adalet Partisi tutumunu beyanen bir şahıs ve lokantasının açılmasına yardım eden bu şahıs Ömerin yakasındaki Tıp rozetini çıkarıp sen bu rozeti yakanda taşıdıktan bir iş göremez ve iş sağlayamazsın diyor ve işliyor bunu biz duyduk Partide gündeme getirdim kendisinin müdafiasının alınmasına karar verildi. kendisine mektup yazdık fakat gelip bize müdafiasını yapmadı bu hadise Mustafa ile iş rekabeti ve partilerlik sebebiyle Ömer Bengül tarafından tertiplenmiş bir komplodur biz hiçbir zaman Mustafanın lokantasında komünistlik propagandası yapmamışızdır. Ancak siyasi ve fikir münakaşaları olmuştur. Fakat komünistliğe ait konuşma ve propaganda yapmadık bu iddiaları varid değildir imzasız ihbar mektubu üzerine bu işe el konulmuştur. Şahitlerden biri

Omer Bengülü olup bu esasen Mustafanın iş hasmıdır ve komployu hazırlayanlardandır. Recepte Adalet Partiyi benimseyen ve işçi Partisi ni sevmeyen ve konuşmalarımız arasında siz komünistsiniz diyen adamdır. Deli Kemal namıyla maruf olan şahısta Timarhaneye girmiş çıkmış olan bir delidir Hüseyin Şevket Çocukluktanberi arkadaşımıdır. Kendi beyanına göre iddiayı müeyyit bir ifade vermiş değildir kendisi bana söyledi. başka şahıtlar kimler olduğunu bilmiyorum, yapılan iddiayxx tamamen bir komlodur isnadı kabul etmem ve tahliyemi talep ediyorum dedi okundu imzası alındı. 14/3/1966

Hakim 6690

K.

maznun

SAHİT:

HÜSEYİN ŞEVKET KAYA, B. Ferhat, 1337 D. lu Unkapanı Umurbey sokak No: 2/4 daire 4 de oturur maznunları tanır şahadete mani halı yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte-

Maznun Mustafa Kutlu benim küçük yaştan beri arkadaşımıdır. kendisini tanırım Lokantasında 8-10 senedenberi arasına giderim. kendisi ile içki içer konuşuruz, Kendisi işçi partilidir kendisi aşırı sosyalis olduğunusöyler Kendisinin sakat oluşu ufak yaşta babasından yetim kalışı vehayatta kendi kendisini hazırlayışı cemiyete karşı küskünlüğünü meydana getirdiğini yine kendi beyanından bilirim çünkü kendisinin anlattığına göre ve bende etraf öğrendiğime nazaran babası kör rifat denilen şahıs millî mücadeleye hizmeti dokunmuş ve istiklal madalyası alarak taltif edilmiş olan ve sonradan sebebini bilmediğim durumundan ötürü idama mahkum edilip ve idam edilmiştir Mustafa bu surette küçük yaşta öksüz kalınca çalışmak mecburiyetinde kaldı ufak yaştan fakirlikten yetişti kendisine ve annesine bu surette baktı ayakkabı boyacılığı yaptı seyyar esnafılık yaptı sonra dakahvehane açtı en son olarakta bu lokantayı açtı fakat burası 35 metre karelik ufak bir aşçı dükkanıdır kendisi fakirlikten yetiştiği

1919 için işçi sınıfını esnafı tutar ve korur bu sınıfta refaha kavuşması için sosyal adaletin tahakkuk etmesini ister bir kalemde 500.000 lira kazanana karşı içinde bir hirs vardır. bu hirsinin tezahürü kendi beyanından müteaddit defalar benışittim. Günlük gazete havadislerinden alarak ve bunları mevzu yaparak lokantada bu tarzda konuşmaları olurdu. Bende işitirdim Yabancı Firmaların bizi sömürmesini mesala petrolün yüzde onbeş dünya piyasasından fazlasıyla memleketimize satılarak sömürülmemizin aleyhinde olduğunu yine günlük gazeteler havadislerine istinaden konuşurdu. Ağır Sanayinin dış ticaretin birde özel sermayesinde devleştirilmesi taraftarıdır fakat bu arzusu Devlet çafında bir tüm olarak değil kısmendi karmark ve Lenininde zamam geldikçe bahseder konuşurdu onlar hakkında bilgisi olmuşki konuşuyordu vakti müsaittir bu kitapları okunmuş olabilir Bu konuşmaları benimle hususi yapmazdı açıkça ortadan konuşurdu, benden başka duyanlarda olabilirdi, petrolün yüzde 35 fazlasıyla amerikalılardan satın alındığı için Amerikalılar aleyhinde bulunurdu, Memleketimizi sömürüyorlar diyordu Rusların çayır ovada kurdukları çam fabrikasından bahsederdi, daha faz faiz istediklerini, bu meyanda Batı Almanya ile işbirliği yapılmasını bu suretle her türlü yardımın Rusyadan alınması taraftarı olduğunu açıkça söylüyordu, Ruslarla kültürel anlaşma yapılmasında isterdi zaten böyle bir anlaşmada olmuştu, rusya eskiki bir komşumuz olması sebebiyle cihaharbinde yalnız onlardan yardım gördüğümüzü ileri sürerek onlarla daha yakinen temaslarımız olmasını arzu ederdi. Amerikalıların burdan kovulmasını ve üstlerinin kaldırılmasını istediğini pek hatırlamıyorum, Hazırlık ifademde böyle yazılmış ise şimdi söylediğimi hatırlamıyorum. Keza komünizmin neşriyatın serbest bırakılmasını ve halkın bundan istifade etmesini de söylemedi, yalnız Fikir hürriyetine Hürmeti vardır, memleketi

sararlı olmayan normal bir fikrin neşrini arzu eder benim bu beyanım belki hazırlık ifadesinin alındığı sırada yalnız anlaşılıp o suretle geçirilmiş olabilir Mehmet Şahin biraz pasiftir. Mustafanın insiya ^{altında} tifi olabilir, Mustafa Tarafından yetiştiriliyor diyemem Fakat Mustafa'nın fikir ve mütealealarına hürmet ederim. Mehmet Şahin korkaktır işçi partisine de Mustafanın yapamazsın iddiası ile girmiştir. Mustafa, ben sosyalistim der, fakat bu ^{ne} derecedeye kadardır bilemem, bu kendisinin daha fazla büyük görme içindedir. Mehmet Şahinde bu yoktur. Esasen çalıştığı için vaktide müsait değildir. Orhan Kemal'i tanımam arasına lo kantaya geldiğini görürüm kendisi mahkum komünist olduğunda Nurgosma niyede kirathanesi olan Kazım soysaldan duymuştum. Bir gün Orhan Kemal onun kirathanesinde gördüm, selamlaştım o zaman arkadaşım Fazıl bu adam komünisttir. Sen onu nereden tanıyorsun, peşinde sivil komünistler vardır. dedi. ben bu şahsı mahallede Halim selim efendi mizaçlı tanırım lokantaya geldiği zamanlar sosyalizm hakkında konuşmalarına hiç şahit olmadım, esasen 3, 5 defa kendisini gördüm, maznunlar hakkındaki bilgim budur, başkaca malumatım yok, komünizm propagandası yapıp yapmadıklarını bilmem şahit olduğum hususlar bunlardır dedi.

Hazırlık ifadesinin temas ve tasrih ettiği hususlar hariç doğru olduğunu beyan etti. Okundu imzası alındı, 29/3/1966

Hakim 6699

K.

Şahit

Şahit= KEMAL SANUS,

B. İsmail, 1341 d, lu bahremini işçi evleri 3 ci sokak No:14 de oturur, Maznunları tanır, şahadete mani hali yok usulen yeminettirilerek Dinlendikte= Aradan zaman geçtiği için emniyette alınan ifadesinin okunmasını istedi. 2/13 deki ifadesi okundu. Bu ifade tamamen doğrudur Maznun Orhan Kemalide bu lokantada 2, 3 ayda bir görürdüm, Fakat maznunların komünizm propagandası yaptığını ben duymadım bilmiyorum

Yalnız bende işçi Partisinden olduğum için partiye ait konuşma yapardım dedi okundu imzası alındı. 29/3/1966

Hakım 6690

K.

Şahit

ŞAHİT SELAHATTİN AKBAŞ

Babası Mustafa, 1926 D.lu Unkapanı Haydar hamam sokak No:9 da oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte.

Aradan zaman geçtişi için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi. 2/II deki hazırlık ifadesi okundu. Emniyette alınmış olan bu ifadem tamamen doğrudur bunailave edecek hiçbir malumatım yok bildiğim ve duyduğumu ifademde açıkladım, maznunların bu konuşmaları isnat edilen suç mahiyetinde olup olmadığını ben bilemem ben yalnız duyduklarımı söyledim dedi okundu imzası alındı. 29/3/1966

Hakım ~~6669~~ 6690

K.

Şahit

Şahit Hasan Seten

Babası Mustafa, 1928 D.lu Unkapanı Üsküplü cadde No:52 de oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte=

Aradan zaman geçtişi için Hazırlık ifadesinin okunmasını istedi. Emniyette alınmış olan 2/IO daki ifadesi okundu. Bu ifadem tamamen doğrudur bilgim ve duyduklarım bundan ibarettir bu konuşmalar Mustafa Kutunun lokantasında olmakta idi Bende gittiğim zamanlar bu konuşmaları işitiyordum Yüksek sesle münakaşa halinde bu konuşmalar oldu bildiğim bundan ibarettir dedi okundu imzası alındı

Hakım 6690 29/3/1966

K.

Şahit

Şahit Recep Gürsoy

Babası Sadık, 1926 D;lu Unkapanı Üsküplü Cad.Bostan Hamam sokak No:13 de oturur Maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte.

Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

2/8 de Emniyette alınan 2 sahıfalık ifadesi okundu, Bu ifadem tamamen doğrudur Mustafa Kutlunun Komünizm met ettiği zamanlar rusya herne reye elini atarsa orada refah oluyor ve refah içinde yüzüyorlar bizdede işçi partisi bu işi yapacaktır dediğide duydumbu sözleri lokantada m müşterilere rasında yüksek sesle alenen söylüyordu Mehmet vahin daıma Mustafa Kutlu'nun söyledikleri doğrudur öyledir hep tastik ederdi.onun ayrıca konuşmasını duyduğunu hatırlamıyorum, Orhan Kemal onlarla sık sık konuşurdu Mustafa Kutlu ile Çok samimi idi, Orhan Kemal bunların üzerin de çok müessirdi bunların hocası rolünde olduğu kanaatindeyim,Orhan Kemal ayrıca komünizm propagandasını alenen bizzat yaptığını duymadım Mustafa ile sık sık konuştuklarını suyardım Fakat ne konuştuklarını bil miyorum, Bu lokantaya ben 6 aydan beri gitmiyorum Ben inşaatçı olduğum için işçilerden çok ahbabım vardır, bana ve işçilerem tesir etmek istediler, bana ısrarla Mustafa Kutlu bizim işçi partisi doktrin partisi diyor bizim partide bütün işçiler refaha kavuşacak Benide partiye alalım diye ısrar etti ben gormedin, ben esasen Adalet Partisindenim dedi okundu imzası alındı, 29/3)1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Kemalettin Akkıyal

Babası Hamu, 1928 D.lu Fatih Çirçir Fazilet sokak No:1 de oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte

Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

Emniyette alınan 2/7 deki ifadesi okundu. Bu ifadem tamamen doğrudur

esas
Lokantada yüksek sesle konuşan MUSTAFA KUTLUDUR, Mehmet Şahinle arada sırada bu konuşmalara dahil olup münakaşa eder, evet veya hayır gibi mevzuları tavsif eder bunlar işçi partisindedir Günün konularına göre sosyalist davası diye bir şeyler konuşurlar, ben anlamadığım için aia kadar olmam, ben bu lokantaya gündüzleri gitmem, Orhan Kemal geceleri geldiğini gördüm Arkadaşlar gündüzleride geldiğini söylerler, Mustafa ile gördükleri zaman samimi konuştuklarını gördüm, Mehmet Şahinde rast geldiği zaman oda beraner konuşur, konuşmaların mahiyetini anlamadığım için komünistlikle ilgili olup olmadığını bilmiyorum, nekonuştuklarını bilmiyorum, Cahilim anlamıyorum dedi.

Yalnız bir defasında ydin ve aile aleyhinde yani aile ve çocukla herşes uğraşamaz gibi bir söz söyledi. Herkes uğraşabilir hayvanlar bile yavrularına bakıyorlar dedim. Münakaşamız buna aittir, bununla Mustafa Kutlu ne söylemek istediğini neyi kastettiğini bilemem dedi okundu imzası alındı, 29/3/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Haydar Türkay

B. İbrahim, 1339 D. lu Unkapam Haydar Şişakçı Çeşme sokak No:14 de oturur maznuları tanır şahadete mani hali yok, usulen yemin ettirilerek dinlendikte. Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

Emniyetteki 2/6 daki ifadesi okundu. Bu ifade tamamen doğrudur Lokantada yapılan konuşmalar günlük gazete dökümanlarına müsteniden bazen mustafa, bazen mehmet şahin konuşurdu, Fakat daha fazla konuşurdu, mehmet şahin daha sessizdir, Mehmet Şahin daha fazilatistikçi durumdadır, kendilerine muhalif olanlarda, münakaşa edip konuşmayı büyütüp alevlendirirlerdi Orhan Kemal buraya nadir uğradığını görürdüm O Kemalın bu konuşmalara ve münakaşalara katıldığını ben duymadım

o muhit halkından ve Şahit Recepten bunların hiçesi olduğunu, ve diğer maznulara müessir olduğunu ve komünistlikten sabıkası olduğunu işittim dedi okundu imzası alındı, 29/3/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

ŞAHİT MEHMET AKKUŞ

B.Hıdır, 1938 D.lu, Çapa Arpaemini emin mah, Zaviye sokak 43 kat 3 de oturur maznuları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte.

Aradan zaman geçtiği için emniyette alınan hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

2/5 deki hazırlık ifadesi okundu Bu ifadem doğrudur, ben mustafanın lokantasına bir kere işçi partisi fiçe başkanı olduğu için fiçe binası bulmak için konuşmaya gitmişim Ben gittiğim zaman komünizim fiçe ait konuşmalar olduğunu duymadım, Fakat birbuçuk seneden beri telefon idaresinde çalıştığım için partiden çekildim, Lokantaya gitmediğim için konuşmalara şahit olmuş değilim dedi.

Maznulara isnat edilen suçla bir malmatım yoktur dedi okundu imzası alındı, 29/3/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

ŞAHİT ÖMER ŞENGÜN

Babası Hüseyin 1932 D.lu Fener, Sancaklar yolu No:10 da oturur, maznuların tanır şahadete mani hali yok yemin ettirilip dinlendikte,

Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi Emniyette alınan 2/1 sayıda 3,5 sayfalık ifadesi okundu bu ifadem tamamen doğrudur ben evvelce işçi partisinde idim Fakat bundan sonra başka bir partiye geçmedim, ben fiihakika tesadüfen Mustafanın karşısında bir dükkan bulup köfteci dükkanı açtım çalışmaya başladım, Mustafa bundan Muğber oldu, ve bu sebeble benle konuşmadı, küstü, bu se-

bebele aramız açıldı, ben onahıçbir zaman rekabet veya partıcılık düşünce si ilebir tertip yapmış değilim, Şahitler benim taraftarım değildir muhi tin adamlarıdır, daime onun dükkanında yemek yerler, ben dükkanımı açalı bir ay oldu,bunlar benim dükkanımada geliyorlar, nereye isterlerse oraya gidiyorlar, ben dükkanıma müşteri celbi için böyle bir ihbarda bulunmadım İhbarı yapan ben değilim, Mustafa Benden her nedense şüphelendi dedi.Okun du imzası alındı, 29/3/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

MAZNUN EROL SÖZER

Babası Hasan,anası Emine,1935 D.lu.....

İlk tahkikat kararı vetalepname okundu bir itirazı olmamakla sorguya çe kildi.Ben esas işçi Partiliyim,Konuşmalarımız işçinpartisinin programında ön gördüğüm temel reformların yapılmasını savunurdum, konuşmalar tamamen bunadayanmakta idi, iddia edildiği gibi komünizm propagandası yapmış de ğilim, isnadı kabul etmem ,Emniyette vesavcılıkta verdiğim mufassal ifade lerim doğrudur,dedi imzası alındı.

Hakim 6690

K.

Maznun

MAZNUN MUZAFFER KALYONCU,

Babası İzzet,anası Meryem,1926 D.lu.....

İlk tahkikat kararı vetalepnameokundu Maznunun ilk tahkikata karşı bir itirazı olmamakla sorguya çekildi.

Ben memurum, hiçbir Partiden değilim, arkadaşlarla bulunduğumuz yerlerde günlük aktüel meseleleri konuşurduk, Fakat bu konuşmalar, komini zim mahiyetinde değildi, toprak reformu ve Tibbin sosyaleştirilmesi, ve maarifte reformun yapılması konuşmaları yapıyorduk Fakat komünizm propa gandası ile ilgili şeyler söylemedim,Emniyette ve savcılıkta verdiğim ifadelerim doğrudur dedi okundu imzası alındı. 24/6/1966

Hakim

K.

Maznun

.....

Babası Resul, anası Makbule, 1338 D.lu .....

İlk tahkikat kararı ve talepname okundu. Maznun ilk tahkikata karşı itirazı olmamakla sorguya çekildi. Ben hiçbir partiye mensup değilim ben umumî yerlerde yaptığım konuşmalarda, hiçbir surette komünizm propagandasını met eder şekilde konuşma yapmadım, böyle bir konuşma olmamıştır. İsnadı katıyen kabul etmem, konuşmalar günün aktüalitesine taallük ediyordu, esasen umumî olarak konuşmaların bu mahiyette olduğunu hatırlıyorsamda mahiyetini izah edemem, bu hususta emniyette ve savcılıkta verdüğüm ifadelerimde tamamen doğrudur onları da tekrar ederim dedi. Okundu imzası alındı. 24/6/1966

Hakim

K.

Maznun

ŞAHİT RUMİ HİÇSONMEZ

Babası Mehmet 1339 D.lu Cibali fırın sokak No:10 da oturur maznunla rı tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte

Ben şişli çocuk hastanesinde kaleme katiplik yapıyorum, evim Mustafanın dükkanına yakın olduğu için kahvede veya dükkanda işten sonra Mustafa Kutlu'yu görüyorum, Mustafanın yanına gelenler arasında arasıra Mehmet Bahin, ve Erol'u görüyordum, Mehmet Bahin daha sık gelirdi ufaktan beri Mustafa ile Mehmet Bahini tanıdığım için beraber oturup konuştuğumuz için Mustafanın Hükümet idaresini beğenmediğini, ve rusyanın hangi memlekete el atmışsa oranın düzeldiğini söylardı, bende bunları dinlerdim, Nazım Hikmeti'de överdî ve muhitte komünist Mustafa olarak tanınırdı, Orhan Kemal bizim muhitte otururdu, Mustafanın lokan tansinada gelirdi Fakat onun komünistlik hususunda konuşmasını duymadım, Hazirlik ifadesi okundu.

Tekrar kendisinden soruldu: Oradaki ifade benim şahsî kanaatimdir ben yalnız Mustafanın konuşmalarını duyuyordum, toplantılarda Mehmet

olduğu zamanlar oda tастik ederdі. Fakat diğerlerinin ne tастik ettiklerini, nede konuşmaya karıştiklarını ben duymadım, yalnız şahsen taşıyorum, Mustafa ile yakın arkadaşlıkları olduğu için hazırlık ifademde öyle söylemiş olabilirim, Fakat hakikati hâl böyledir. Bildiğim budur dedi okundu imzası alındı.

Hakim 6690

K. 24/6/1966

Şahit

Şahit Omer Bengün, Babası Hüseyin 1332 D.lu Fener Sancaktar yokuşu, No:10 da oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte=

Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi 1/4 sayıdaki ifadesi okundu, Bu ifadem doğrudur, esasen ifademde bütün maznunların isimleri açıklanmıştır. Konuşma ve propaganda mahiyetinde açıkça yazılıdır, esasen evvelce hakimliğinizde ifade vermişim, bütün ifadelerim doğrudur maznunların yaptıkları propaganlara evvelce muttali oldum dedi okundu imzası alındı. 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Sadık Çalışkan

Babası Eyüp, 1927 D.lu Fendik Kaptanpaşa caddesi Çiğdem sokak 18/B de oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte=

Aradan zaman geçtiği için emniyette alınan ifadesinin okunmasını istedi=

1/6 daki hazırlık ifadesi okundu, bu ifadem tamamen doğrudur ifademde açıkladığımız üzere ben bu şahısları eşyalist olarak taşıyorum konuşmalarıda hep bunun üzerinde, komünizm meteder şekilde duymadım,

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Abdülcelal Kükener,

B.Ömer,1336 D.lu Maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte= Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesi nin okunmasını istedi.

1/10 daki 9,8,7, 4 sayıfalık hazırlık ifadesi okundu.

Bu ifademdeki hususlardan doğru olan sadece İşçi Partisinin tüzük ve programları hakkında Mustafanın konuşmasıdır. Diğer maznunlarla birlikte komünizmi met ettiklerini ve konuştuklarını duymadım. Bunlardan Mustafa ve Mehmet Vahin benim 35 senelik arkadaşım, esasen Mehmet Şahini Gazete okumaya bile tahammülü yoktur, Mustafa Kutlunun konuşmalarına karşılık dinler ve tavsif ederdi, ikiside işçi partili idi, ben bu mevzularda bir çok yerlerde konuşmaları dinlerim, onlardan ifadele ründe bu maznuna isnat ve aktarmalar olmuş yani binnetice Maznun ların komünistlik propagandası yaptıklarını duymadım, ve burdaki ifadesinin daha doğru olduğunu beyan etti okunup imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Recep Gürsoy

Babası Sadık 1926 D.lu Unkapanı Üsküplü cadde Bostan hamam sokak No: 13 de oturur maznuna tanır şahadete mani hali yok usulen yemin etti rilip dinlendikte: Aradan zaman geçti i için hazırlık ifadesinin okun masını istedi.

1/II daki hazırlık ifadesi okundu Bu ifadem tamamen doğrudur bundan başka hiçbir malumatım yoktur dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit=İBRAHİM GÜVENÇİ

Babası İbrahim, 1332 D,lu Unkapanı Üsküplü cadde No:104 de oturur, Maznunlardan Şevketle erolu tanımaz , diğerlerini tanır,şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte=

Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

1/18 deki hazırlık ifadesi okundu. Bu ifade tamamen doğrudur aynen kabul ve tekrar ederim buna ilave edecek başka bir sözümde yoktur dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Yusuf Ziya Akın

Babası Yunus 1337 D,lu K, Mustafapaşa karakası arıççı sok, No:44 de oturur, maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte= Iradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

1/20 deki 2 sayfalık ifadesi okundu Bu aynen doğrudur buna ilave edecek başkaca sözüm yoktur dedi, okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit NAMİZ USTAMEHMETOĞLU

Babası Ali 1331 D,lu K, Mustafapaşa Kopça sokak No:8 de oturur, maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi.

1/21 deki kısa olan ifadesi okundu. Bu ifade doğrudur benim maznunlara isnat olunan suçları hakkında hiçbir bilgim yoktur dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit Omer Öleroglu

B, Mehmet 1329 D,lu Fatih, Kırmastı mahallesi tetümel sokak No:13

oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilip dinlendikte= Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi , 1/22 deki ifadesi okundu Bu ifadem doğrudur bunlar gazetelerden Çetin Altan'ın ve İhan Selçuk'un yazılarını ele alarak onlar üzerinde münakaşa yaparlar ve İşçi Partisinde tutumunu tamamen benimserlerdi Fakat komünizm propagandasını yaptığını duydum dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim

K.

Şahit

Şahit Ahmet Alpay

Babası İbrahim 1329 D.lu K, Mustafapaşa Muftialı mah, Tokça sokak No: 4 de oturur ,maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilip dinlendikte, Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasını istedi ve 1/23 deki ifadesi okundu Bu ifadem tamamen doğrudur, başkaca malumatım yok, maznuniara isnat edilen suçlardanda haberim yoktur dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim 6690

K.

Şahit

Şahit: Haydar Murtaza,

Babası Rifat, 1930 D.lu Kü, Mustafapaşa, Tahir baki sokak No:49 da oturur maznunları tanır şahadete mani hali yok usulen yemin ettirilerek dinlendikte= Aradan zaman geçtiği için hazırlık ifadesinin okunmasına istedi; 1/24 deki hazırlık ifadesi okundu Bu ifadem doğrudur maznuniara isnat edilen suçlarla hiçbir ilgim yoktur dedi okundu imzası alındı, 24/6/1966

Hakim

K.

Şahit

Şahit Süleyman Özemre

B. Ahmet, 1326 D.lu Fatih Hüsam Bey mahallesi İmamniyazi sokak No:28 de oturur, maznunları tanır şahadete mani halı yok usulen yemini etti rildi.dinlendi.

Aradan zaman geçtiği için hazırlıktaki ifadesinin okunmasını istedi. 1/27 deki hazırlık ifadesi okundu bu ifadem doğrudur aynen kabul ve tekrar ederim dedi Maznunlara isnat edilen suçlar hakkında malumatım yoktur dedi okundu imzası alındı.24/6/1966

Hâkim 6690

K.

Şahit

ŞAHİT-MEHMET ULUTAN

Tevfik oğlu, 1335 D.lu Kü, Mustafapaşa ayakbaşı caddesi 9 no:da oturur

Ben maznunların komünistlik propagandası yapmalarına şahit olmadım bu hususta hiçbirşey bilmiyorum Bu maznunlar aslında benim sosyal klübümün asasıdır lar gelip giderler kendilerini oradan tanırım kendilerinin klüpte komünistlikten bahsettiklerini duymadım ve rusya hakkında bir söz söylediklerinden malumattar değilim.

Poliste verdiği 9/3/1966 tarihli ifadesi okundu ve Mehmet Raşit, Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin dahil komünistlik propagandası yaptıklarını bilmem bu hususta malumatım yoktur.

Emniyette verdiği 30/3/1966 tarihli ifadesi okundu Bu ifadem aynen doğrudur ancak maznunların komünistlik propagandası ile alakadar değildirler talepten belirtilen suçu görmedim duymadım, Mustafa Mutlu nun komünistlik temayülü olduğunu bilmem poliste yalnız yazılmış hadise hakkında malumatım yoktur dedi.Esasen hiçbir partiye ait hiçbir şey bahsetmezlerdi ve sovyet rusyadanda bahsetmezlerdi dedi ifadesi okundu imzası alındı. 21/7/1966

Hâkim 10398

K.

Şahit

T.O.
İstanbul

2 S.C.H.

66/136 Sorgu
66/745 C.Sav.

Hakim.Nevzat Ersan 10468

Kâtip: Aynur sütün

SÖRGÜ ZABTI

Komünizm propogandası yapmaktan maznunlar Erol sözer, Muzaffer Kalyoncu ve Şevket Ertekin sorguları yapılarak tevkifleri talebiyle ve mevzu olarak evrakı ile birlikte gönderilmekle huzura alındılar.

EROL SÖZER, ...

MUZAFFER KALYONCU .....

SEVKET ERTEKİN.....

C.Savcılığının 15/4/1966 T. ve 1966/745 sayılı talebine havi hazırlık evrakı okundu.

Suçları anlatıldı.

MAZNUN EROL Sorguya çekildi= Ben işçi partisine kayıtlıyım fakat isnat edildiği şekilde hiçbir zaman konuşmalarında komünizm metader mahyette fikirler beyan etmedim konuşmalarım daima işçi partisinin ana programında yer aldığı esaslar dahilinde olmuşturki işçi partisinin programında yer aldığı üzerinde konuşmalarında Bankaların sigortaları ağır nayinin Devletleştirilmesini müdafaa etmişimdir ve bunların gerçekleşmesi halinde ve Toprak reformu yapıldığı takdirde tarımsal genişlememiz ne şekilde gelişeceği mevzuunda konuştum hiçbir zaman sovyet rusyayı komünizm ihtilali refaha kavuşturmuştur ve komünizm idare idir şeklinde bir konuşma yapmadım poliste ve savcılıktaverdiğim ifade doğrudur münderecatını tekrar ederim ve bu isnadı kabul etmiyorum dedim.

MAZNUN MUZAFFER sorguya çekildi.

Tahliye edilmiş bulunan Lokantacı Mustafa kutlu arkadaşım vehemşeridir arasına yolum düştükçe lokantasına uğrarım ben Devlet memuruyum HiçBir partiye kayıtlı değilim esasen siyasetle uğraşmam kanunen yasaktır Ben bazen arkadaşlar arasındayapılan toplantı ve konuşmalarda Anasenin kabul ettiği Tıbbın sosyalleştirilmesi prensibini çalıştığım birkadada sağlık yardım sandığı kurulmuş olması sebebiyle ve faydalarını gördüğümüzden her zaman müdafaa ederim, Birde Toprak reformuna taraftarım Çünkü memleketim olan karadeniz havalisinde Toprakların az olması sebebiyle ora halkının şehirlere göç etmesi veneticede geçekondul kurulması aleyhinde olduğum içintoprak reformunu bu bakımdan müdafaa ederim hiçbir zaman komünizm ihtilali rusyayı refaha kavuşturdu b

komünist olalım, komünist idare iyidir şeklinde komünizm propaganda yapmadım bu bakımdan hakkımdaki iddiayı kabul etmem evvelce savcılıktaki ve poliste verdiğim ifadelerimi tekrar ederim doğrudur dedi.

MAZNUUN ŞEVKAT Sorguya çekildi.

Ben şimdiye kadar Mustafa kutlunun lokantasına 5 veya 6 defadan fazla gitmiş değilim fakat her akşam yemekten sonra kahveye çıkarım, ~~xxxxxxev-~~ velce bu nevi suçtan cezam olduğu için ve benim en küçük ^{şekilde} bir konuşmam muhitte başka türlü tevşir edileceği için bu nevi siyasi konuşmalarda sureti katiyede çekinirim iddia edildiği gibi ne lokantada, nede başka yerde konuşmadım, pomisteki ve savcılıktaki ifaden doğrudur aynen tekrar ederim dedi.

G.D. "et kık edilen dosya münderecatına göre maznunlar hakkındaki beyanları bu gün anayasa teminatı altında bulunan ve faaliyetine devam etmekte olan işçi partisinin ana üneleri ile aşağı yukarı müşaheret arz etmekte olup bu itibarla mevcut şahadet maznunların komünizm propaganda yaptıkları hususunda kat'ı ve kanaatbahş mahiyette görülmemiş olup, delillerin tahlii vetakdiri davayı görecek mahkemeye mevdu bir keyfiyet bulunmasına ve esasen aynı mevzudan dolayı evvelce Tevkif edilmiş bulunan Mustafa Kutlu, Orhan Kemal ve Mehmet Şahin'in tahliye edilmiş olmalarına göre deliller toplanmış olup maznunların ikametgah sahibi bulunmaları hasabiyle tevkiflerinde bir zaruret görülemediğinden mevcutlu getirilen her üç maznununda serbest bırakılmalarına evrakın C, Savcılığına idadesine itirazı kabul olmak üzere 15/4/1966 tarihinde karar verildi. 15/4/1966

Hakim 10468

K.

T.C.

Tahliye Ta= 13/4/1966(Mustafa Kemal Kutlu,
Mehmet Şahin, Mehmet Rasit Öğütücü.Mk.)

İstanbul D.T. Mahkemeleri ve İcra Dairesi Başkanlığı
İkinci Sorğu Hâkimliği

Karar No: 1966/235

Esas No: 1966/77

C.M.U.1966/380

S o r g u H â k i m i : Muazzez Ercan 6690

K A T İ P . . . . . Mualla Dinç

DAVACI: K.H.

M A Z N U N L A R : 1 - MUSTAFA KUTLU, Rifat oğlu 1338 D.lu Küçükmustafa

paşa Muftialı Mahallesi Paşa Hamam sokak No:23 de-mukim

" 2- MEHMET RASİT ÖĞÜTÜCÜ, (Orhan Kemal)Abdulkadir Kemali oğlu, 1330

D.lu,Cıbalı Üsküplü caddesi No:20 de mukim

" 3- MEHMET ŞAHİN, İsmail oğlu 1920 D.lu, Küçükmustafa paşa Muftialı

Mahallesi Hamam sokak No:63 Kat 2 de

" 4-EROL SÜZER,Hasan oğlu 1935 D.lu Fener Muftialı mahallesi Hamamso-

kak No:73 de mukim

" 5-MUZAFFER KALYONCU ,İzzet oğlu1926 D.lu KüçükmustafapaşaMuftialı

mahallesi Mhrikemal sokak No:14/17 de mukim

" 6- ŞEVKET ERTEKİN, Resul oğlu ,1338 D,lu Fatih Karadeniz Caddesi

No:8 de oturur

SUC : Komünizm propagandası ve methiyesi yapmak

Suç Tarihi: : 1965 ve 1966 yılları muhtelif tarihleri

Yukarıda açık hüviyetleri yazılı maznunlar hakkında yapılan ilk tah-

kikat sonunda:

Maznunlar,Cıbalı,Üsküplü caddesi Fırın sokak/1 No:1lu Maznun Mus-

tafa Kutlu'nun lokantasında muhtelif zamanlarda buluşup yiyip içtikleri, ve
sohbet ettikleri ve zaman zaman aralarında siyasi mevzularda münakaşalar olup
Türkiyedeki Rejimin kapitalist bir sistem olup bu sistemin iç-
çinde herhangi bir kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceği Rusya'da gerçekleştiril-
en Komünist ihtilali ile yürürlüğe konan sistemin büyük kalkınmalara yol aç-
tığı komünistliğin iyi olduğu,Türkiyede halktan yana bir idare kurulabilmesi.
işintabandan gelen bir halk hareketininveya işçi ihtilalinin lâzım geldiğini
ve komünizm ve bünvâd bükatını veren Rusyayı methettikleri hazırlık ve ilk
tahkikat evrakı,iddia,Maznunların müdafaa yollu beyanları,şahadet,ehivukuf
raporları ile anlaşılıp maznunlar hernekadar Sosyalist fikirli kimseler ol-
duklarıarkadaşları arasında geçen konuşmalarda günün aktüelkonularını konu-
şurlarken bu fikirlerinin münakaşasını yaptıklarınınimüdafaaaten bildirmekte i-
selerde işbu müdafaaları ve bileümle delail ait olduğu mahkemecetaktır ve tah-

111 edilmek üzere Meazunların Haraketlerine uyan T.C.K. nin 142/1, 173/Son, 40. Maddelerine göre tecziyesine ve son taktiki katın ist ( ) Ağır Ceza Mahkemesinde açılmasına meazunların Gayrimevkuf olarak mahkemeye sevklerine C.M.U.K. nun 196 ve 200. ü Maddeleri gereğince karar verildi. 19/6/1966

K.

Hâkim 6690
K A T İ P . . . . .
D A V A C I . . . . .

M A Z M U N D A R : I - M I S T A F A K U T İ L U , B i r l e ş t ü r ü l m ü ş ö ğ l e m 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 2 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 3 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 4 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 5 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 6 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 7 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 8 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 9 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

" 10 - M E M N U N K A T İ P Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

SUC : Komisyon raporları ve mektuplar vb.

Şüpheli : 1965 ve 1966 yılları itibarıyla

Yukarıda açık hükümlerle verilen kararlar hakkında yapılan işlemler

kişit sonunda:

Mazmunlar, Şüpheli, Uğurlu ezalet " İ r n e n ö k e k l i \ I N o l l e M a m n u n K a t i p Ö Ğ R Ü N Ü , (Ö r n e n K a m a l) A b d ü l k a d i r K e m a l i ö ğ l e m , 1 9 3 8 D . İ . İ n K u t u l u m u n a

İstanbul 2 ci Sorgu Hakimliğine

Dosya No:1966/77

Yukarıda numarası işaret olunan dosya üzerinde tetkikat icra edilmiş ve dosya içerisinde mevcut evrakın şahit ifadelerinin ve kitapların incelenerek sanıkların müsnet T.C.K.nun 142 ci maddesinin 1 veya 4 bendlerinde yazılı suçların teşekkül edip etmediği hususunda bilirkişi sıfatı ile mütalamızın bildirilmesi istendiğinden gerekli çalışmalar yapıldı. 1966/380 sayılı ve 9/3/1966 tarihli taleple meyanazaran sanıkların müsnet suç komünizm propagandası yapmak ve komünizmi metetmekten ibarettir. Gerçekten sanıkların diğer sanık Mustafa Kutlunun lokantasında muhtelif tarihte toplanarak birlikte yiyip içtikleri ve komünistik propaganda ve komünizmi övmek suçları irtikap ettikleri iddia olunmaktadır. İddiaya göre sanıklar zaman zaman bahis konusu lokantada birleşerek etrafına topladıkları kimseleri muhatap tutarak merkür fiilleri işlemişlerdir. T.C.K.nun 142 ci maddesinin 1 veya 4 ci bendlerinde taruf olunan ve tipi gösterilen suç dahi bütün diğer suçlar gibi belirli bir maddi unsur manevi unsur ihtiva etmektedir. Bu itibarla mezkur suçlardan dolayı bir kimsenin sorumlu sayılabilmesi için suçun maddi unsurunu teşkil eden hareketleri belirli bir yerde belirli bir tarihte belirli bir vesita kullanmak suretiyle icra edilmiş bulunduğunun sabit olması gerekir. Bilirkişi de böylece teşhis edilen bir fiil hakkında mütaleasını tesbit eder Oysaki tetkik olunan taleple maddede fezlekedede sanıklara isnat olunan suçun maddi unsurunun yani propaganda niteliğindeki söz ve hareketlerinden ibaret bulunduğu, bunların kimin tahakkuk ettirmiş olduğu propaganda veya medih niteliğindeki söz ve hareketlerin kimlere karşı ve ne zaman gerçekleştirilmiş olduğu hususlarda açık seçik bir açıklamaya tesadüf edilmiştir. Dosya içinde mevcut fezlekedede sanıkların kişilikleri hakkında bilgiler verilmiş ve adı geçenlerin muhtelif tarihlerde komünizm propagandası yaptıklarından dolayı mahkemelerce mahkum edildikleri cezaları çektikleri kişilikleri itibarıyla komünist ideoloji iyi benimsenmiş şahıslardan ibaret oldukları açıklanmıştır. Bu tavsilat sanıkların komünist ideoloji iyi benimsediklerini gösterir sadece müsnet suçtan dolayı iddiayı sabıtsayarak mahkum edilebilmeleri için kafi değildir. Bunun

için yukarıda zahir olduğu gibi propaganda fiili neden ibaret bulunduğu kimin tarafından nerede hangi tarihte ve kime karşı gerçekleştirilmiş olduğuna mütedair delile dayanan iddianın mevcut bulunması lazımdır. Arzolu durum karşısında her sanığın ve şahidin ifadesi ele alınmış ve sanık ve şahitlerce yapılan beyanlara göre sanıklara isnat edilen ifade ve hareketleri 142 ci maddenin ve 4 cü bendlerini ihlal eder nitelikte propaganda veya övme teşkil edip etmeyeceği hakkındaki mütealema aşağıda arz edilmiştir. Şahitlerin sanıklara isnat ettikleri sözleri ne zaman ifade edildiğine dair bir açıklamaları bulunmadığını ve yine diğer bir kısım şahitlerin aksi beyanda buldukları hususları nazara alınarak durum müvacehesinden bahis konusu şahadetlerine suretle değerlendirmek icabedeceği Hâkimin halledeceği bir konudur.

Sanık ifadeleri:

Sanıklardan Mehmet Raşit Öğütücü, namı diğer Orhan Kemal bütün isnatları inkar etmiş ve Nazım Hikmetle beraber Bursa Cezaevinde geçirdiği yılları hikaye eden kitabın piyasada satılmakta bulunduğunu beyan etmiştir. Gerçekten bu kitap heyetimize dahil bilirkişilerden Ord. Prof. Sulhi Dönmezer tarafından Savcılığa memur edilmesi ve dolayısıyla incelenmiş ve suç teşkil eden bir ciheti ihtiva etmediği hususunda rapor vermiştir.

Sanıklardan Mehmet Şahin, bir komple ile karşı karşıya bulduklarını kendisinin isnadı kabul etmediğini açıklamıştır.

Sanıklardan lokanta sahibi Mustafa Kutlunun emniyette verdiği ifadesi ile savcılık ve sorgu hakimliği huzurunda verdiği ifadeler arasında bir nokta yönünden fark vardır. Fılhakika adı geçen emniyette verdiği ifadede Orhan Kemal hakkında kendisi normal seçimlerle iktidara geleceğine inanmaz ben bahsettiğim zaman güler benim şahsi kanaatime göre Orhan Kemal sosyalizm ve seçim yolu ile iktidara gelmesinin tasvip etmez, Marktan Lenin'den ve Nazım Hikmetten çok şeyler anlatır demiştir. Ancak bu sanık savcılıkta ve sorgu hakimliği huzurunda verdiği ifadede bu kısmın yalnız olduğunu söylemiş ve savcılıktaki ifadesinde bu kısım yönünden heyecanlı idim, okumadan imza ettim demiştir. Sanık Mustafa Kutlu

nun bilahare rucu eylediği bu ifadesinin hakikata uygun olup olmadığı hususu elbetki Sayın Hâkim tarafından takdir edilecektir;

Sanık Mustafa Kutlunun hazırlıkta iddia eylediği gibi Orhan Kemal hakikaten Normal seçimlerle iktidara geçeceğine inanmayarak ve sosyalizm seçim yolu ile iktidara gelmesini tasvip etmeyerek cebir yolu ile komünist düzenin teşekkülü hakkındaki inancının 142 ci maddenin 1 ci fıkrasının gösterdiği şekilde propaganda etmiş yani lokantada etrafında toplanan kimselere bu fikirleri alenen ifade ve telkin amacı ile söylemiş ise 142 ci maddenin 1 ci fıkrasındaki suç işlemiş olur, Adı geçenin bu suretle hareket edip etmediği hakkındakisırf diğer sanık Mustafa Kutlunun beyanı, dolaşısıyla bir kanaata vasıl olunabilip olunamayacağı cihetine sayın Hâkim takdir edecektir.

Tanık ifadeleri, Sayın Hüseyin Nevket Kaya, Mustafa Kutlunun aşağı sosyalist olduğunu söylediğini, adı geçenin cemiyete küskün olduğunu bir kalemde 500, 1000 lira kazananlara karşı içinde bir kırs mevcut bulunduğunu, sosyal adaletin tahakkukunu istediğini, ağır sanayinin, dış ticaretin birde özel sermayenin Devletleştirilmesi taraftarı olduğunu, amerikalıların aleyhinde bulunduğunu, her türlü yardımın rusyadan alınması taraftarı olduğunu, ilk tahkikatta ki ifadesinde açıklamaktadır.

Bu tanık hazırlıktaki ifadesinde Mustafa Kutlunun komünist neşriyatın serbest bırakılmasını Amerikalıların buradan kovulmasını söylediğide belirtmiş isede, ilk tahkikatta bu beyanından rucu etmiş, Orhan Kemal hakkında ise sosyalizm hakkındaki konuşmalarına hiç şahit olmadığını açıklamıştır. Bu ifadeden anlaşılmaktadır ki adı geçen şahit MUSTAFA KUTLUNUN bahsi geçen sözleri nezaman ve kime karşı söylediğini nakletmemektedir. Kaldiki bahis konusu şahidin Mustafa Kutluya izafetle naklettiği bu sözlerde komünist propagandası niteliğide yoktur. Gerçekten bahis konusu beyanlar daha ziyade uygulanan bir politikanın tenkidi niteliğinde gözükmektedir. Şahit Kemal Sanus verdiği ifadesinde sanıkların komünizm propagandası

yaptıklarını duymadığını açıklamıştır.

Şahit Selahattin Akbaş ifadesinde lokantada sık sık komünist fikirli kimselerin toplanarak siyasi konuşmalar yaptığını bildiğini bunların toplantıları bilerek ve isteyerek yaptıklarını toplantı lara semtten olmayan kişilerinde katıldıklarını ve Sanık Mustafa Kutlunun rusyanın rejimi bizden iyidir memleketimizin düzeni bozuktur bizim parti iş başına gelirse bu düzen o zaman değişecektir daha iyi olacaktır kapitalizm er geç yıkılacak bütün insanlar eşit olacak servet fakir halka dağıtılacak ve cemiyette müsavat sağlanacaktır dediğini ifadesinde açıklamıştır Ancak Şahit, Mustafa Kutlunun hangi tarihte ve kimlerin huzurunda söylemiş bulunduğu dair bir beyanda bulunmamıştır.

Mustafa Kutlunun bu sözlerinin propaganda maksadı ile alenen ve müteaddit kişilere karşı sarfettiğini sabit olursa mezkur beyanlar 142 ci maddenin 1. veya 4 ci fıkralarında yazılı cürümleri teşkil eder ancak bu şahidin Sanıklardan birisine zaman dahi tayin etmiyerek isnat eylediği bu sözlerin hakikaten sarfedilmiş olup olmadığı yönünden bir vicdanı kanaat tesis ve bir şahidin bu nevi bir beyanın kıfayeti derecesinin takdiri elbetteki sayın Hâkime aittir.

Şahit Hasan Seten ifadesinde, Sanık Mustafa Kutlunun o semtte komünist olarak tanındığını amerikan düşmanı olduğunu rusyayı daima metettiğini söylemiş ve Mustafa Kutlunun komünist değil sosyalis olduğunu beyan ettiğini Orhan Kemal'in sanıkların başı olduğunu, sanıkların komünist oldukları kanaatini taşıdığını söylemiştir.

Yukarıda izah olunduğu üzere 142 ci maddenin tecrim eylediği suç bir hareket fiil ile gerçekleşir bir kimsenin komünist olarak tanınması mezkur suçtan dolayı sorumluluğu için kifayet etmez bu şahit ise sanıkların müsnet muayyen bir fiili ve harekatten bahsetmemektedir.

Şahit Recep Gürsoyun sorgusundaki ifadesinde, Mustafa Kutlunun komünistimi metettiğini, rusya elini nereye atarsa orada refah oluyor refah içinde yüzüyorlar bizde işçi partisi bu işi yapacaktır dediğini duyduğum bu sözleri müşteriler arasında lokantada alenen söylüyor du.

Mehmet Şahinde daima Mustafa Kutlunun söylediklerini doğrudur diye tasdik ederdin. Orhan Kemal'in komünizmin propagandası yaptığını duymadım, diyerek ifade vermiş, hazırlıktaki ifadesinde ise Orhan Kemal ile Mustafa Kutlunun komünizm propagandası yaptıklarına şahit oldum demıştır. Ayrıca bu şahit Mustafa Kutlunun sosyalizm derken komünizmi kastettiğini dinî red ettiğini fikir arkadaşlarına yoldaşlar ırgatlar dediğini bildirmiştir. Görülüyorki bu şahit Orhan Kemal'e münet herhangi bir hareketten bahsetmemekte sadece komünist propaganda sı yaptıklarına şahit oldum demektedir. Yukarıda verilen izahattan anlaşılacağı üzere sadece böyle bir beyan 142 ci maddeden dolayı bir kişinin sorumluluğu için yeterli değildir. Aynı şahidin Mustafa Kutlu hakkında beyanlara gelince şahit, kutlunun bu beyanları nezaman ve kime karşı yaptığı hususunda herhangi bir tavsilat vermemiş olduğuna göre mezkur beyanların hakikaten yapılmış olup olmadığına sayın hakim takdir edecektir. Kaldıkî Şahit, Kutlunun komünizmi met etmekte söylemekte ve fakat bu methi ne gibi kelimelerle nasıl yaptığını açıklamamaktadır. 142 ci maddenin 4.ü bendini ihlal edilmiş sayılması için yukarıda izah olunduğu gibi fiil hareketi neden ibaret bulunduğunun taayyünü lazımdır. Mücerret bir kimsenin komünist propagandası yaptığının beyanı ile suçunsabit sayılması mümkün olmaz mücerret ırgat, yoldaş tabirlerinin kullanılmış olması ise 142 ci maddedeki suçun teşekkülü için yeterli değildir.

Şahit Kemal'in akkaya cehaleti dolayısıyla komünist propagandası teffik edemeyeceğini, ancak Kutlunun din ve aile aleyhinde konuştuğunu açıklamıştır. Şahit Haydar Türkay hazırlıktaki ifadesinde Mustafa Kutlu Busyayı daima meteder mesela aya roket atınca başarılarını met eder bu tarz konuşmaları sık sık yapar, hatta marktan bahsederek örnekler verir. Tabandan gelen halk hareketi bu memleketi hakim olursa ancak bu suretle memleket düzelenilir dediğini belirtmiş ve fakat kendisinin bu sözlerinin tam manasıyla içine girmediğini Mustafa için şahitte komünist Mustafa dediklerini beyanladıktan sonra ilk tanhikatta verdiği ifadesinde Orhan Kemal'in bu konuşmalara ve mü

kaşalara katıldığını duymadım, muhitten hocası ve müessir olduğunu işittim demıştır. Mustafa Kutlunun memleketin tabandan gelen halk hareketi hakim olursa memleketin ancak o zaman düzelebileceğini propaganda maksadı ile müteakip kimselere karşı söylemiş ise ve bu cihet tesbit olursa yani suçun fiil ve hareket unsuru zaman zaman tesbit edilirse bu takdirde propaganda niteliği için söylediği bu sözler 142 ci maddenin 1.ci fıkrasına ihlal eder. Neycut delillere göre durumun takdiri elbetteki Hâkime aittir.

ŞAHİTLERDEN MEHMET VAKKUS suça ilgili herhangi bir beyanda bulunmamıştır.

Şahit Ömer Yengün sorguda verdiği ifadesinde kendisinin parti çalışmaları ile bir teftip yapmamış olduğunu, şahitlerin muhitten adamları olup daima sanığın dükkanında yeyip içtikleri açıklanmıştır. Aynı şahit hazırlıktaki ifadesinde ise mustafanın 12 yıllık arkadaş olduğunu muhitleyin kitaplarından öğrendiğine göre ve sosyalist idareler seçime değil ihtilalle iktidara gelirlermiş Rusyadaki komünizm idarenin diğer idarelerden daha halk idaresi olduğunu söylediğini, dini tasvip etmediğini araşızların halka dağıtılmasını istediğini, Amerika aleyhinde konuştuğunu söylemiş ve kendisini politikaya sevkeden şahısın Orhan Kemal olduğunu tahmin ediyorum demıştır.

Aynı şahit Orhan Kemalini halktan yani idarenin komünist idare ile mümkün olacağını söylediğini, keza aynı zatın komünistlerin ihtilal ile iş başına geldiklerini söylediğini ve komünist idarenin bizim idareden iyi olduğunu söylediğini beyan etmektedir.

Bu şahit konuşmalar sırasında Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin, Hasan Kaya, Selahattin Akbaş, Kemal Sanus, Kemal'in Akkaya, Recep Gürsoy, Muzaffer Alyoncu ve Erolunda konuşmalarda bulduklarını beyan etmektedir. Şahide göre Orhan Kemal bu konuşmalara iki üç sene denberi zamanlarda yapmıştır. Görülüyor ki bu şahidin beyanında sanık Orhan Kemal isnat edilmiş bulunan suçların ne zaman işlendiği ve kimlere karşı bu sözleri sarfedildiğini tam olarak

dirmekte isede adı geçen kişiler ifadelerinde aynı şeyleri söylememişlerdir. bu durum muvacehesinde sanığa isnat olunan sözleri nasıyan fiilen söyleyip söylemediğinin takdiri elbetteki Hâkime aittir.

Eğer bahis konusu sözler propaganda niteliğinde o larak alenen ve müteaddit kişilere karşı söylenen, bunların bu maksadla ve belirli bir zamanda sarfedilmiş bulduklarında sabit olmuş ise bahis konusu beyanlar 142 ci maddenin 4 ci bendini ihlal eder nitelikte olacağıının kabulü iktiza eder,

K İ T A P L A R

1- Paket içinde 23 adet Türkçe kitap çıkmıştır. Bu kitapların hepsi Türkiyede neşrolunmuştur. Kitaplarda genel olarak izah edilmekle sosyalist ve komünist müelliflerin düşünceleri yer almış bulunmaktadır

2-MUSTAFA KUTLU'ya ait olan kitaplardan dahi aynı niteliktedir. Bunlardan Devrim yazıları ,Bitmeyen kavga, marxist düşüncenin temel meseleleri, plehəşof 1964 başlıklı kitaplar hakkında hakkında takibat mevcut olup bu kitaplar Sulh Hakimliği kanalı ile topplatılmıştır.

Türkiyede basılmış ve çoğu halen satılmakta olan bu kitapların bulundurmanın bir şey ifade etmeyeceğini söylemek lazımdır.

Sanıklardan mehmet şahine ait olan evrak arasından iki kitap çıkmıştır bunlardanda komünist liderleri anlatan eserlerdir. Bu sanığın evrakı arasında ayrıca tirabzondan Mehmet isimli bir şahsın tarafından gönderilen ve gönderilen para dolayısıyla teşekkürü ihtiva eden bir mektup bir liste üzerine el yazısı ile yazılmış telefon numaraları tirabzondan yazılmış 1/ocak/1965 tarihli bir mektup vardır. Bu mektupta Atilla Aşut 500 lirasının gelmemesinden yakınmakta ve Yönetim kurulunun çalışmadığından bütün işlerin kendi üzerinde kaldığından kendisinin yılmadığından gerekirse bu yolda başını vereceğinden ancak parasızlıktan dolayı şikayetinden bahsetmektedir. Evrak arasında ayrıca adresler telefon numaraları ihtiva eden 3 küçük defter vardır birde evrak arasında Fatih ilçe başkanlığına hitaben imzasız bir mektup bulunmuş ve bu mektupta gençlik kolunda geçen bazı olaylardan şikayet edilmiştir.

Kayfiyet saygı ile ve ittifakla arz olunur. 8/4/1966

B.K.

B.K.

B.K.

Ord. prof. Dr. Sulhi dönmezer Doç. Dr. Ayhan Ünder Doç. Dr. Çetin Özek

B İ L İ R K İ Ş İ R A P O R U

İSTANBUL 2ci S O R G U H A K İ M L İ Ğ İ N E

Dosya No: 1966/77

8/8/1966 tarihli ara kararı ile 966/45I sayılı emanet makbuzundan yer almış bulunan kitap defter vesait matbuâ üzerinde bilirkişi tetkika tı yapılması kararlaştırılmış olmakla işbuhususun ifası zımında bilir kişi olarak tayin edilen heyetimiz gerekli incelemeleri icra eylemiş bulunmaktadır.

I-MUZAFFER KALYONCUNUN EVİNDE BULUNAN matbuâ ve defter, - - -

a) Len yutant tarafından yazılmış bulunan gizli isimli kitap ışık kitaplarından olup doğan kardeş yayınları arasında neşredilmiştir. İstanbulda 1962 yılında basılmış olan kitapta demir perde ülkelerinin politik ve ekonomik durumları incelemekte ve gelen olarak bu ülkelerin aleyhine sonuçlara varılmaktadır. Komünizm iyi kötü mücadelesinde kötülük olarak nitelendirilmektedir. Kitap bu genel çizgilerin içinde anti komünist bir yapı taşımaktadır.

b) küçük bir cep defterinin bir kaç sahıfası bazı adres ve telefon lar ile doldurulmuştur. Hukuk açısından üzerinde durulmağa değer bir mahiyeti mevcut değildir.

II) ŞEVKET BERTAK'IN evinde bulunan kitaplar, - - -

a) Jules moch tarafından yazılmış olan sosyalizme giriş isimli kitap devrimci yayınlar kooperatifince 1964 yılında İstanbulda yayınlanmıştır. Kitapta Jules moch tarafından yazılmış olan sosyalizme giriş ve MAOR'CE düvanger'in Dünya sosyalizme gidiyor başlıklı iki yazı yer almış bulunmaktadır. Kitapta sosyalist TOR'NİN bilimsel esasları açıklamakta ve objektif ölçüler içinde değerlendirilmektedir. Düver Grin yazısında da dünyayı sosyalizme iten politik ve ekonomik nedenler üzerinde durulmaktadır, kitap halen piyasada satılmakta olup aleyhine bir takibatın yapıldığı duyulmamıştır.

b) Jean Baby tarafından yazılmış olan kapitalizm ekonominin tenkidi isimli kitap 1963 yılında sosyal yayınlar arasında neşredilmiştir.

Tananmış fransız ekonomisi Juan babg'nin bu kitabında ilkel ekonomi den kapitalist ekonomiye geçiş ve kapitalis ekonominin gelişmesi anlatılmakta ve kapitalist ekonominin tenkidi yapılarak bu sistem der var olduğu ileri sürülen gelişikliklerin açıklanması ve kapitalizmin tekeller dönemini gelişimi anlatılmaktadır. Kitabın objektif bilimsel ölçüler içinde kapitalist ekonominin tenkidini yaptığı yazıların kendi görüş açısından ekonomik açıklamalarda bulunduğu bu kitaptan kanunlarımızımıza göre suç teşkil eden ~~suç~~ propaganda mevcut değildir. Kitap piyasada satılmakta olup aleyhinde takibat yapıldığıda duyulmamıştır.

III- Erol sözerinevinde bulunan yazılar,

- a) Erol sözer'in Tıp adına seçimlerde sandık kurullarında görevlendirildiğini belirtilen belgede suç teşkil eden bir husus yoktur.
- b) TTP'e ait 50 kurusluk barış makbuzları suç teşkil eder bir husus yoktur.

Görüldüğü gibi tetkik edilen matbualarda suç teşkil etmesi muhtemel bir husus bulunmamaktadır. Kaldığı bu tetkik edilen matbualar da suç teşkil edilen hususlar bulunsa dahi bunlar alayhlerinde dava açılmış bulunan kişilerin suçlulukları hususunda delil sayılamaz Sanık lara isnat edilen fiille ilgisi bulunmayan hususların sanıkların suçlulukları konusunda rol oynayamayacağı aşikardır.

Keyfiyeti saygı ve ittufakla sunarız. 20/9/1966

Ord.Prof. Dr.Sulhi Dönmezer Doç, Dr.Ayhan Under Doç Dr.Getin Üzek

966/3603 E

Esas hakkında : İ D D İ A N A M E

İstanbul 2 Sorğu Hâkimliğine

Davacı : K.H

Sanıklar : 1- Mustafa Kutlu Rifat oğlu 1338 doğumlu Küçükusta-
fapaşa müftüali mahallesi paşa hamam sokak 73 sayılı
yerde mukim .
2-Mehmet Raşit Öğütçü ,(Orhan Kemal) Abdülkadir
Kemali oğlu 1330 doğumlu Cibali Üsküplü caddesi No
20 de mukim .
3-Mehmet Şahin İsmail oğlu 1920 doğumlu Küçükustafa-
paşa Müftüali mahallesi hamam sokak No 63 .kat 3
4- Erol Sezer Hasan oğlu 1935 Doğumlu Fener Müftüali
mahallesi hamam sokak No 73 de oturur .
5- Muzaffer Kalyoncu , İzzet oğlu 1926 doğumlu Küçük-
ustafapaşa müftüali mahallesi Mihrikenal sokak No
14/17 .
6- Şevket Ertekin Resul oğlu 1338 doğumlu Fatih Karı,
deniz caddesi No 8 de oturur

Suç : Komünizm propogandası ve methiyesi yapmak .

Suç Tarihi : 1965 ve 1966 yılları muhtelif tarihleri .

Komünizm propogandası ve methiyesi yapmaktan sanıklar Mustafa
Kutlu , Mehmet Raşit Öğütçü (Namı diğer Orhan Kemal) Mehmet Şahin
Erol Sezer ,Muzaffer Kalyoncu ve Şevket Ertekin hakkında iki ayrı
dosya halinde açılan ve tevhit edilen davaların tevhit edilen tah-
kikatları sonunda :

Sanıklardan Mustafa Kutlunun cibali Üsküplü caddesi fırın soka-
No 1/1 de lokantacılık yapmakta olduğu ve gayri muayyen zamanlarda
buluşup içtikleri gibi sohbet ettikleri ve zaman zaman aralarında
siyasi mevzularda münakaşalar ceryan ettiği bu arada Türkiye'deki
siyasi rejmin kapitalist bir sistem olduğu, bu sistem içinde her
hangi bir kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceği, Rusya'da gerçekleştiril-
len komünist ihtilali ile yürürlüğe konan sistemin büyük kalkınmaları

yol açtığı, komünistliğin iyi olduğu, Türkiyede halktan yana bir idarenin kurulabilmesi için tabandan gelen bir halk hareketinin veya işçi ihtilalinin lazım geldiğini söyledikleri gibi komünizmin ve bunun tatbikatını veren Rusyayı methettikleri anlaşılmaktadır .

Sanıkların hepsinde savunmalarında sosyalist fikirli kişiler olduklarına ve arkadaşları arasında geçen konuşmalarda günün aktüel konularını konuşurlarken bu fikirlerini ifade ve münakaşa ettikleri ve fakat komünizmi benimsemedikleri gibi bu konuda hiç bir tarafa propoganda ve methiye yapmadıklarını söylemişlerdir .

Sorgu Hâkimliğince sanıklardan Mustafa Kutlu , Mehmet Rağit Öğütçü ve Mehmet Şahin sebebiyle tesbit edilen ifadelerle sanıkların evlerinde yapılan arama sonucu evlerinde bulunan kitaplarda bilirkişi tetkikati yapılmış ve iki rapor alınmıştır.

8/4/966 tarihli ilk raporda isimleri yazılı üç sanık itibariyle tesbit edilen ifadelerin tahlihi yapılmakta ve bu şahadetin suç vasfını tesbit bakımından değer ifade edebilmesi için müteaddit kişiler tarafından teyit ve FIKKİLERİN söylendiği bildirilen sözlerin ayrı muhit ve zamanlarda tekrarı gerektiği belirtilmektedir. Arama sonunda ele geçen kitapların mücerret olarak bu yolda suçun delili olmayacağı ifade edilmektedir.

20/9/966 tarihli ikinci raporda Muzaffer Kalyoncu , Şevket Ertekin ve Erol Sözer dosyası ile ilgili ele geçen kitapların serbestçe satılmak üzere olup suç vasfı bulunmadığı belirtilmiştir.

Hakimlikçe alınan bu raporlardan birincisinde doğrudan doğruya şahadetin tahliil ve taksiri yapılmakta olduğu cihetle üzerinde durmak gerekir.

Hadise şahitleri Ruhi Niğmşenmez , Ömer Şengül , Abdülkerim Kökenler , Mehmet Akkuş , Recep Gürsoy, Hasan Saten , Melahattin Akbaş , Hilmi Şevket Kaya , İbrahim Dövençi, Yusuf Ziya Akın sanıkların çok uzun bir zaman içerisinde zaman zaman buluşup rejim münakaşaları yaparlarken Karl Marx tipi bir sosyalist sistemin methiyesini yaptıkları gibi, Rus adaki tatbikatın muvafakiyetini belirttiklerini halktan yana bir idarenin tabandan gelecek bir hareketle kurulabileceğini , komünistliğin iyi olduğu yolundaki konuşmalarına şahit olduklarını ve sanıkların bu konuşmalara

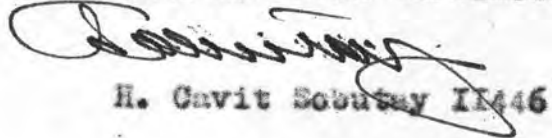
alenen yaptıklarını söylemektedirler .

Bilirkişi raporunda, nakledilen bu konuşmaların dağınık parçalar-
dan ibaret olup zaman ve mekan itibarıyla teyit edilmedikçe itibar
edilemeyeceği belirtilmektedir. Ancak şahadetin kapsadığı zaman ölçüsü
içerisinde ,şahitlerden evvelden tahmin edemeyecekleri bir tahkikat
itibarıyla bu kadar detayla bir şahadetin bekleneceğine imkan olamayaca-
ğı gibi nihayet bu şahadetin takdiri de hakimın vasıfe ve selahiyet
hududu içerisinde girer.

Kitaplar konusundaki mütalaya gelince, bu konuda kitaplarla
yapılan her hangi bir propoganda iddiası esasen yoktur .

Şu hale göre şahadetin takdiri mahkemeye ait olmak üzere sanık-
ların zaman zaman toplanıp alenen komünizmin methiyelerini ve propogan-
dasını yaptıkları anlaşılmakla fiillerine uyan T.C.K. 142 /I,173/son,40
maddelerine göre teczayeleri için İstanbul ağır ceza mahkemesi nezdinde
son tahkikatın açılmasına karar verilmesi C.M.U.K. 171 ve 191 maddeleri
ne göre talep ve iddia olunur . 15 / 10/966

İstanbul C. Savcı Yardımcısı

H. Cavit Sobutay 11446

18
/ 7

tetkikat zabtı

Komünizm propagandası yapmaktan sanıklar Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin ve Mehmet Raşit Öğütücü'nün evlerinde yapılan arama neticesi ele - geçmiş olup emanete gönderilmek üzere emniyetteh tevdi edilen paketlerin tiker tiker mühürleri açılmak suretiyle yapılan tetkikinde,

1- Üzerinde Mehmet Şahine ait kitaplar ibaresi yazılı birinci paket açıldı, tetkik edildi. İçerisinde JD BARNEL tarafından yazılmış ve Osman Arman tarafından tercüme edilmiş Marks ve bilim isimli bir kitap ile Gün yayınlarından Marksın Gorda tarafından yazılmış Selim Kent tarafından tercüme edilmiş Len'in isimli bir kitap çıkmıştır. Paket emniyet müdürlüğüne ait mühürle birlikte diğer bir zarfa alınarak mühürlenmiştir.

2- Üzerinde Mehmet Şahine ait evraklar ibaresi yazılı paket açılmıştır. Paketin içersinden beyaz kaplı HARFİ CERHİ bir cep defteri zuhur etmiş tetkikinde sayfaların harf numaralarına göre muhtelif isim ve telefon numaralarının mevcut olduğu görülmüştür. Plastik çalt kaplı Kahverengi DİAŞ bir not defteri zuhur etmiş, burada da muhtelif adresler ve parti çalışmalarına delalet eder bazı ibareler görülmüş isede mahiyetleri anlaşılammıştır. Akbanka ait harfi cerri diğer bir defter çıkmış ve bu defterde sayfaların harf sırasına göre muhtelif isimler ve karşılarında telefon numaralarının yazılı olduğu görülmüştür. Soň haber matbaasına ait 27/1/1966 tarihli Atilla Aşut imzalı bir mektup görülmüş tetkikinde bir felaket münasebeti ile yazılmış olup sahibi Mehmete teselli verdiği görülmüştür; Diğer beyaz bir sayfa üzerinde muhtelif isimler ve telefon numaraları görülmüştür. 4 adet bök not kağıda yazılmış 1/Ocak/1965 tarihli atilla aşut imzalı diğer bir mektup zuhur etmiş tetkikinde muhatabı Mehmete parti çalışmalarını sebebiyle kaldığı müşkülatı izan ile yardım talebinde bulunduğu görülmüştür. Türkiye İşçi Partisi Fatih İlçe Başkanlığına başlıklı 10/Kasım 1965 tarihli daktilo ile yazılmış imzasız iki sayfalık yazıda parti için bazı çekişmelerin başkana şikayet edildiği görülmüştür bu paket içersinde başkaca bir şey zuhur etmemiş mühür ile birlikte diğer bir zarfa konularak mühürlenmiştir.

3- Üzerinde Mustafa kutluaya ait kitaplar yazılı paket açılmış tetki kinde emniyet müsadere zabtında yazılı kitapların haricinde 1966 ayd muhtırası isimli bir cep defteri çıkmıştır bu cep defterinin tetkiki de baş taraflarında bazı kongreler ile ilgili fik Nöbetlerinin işaret ettiği sol kısmında ise bazı isimler ile karşılarda telefon numaralarını işaret ettiği görülmüş ve paket aynen mühürlenip bağlanmıştır.

4- Üzerinde Raşit Kemali Öğütücü (Orhan Kemale ait kitaplar) yazılı paketler açıldı, Sadece polis zabtında belirtilen kitapların bulunmuş ve paket aynen mühürlenmiş vezabit birlikte imzalanmıştır.

İstanbul
C.Savcı Yardımcısı

8/3/1966

Kâtip

TÜRKİYE SOSYAL TUSTAV TARİH ARKİVİ

BAŞKAN M. MEHMET RAŞİT OGUTCU
(NAMİDİĞERİ ORHAN KEMAL)

SORULDU= Ben bundan 28 sene kadar evvel askerliğimi yapıyordum, üzerimde o zaman NAZİM HİKMET'e ait bir kitap bulunmuştu, Babam ise serbest fırka karşısında Adanada ahalî fikrası namı ile maruf fırkayı kurmuştu. Babamın bu faaliyetlere muvaffak olamadı ve Suriyeye kaçmıştı. İşte babamın bu geçmişi ve bende Nazım Hikmete ait bir kitabın bulunuşu ile komünizim suçunfaan yargılandım ve 5 sene mahkum oldum, bu mahkumiyetimi tamamen ikmal ettim, bu itibarla geçmişin maceralı hayatını bir dahayaşamak istemiyorum ben meleketimde serbest yazar olarak geçinirim çeşitli roman ve piyeslerim tutulmuştur. Bana kâfi miktarda şöhret ve servest temin etmiştir. Komünist herhangi bir idare tahakkuk etse dahi bana bu günkü şöhret ve servetinden fazlasını vermez bu itibarla ben böyle bir rejimi asla ve asla tasvip etmem, kaldıkı komünist çalışmalar yer altı hücreleri karşısında tekemmül eder ve memleket idaresine ve ihtilalle geçmesini arzu eder, bu hücre çalışmaları lokanta ve emsali gibi herkesin rahatça girip çıkacağı yerlerde yapılmaz. Bu itibarla ismi geçen lokantada bu tarzda bir faaliyet gösterildiğini asla kabul edemem ve ben şahsen böyle bir fikri seviyenden mahrum değilim, benimle birlikte aynı isnada maruz kalan Mustafa Kutlu ile Mehmet Şahine gelince, ben bunları muhitimden tanırım, her iki arkadaşta spor meraklısı idiler. yapılan maçlarda temasetmişiktir, veböylece arkadaş olduk, zamanla Mustafa Kutluya ait lokantaya gidip gelmeğe başladım çeşitli arkadaşlarım oldu ve sohbet ettim bir zaman sonra Türkiye işçi partisi kuruldu. vebanada bu partiye katılmam için teklif vaki oldu, fakat ben eski mahkumiyetimi cemiyet bünyesi içindeki hatıraları sebebiyle hiçbir siyasi faaliyette bulunmamayı sanaat hayatım ile iktifa etmeyi şiar edinmişimdir bu itibarla Türkiye işçi partisine iltihakım için bütün davet

leri redettim, ancak zamanla Mustafa Kutlu ile Mehmet Şahin isimli bu arkadaşlar Türkiye İşçi Partisine girdiler. ve bu partinin idare kademelerinde vazife aldılar ve bu arkadaşımızı partiye iltihaklarından bu yana yani 2 senedir benada herhangi bir isnad gelir diye 2 senedir MUSTAFA KUTLUNUN lokantasına gitmedim, belki arada sırada uğramış olabilirim, fakat eski devam halim kalmadı, bundan kendim çekinmişimdir kaldığı ben şahsen türkiyede komünizm rejiminin tahakkuk edeceğine hiçbir şekilde inanmam böyle bir hareket olsa dahi neticelerinde komünist bir idareden ziyade bir Amerikan idaresinin memlekette hakimiyet tesis edeceğine inanıyorum. Bu itibarla isnat edildiği gibi herhangi bir komüniz zan faaliyete iştirak etmek beni fikirlerime aykırı düşer.

Emniyet müdürlüğünde tesbit edilen ifademe gelince bu ifademide aynen kabul ediyorum, bana aittir Münderecatını bilerek imzaladım ancak şunuda ilave etmek isterimki arkadaşlarım Mustafa Kutlu ile Mehmet Şahin bana komünizm mevzuunda bana hiçbir şey sormadılar, fakat bu arkadaşlar lokantaya devam eden diğer partili arkadaşları ile siyasi mevzularda sohbet ettikleri zaman mevzuun komünizm hududları içine girdiğini hiç şahit olmadım, konuşmaların bu istikamet tekemmül etme istidadını fark ettiğim anda ben sohbetlerinden uzaklaştım ve terk edip gittim başkaca benim söyleyeceğim sözüm yoktur dedi ve ifadesini okuyarak imzası iletastik etti.

İst.C.Savc. Yardımcısı

K.

Sanık

Mehmet Raşit
Öğütücü

savcılıkta

SANIK ŞEVKET ERTEKİN

SORULDU: Ben Erol sözer ve Muzaffer kalyoncu ile özel olarak toplantı tertip etmiş değilim, Mutaden her akşam kahveye çıkarım, Küçükmustafa paşada muhtelif kahvelere devam ederim, böbreğimden rahatsız olduğum için lokantaya pek sık gidim. Mustafa Kutlunun lokantasına 5 veya 6 defa ancak gitmişimdir ben bu buluşmalar esnasında komünizim lehinde herhangi bir konuşma yaptığımı hatırlamıyorum, evvelce komünistlik suçundan sabıksam olduğu için konuşmamın başka türlü tevşir edileceğine inandığım için mümkün olduğu kadar siyasi mahiyetteki konuşmalardan kaçınıyorum, bu sabıksam dolayısıyla bana zaman zaman komünist şevket diye hitap ederler, bunu gerek bana şaka gerek tahrik maksadıyla söylerlerdi. Fakat ben mevcut sabıksam dolayısıyla bunların hepsinin sineme çekmişimdir. ORHAN KEMAL, MUSTAFA KUTLU ve Mehmet Şahintevkif edildikten sonra ben herhangi bir endişeye kapılmadım, ve Hakat hakkımızda soruşturma açıldığını kimlerin ifadelerinin alındığını işitiyordum, Çünkü aynı mahitte oturuyorduk, Yazıhanemde bulunan Tabancayıda güzelliğine ve zarafetine hayran olduğum için satın aldım, yoksa herhangi bir maksadım yoktur dedim. Emniyette alınan ifadesinde tavsilen beyan ettiği hususların dışında söyleyecek bir şey olmadığını bildirdi, ifadesi okundu imzası alındı.

1st.C.Savcı Yardımcısı

Kâtip

15/4/1966 Sanık

ŞEVKET ERTEKİN

Sanık Erol Sözer

Hakkında isnat suçunun dolayısıyla 1 Şb.de tavsiyeli olarak ifade verdim. Bu ifademde zikrettiğim üzere sovyet rusya ile olan münasebetlerimizin vuzuha kavuşturulmasındaki maksadım şudur. Bağımsızlığımız hiçbir şekilde müdahale edilmemesi iktisadi ve Siyasi alanda yapılacak anlaşmaların halk tarafından bilinmesidir. Türkiye İşçi Partisi mevcut partilerin en sonundadır. ve tüzüğünde ifade edildiği ve hile Türkiye'nin gelişmesi için yapılacak köklü reformların tetaylarına kadar incelenmiş ve Türkiye köklü dönüşümlerin yapılabilmesi için dış ticaretin xax Türkiye Millileştirilmesi Banka ve sigortaların millileştirilmesi ağır sanayinin millileştirilmesi gerçek manada bir toprak reformunun yapılmasıdır. Bu reformları benimseyen teşkilat toplumdur benim toplumcu kelimesinden anladığım mana budur. Şevket Ertekin hakkında inanç bakımından sarf ettiğim solcudur kelimesiyle Toplumculuğu izah etmek istedim, Benim ilmi sosyalizm hakkında görüşüm ile yine toplumculuktan başka bir şey değildir ve toplumculuktan anladığım manayı izah ettim, ben konuşmalarımın hiç birisinde Hükümeti satımlılıkla itham etmedim, Ben hiçbir yerde komünist idarenin iyi bir idare olduğunu ve halktan yana olduğunu söylemedim, Ben hiçbir yerde sovyet rusya da komünizm ihtilali olduktan sonra Rusyanın refaha kavuştuğu yoldan her hangi bir beşimde bulunmadım ORHAN Kemal, Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahinin tevkifinden sonra bizim hakkımızda soruşturmaya başlandığını mahitimizde duymayan ve bilmeyen yoktu. Bu itibarla ne vakit çağırılacağız diye bekliyoruz, Hiçbir zaman Demokratik sosyalizmden başka bir şey müdafaa etmedim Türkiye İşçi partisine mensubum ve onun programını tetkik ettim, ancak bu yolla memleketimizin refaha kavuşacağını inanmış bulunmaktayım, Ben her hangi bir yerde bu gün Türkiyede zenginlerin haksız kazanç sağladıklarını ve bunlara son verilmesini istediğimi hatırlıyamıyorum, belki de konuşmalarımız arasında böyle birşey söylemişimdir Haksız kazançlara son vermek istenmesindeki maksadım karaborsanın önlenmesidir Yoksa bunların kazançlarının ve servetlerinin zorla ellerinden alınması fikrini hiçbir zaman beyan etmedim ve böyle bir fikirde de değilim ifadem bundan ibaret

ilave edecek bir cihet yoktur demekle ifadesi okundu imzası ile tasdik etti
15/4/1966

İst.C.Savcı Yard.

E.

SANIK
EROL SOZER

EROL SOZER tekrar huzura alınarak soruldu:

İfademde bahsi geçen ve bana rusyada tahsil yapıp yapmayacağımlı soran Süreyya isimli şahıs sürmenelidir ve haligte ki balıkhanede çalışmaktadır Soyadını bilmiyorum ve arama sırasında kendisinden elde edilen defter incelendi Münderecatından takkike değer ve zabta geçirilmesini mucip bir husus görülmedi sadece bazı iş yerleri ile doktor ve avukat Telefon numaralarının kaydedilmiş olduğu görüldü, Defter kendisine iade edilerek bu beyarı da okundu ve imzası alındı. 15/4/1966

İstanbul C,Savcı Y. K.

Sanık
Erol Sözer

SANIK MUZAFFER KALYONCU

SORULDU: Zabıtatarafından alınan mufassal ifademde de belirttiğim gibi Sovyet rusya ve onun rejimi lehinde herhangi bir konuşma yapmış değiliz. Esasen oturduğumuz yer Mustafa Kutlunun lokantası ile Süleyman'ın kahve-sıdır. Buralarda günün aktüel meseleleri hakkında konuşurduk. Kahve ve lokantaya herkez gelirdi ve hatta zaman zaman masadan masayada muna kaşa yaptığımız olurdu. Ben memleketin kalkınması için Toprak reformu, tıbbın sosyalleştirilmesi mevzularını tahakkuk ettirmeye çalışan Halk partisine sempati besliyorum, Fakat işçi Partisinin program itibariyle memleketin kalkınması için memleket için çalışacağını anladığımdan

ona sempati beslemeğe başladım, son zamanlarda Türkiye işçi parti-sinden partiningidişini beğenmeyen bir çok istifalar oldu fakat ben partili bir şahıs olmadığımı göre Türkiye işçi partisineddia edil-en yolda olup olmadığı hususunda düşündüm, Fakat ifade ettiğim gibi par-tili olmadığım için esasen istifa şeklinde bir hareketin bahis mevzu değildir, daima karma ekonomiyi müdafaa ettim ve Fakat bu karma ekono-mide devlet sektörünün daha ağır basma hükminde muhafaza etmekteyim, Biz karadenizlilerin ev hayatı yoktur, boş zamanlarımız kahvede geçer bu itibarla konuşmalarımız kahve ve lokantada olmuştur. Emniyette alınan ifademe ilave edecek bir husus yoktur hakkımdaki isnat dolayısıyla uzun boylu beyanda bulundum dedi ifadesini okudu imzası ile tastik etti.

15/4/1966

İst.C.Saveci Yardımcısı
(İmza)

Katip
(İmza)

Sanık
Muzaffer Kalyoncu
(İmza)

FEZLEKE

SUÇUN NEV'İ : Komünizm propagandası yapmak-Komünist yeraltı teşkilatı kurmak

SUÇUN YERİ : Cıbalı fırın sokak No:1/1 adresindeki lokantada

SUÇUN TARİHİ : Muhtelif tarihlerde

DAVACI : K.H.

SUÇUN SUBUT DELİLLERİ = Şahitlerin beyanları, maznunların itirafı, ve elde olunan deliller

ŞAHİTLER : 1-OMER ŞENGÜN ,Malîç feneri Sancaktepe Yokuşu 10 sayılı evde oturan Hüseyin oğlu Ordu 1332 doğumlu
2-MEHMET AKKUŞ,

3-HAYDAR TÜRKAY

4-KEMALATTİN AKKIYAL

5-RECEP GURSOY

6-HASAN SETEN

7-ŞERİHAHATTİN AKBAŞ

8-KEMAL SANUS

9-HÜSEYİN ŞEVKET KAYA

MAZNUMLAR.. 1-MUSTAFA KUTLU

2-MEHMET RAŞİT ÖGÜTÜÇÜ(ORHAN KEMAL)

3-MEHMET ŞAHİN

OLAY:

Şehrimiz Fener Postanesinden 7/2/1966 tarihinde postaya verilmek suretiyle (EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ BİRİNCİ ŞUBE Siyasi Kısım Müdürlüğü Sirkeci-Şehir) Adresine gönderilen ve ilişik hazırlık evrakı arasında bulunan ihbar mektubunda, Cıbalıde MUSTAFA KUTLU'nun lokanta sında ORHAN KEMAL ile bazı şahısların komünizm propagandası yaptıklarının öne sürülmesi üzerine bu konuda gerekli incelemeye başlanmış ve gerçekten Muhbirin bildirdiği gibi Cıbalı Üsküplü caddesi fırın sokak 1/1 adresindeki MUSTAFA KUTLU'ya ait lokantaya mahkum komünistlerden ORHAN KEMAL müstear adıyla tanınan RAŞİT KEMALİ ÖGÜTÜÇÜ'nün de şuberi devam ettiği ve bunlarla birlikte Mehmet Şahin adındaki şahıslarında etrafına topladıkları bazı kimselere komünizm propaganda-

si yaptıkları gibi bu konularda yetiştirici ders mahiyetinde tekin ve ta tahriklerde buldukları öğrenilmiştir. Bunun üzerine lokanta müdavimlerin den oldukları anlaşılan şahitler şubemize cepile dinlemişlerdir.

1- ÖMER ŞENGÜN ifadesinde:

Cıbalı fırın sokakta Lokantası bulunan MUSTAFA KUTLU'yu tahminen 10-12 senedir tanırım, 5-6 senelik arkadaşız Bir akşam lokantaya gascılık yapan Mehmet şahin geldi F. P. Fatih ilçesi Teşkilatının kurmaya karar verdiğini söyledi ve Mustafa Kutlu ile beni müteşebbis heyete dahil ettiğini beyanla bazı arkadaşları ile birlikte müteşebbis heyeti meydana getirdik, 3-4 sene kadar evvel Mustafa Kutlu vasıtasıyla Orhan Kemal tanıdım Terzi olduğum için kendisine elbise diktim bu lokantada Muzaffer kalyoncu Şevket Ertekin Hasan kaya, Alahattin Akbaş, Kemal Sanos, Recep Gürsoy, Malettin Akkıyal ekseriye bulunurlardı Mustafa Kutlu, Marks'tan başka leninden kitaplar okuduğunu söylerdi Bunlar komünizm ihtilalini yapanlar ve bu hususta kirap yazan kimselermiş, komünist ve sosyalist idareler seçimle değil ihtilalle iktidara gelirlermiş rusyadaki komünist idarenin diğer idarelerden daha halk idaresi olduğunu söylerdi. Reformlardan bahseder ve büyük arazilerin halka dağıtılması fikrini müdafaa ederdi. Partiler konusunda legal ve illegal kelimeleri geçirdi fakat ben bunların manalarını bilmiyorum, dış politika konusunda daima Amerika aleyhinde konuşur Kıbrısın Türkiyeye verilemeyeceğini, bu bakımdan müstakil olmasını söylerdi Mustafa Kutlu'nun politika ile uğraşmaya başlaması 3-4 sene kadar evveldir. Tahminime göre Orhan Kemal ile tanışmasından sonra Mustafa Kutlu ağabeyi Yusuf İzzet ile dargındır Bir defasında bananashatta bulundu ve Mustafa ile arkadaşlarına uymamamış söyledi Mustafa ile yaptığımız konuşmalarda kendisi 5-6 yaşında iken babasının Atatürk'e suikast meselesinden asıldığını söylerdi. Orhan Kemal ise zaman zaman mazisini anlatır Orta okulda iken yazdığı bir yazıdan ötürü hapse mahkûm olduğunu, hapishane de Nazım Hikmetle tanıştığını evvelce komünizm hakkında bir fikri yok iken hapishanede Nazım Hikmetten Komünizmi öğrendiğini, iyi halktan yana

bir idarenin ancak komünizm idare ile mümkün olacağını, bu gün için komünist partisinin kurulmasına Anayasanın mani olduğunu, bu sebeble Komünist Partisinin başa geçmesine mani imkan bulunmadığını söylediler.

Komünistlerin iktidara ihtilalle geldiklerini Rusyadaki komünist idarenin bizim idareden iyi olduğunu beyan ederdi. Bu konuşmalar son iki üç seneden beri ayrı ayrı yapılmıştır. Bu lokantada yapılan ve aşırı bir mahiyette arzeden sol propagandanın öncüleri ORHAN KEMAL İLE MUSTAFA KUTLUODUR, yayıcı ve tahrik edici, aşılmalı fikirler bunlar tarafından yapılmaktadır. Bu lokantada Zehirli fikirlerin yayıldığını biliyorum. durumu ilgili mercilere ihbar etmekten çekindim zira benim iş yerim Cibali'dir demıştır.

2- SAHİT MEHMET AKKUS İFADESİNDE.

İki sene kadar evvel Mustafa Kutlu ile tanıştım Lokantasına ancak bir defa gittim, Bu gidişimde orada MEHMET SAHİN İLE MUZAFFER isimindeki bir şahısı ve Mustafa Kutlu bulunuyordu komünizme teallük eden bir konuşma yapılmadı, ancak sırada Biz Türkiye İşçi Partisi Fatih İlçesi Müteşebbüs heyeti mensupları olarak Mehmet vahinle birlikte bina arıyorduk, konuşmamız bu konuda olmuştur. Orhan Kemal şahsen tanıırım kendisi ile samimiyetim yoktur. Sosyal konulara tarihten 3-4 sene kadar evvel eğildim, "Emleketimizin Sosyal Reformlara ve bilhassa toprak reformu ile dış ticaretin devletleştirilmesi taraftarıyım bu konuda (Sosyalizm nedir?) ve (Kapitalist Ekonominin tenkidi) adlı kitapları okudum, Mehmet vahin'in fikri eğilimlerini keskin olarak bilmemekle beraber sosyalist düşüncesini olduğunu anlıyorum demıştır.

3- SAHİT HAYDAR TÜRKAY İFADESİNDE

Cibali'de doğdum, Mustafa Kutlu çocukluk arkadaşımıdır. Lokantada yemek yer ve içki içerim, bu lokantada zaman zaman içkili toplantı-

larda ekseriya Mehmet Şahin, Orhan Kemal Muzaffer Kalyoncu ile bizim semtten olmayan ve tanımadığım kimselerde katılırlar Mustafa Kutlukonuşmaları da umumiyetle Rusyayı meteder. Meselâ Ruslar aya roket attıkları zaman onların başarısını över bu tarz konuşmaları sık sık yapar hatta MARKS'tan bahsederek örnek veririrdi, Türkiyenin bu günkü rejimini beğenmemektedir.

Tabandan gelen halk hareketi bu memleketi hakim olursa ancak bu suretle memleket düzeltilir. Sosyalizmi över konuşmaları yapar fakat ben bunların içine tam manasıyla girmedimden konuşmaları kati olarak hatırlamıyorum, Semtte Mustafa için komünist Mustafa derler, Orhan Kemal ise mahkum komünist olduğunu duydum, fakat kendisi ile samimiyetim yoktur demıştır.

4- ŞAHİT KEMALETTİN AKKIYAL ifadesinde.

Mustafa kutluyu 26 senedenberi tanırım, konaktasına arasına giderek burada Orhan Kemal, Mehmet Şahin ve tanımadığım bazı kimseleri görürüm, bu şahıslar günün konuşmalarına göre konuşurlar, fakat tahsilim müsait olmadığı için komünizm propagandası yapıp yapmadıkları hususunun değerlendirmekten acizim ancak bir sene kadar önce Mustafa Kutlu din ve aile alayhinde konuştuğu bir sırada sınırlendim, bu üç şahıs lokantada yaptıkları konuşmalarla semtin huzurunu kaçırmışlardır demıştır.

5- ŞAHİT RECFE GURSOY ifadesinde.

Ara sıra yemek yemek maksadı ile gittiğim lokantayı işleten Mustafa kutluyu 30 senedir tanırım, Orta okulda beraber okudum, Orhan Kemal ise takriben 10 senedenberi tanırım, bu iki şahıs lokantada alenen komünizm propagandası yaptıklarına çok defa şahit oldum, fikirlerine karşı bulunduğum için 6 aydanberi münasebetimi kestim, Mustafa Kutlu konuşmalarında daima komünizmi metederek Türkiyenin ancak komünizm ile tabiri yerine Sosyalizmle kurtulacağını söylemektedir. Bu günkü rejimimizi beğenmemektedir. Dini tamamiyle redederek bunun yerine Tabiat tabirini kullanmaktadır. Kendi fikir arkadaşlarına Yoldaşlar, İrgatlar diye hitap etmektedir.

† Her birinin bireğün muhakkak iktidarı ele alacağını ve bu suretle sürün

mekten kurtulacaklarını söylemişlerdir Komünizme ait okuduğu kitaplarda öğrendiklerini lokantada dinleyenlere açıkça anlatır, tanımadıkları yabancı bir kimse içeri girince bu konuşmalarını derhal keserler Öyle tahmin ediyorumki MUSTAFA KUTLU'nun komünist olmasında ORHAN KEMAL'in rolü büyükür. Orhan Kemal bunların hocası durumundadır. Lokantaya devam eden kimselerle propaganda yaparak onlarında bu fikirlerini benimsemesini sağlamıştır. Bu ikisinin tesiride komünist olan şahıslar Mehmet Şahin Sadık Çalışkan, Şükrü Kaya, Erol Sözer ve Kemal Sanostur. Bunlarda zaman zaman konuşlara iştirak ederek komünizm propagandası yapmışlardır. Mesele Mehmet Şahin bir konuşmasında eğer sosyalizmler iktidarı alırlarsa fakir zengin kalmıyacak bütün halk bir seviyede olacak, kapitalizm yıkılacak, işsiz kimse kalmıyacak, Memlekete refah gelecek demiştir. 5 senedenberi Orhan Kemal, Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin ve diğer fikir arkadaşları lokantayı merkez yaparak içkili toplantılarda komünizm propagandası yapmakta ve sovyet rusyayı metederek böyle bir rejimin Türkiyede de arzu etmekte idirler. Bu hususta münasip görmadükleri kimseleri aşılamaktadırlar. Bunlara mani ol nmazsa bir çok kimseyi zehirliyeceklerine inanıyorum, bunların fikirlerini benimsemedim Hattabenide aşılama istedikler Fakat yanaşmadım demiştir.

6-ŞAHİT HASAN SETEN ifadesinde;

3 senedenberi Cibali semtinde bulunuyorum, MUSTAFA KUTLU'nun lokantasına iş ve yemek yemek maksadı ile giderimş burada Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin, Orhan Kemal ve tanımadığım bazı kimselerin içkili toplantı yaptıklarını ve bu toplantıda siyasi konuların konuştuklarını biliyorum, Mustafa Kutlu 0 senette komünist olarak tanınmaktadır. konuşmalarında da daima rusyayı meteder, Amerikan düşmanlığı vardır. Ayrıca isimlerini bilmediğim kitaplar okurlar ve konuşurlar yaptığı siyasi propagandada

daima rusyayı metettiğinden muhit gençleri kendisine kızmaktadır. Hatta isminin Recep olduğunu hatırladığım şahıs sen komünizim propa gandası yapıyorsun dedi, MUSTAFA KUTLU ise kendisinin Sosyalist olduğunu söyledi Böylece aralarında münakaşa geçtiğini gördüm, Orhan Kemal ise bunların başı durumundadır. Bu şahıs lokantaya geldiğinde etrafında toplanıp konuşurlar, Fakat konu şmalarını duymadım, Mehmet Şahin ise MUSTAFA KUTLU'nun fikrini taşır Kanaatimce Mustafa Kutlu Orhan Kemal ve Mehmet Şahin komünisttirler. Fakat konuşmalarının esas mahiyeti hakkında katı bir bilgim yoktur demıştır.

7-SAHİT SELAHATTİN AKBAŞ ifadesinde;

25 senedir Cibali semtinde bulunuyorum, MUSTAFA KUTLUyu çok eskiden beri tanırım Lokantasına ara sıra yemek yemek ve içki içmek maksadı ile giderim, burada komünist fikirli kimselerin sık sık toplanıp siyasi konuşmalar yaptıklarını biliyorum, Bu şahıslar arasında MUSTAFA KUTLU, MEHMET ŞAHİN, küfteci ÖMER, HASAN KAYA, ORHAN KEMAL ve MUZAFFER KALYONCUyu tanırım, Bu toplantıları bilerek ve isteyerek yaptıkları kanatındeyi çünkü semtten olmayan ve tanımadığım kimselerde toplantılara katılmakta ve konuşmalara iştirak etmektedirler. MUSTAFA KUTLU'nun yapmış olduğu konuşmalarında hatırladıklarım Şuhalardır; Rusyanın rejiminin bizimkinden daha iyi olduğu, memleketimizin mevcut düzeni bozuktur. Bizim parti iş başına gelirse bu düzen o zaman değişecektir. daha iyi olacaktır. Millet refaha kavuşacaktır. Kapitalizm er geç yıkılacak, bütün insanlar eşit olacak, servet fakir halka dağıtılacak ve cemiyette müsavat sağlanacaktır. Yine bu çeşit konuşmalar yapılırken Recep adındaki şahıs kendisine hangi parti komünist partisini kurtaracak diye sorması üzerine, MUSTAFA KUTLUDA ona sizin partiyi kurtaracak, diye söyleyip bazen münakaşa yaptıkları olurdu, Fakat MUSTAFA KUTLUDA arkadaşlarının lokantadaki siyasi konuşmaları kanaatimce çok zararlıdır. Çünkü lokantaya gelen bazı şahıslar halkta bunları dinleyerek tesir altında kalıyorlar, ben

bunların fikirlerine karşı oldum, hatta bu fikirlerin Türkiye'de yürü-
yemeyeceğini söyledim, Orhan Kemal'de konuşmalara iştirak etmiş hatta
bu yaz aralarında doktor olduğu söylenen bir şahıs İsmet paşaya kü-
für ederek onun başını koparacağım dedi aynı grupta bu fikirlerini ta-
şıyan Mehmet Şahinle Muzaffer Kalyoncuda vardır demıştır.

8- SAHİT KEMAL SANUS ifadesinde;

MUSTAFA KUTLU'nun lokantasında haftada bir kaç defa uğrayıp
yemek yedim kendisini 4-5 senedenberi tanırım, komünizm propagandası
yapıldığına şahit olmadım, MUSTAFA KUTLU ve arkadaşlarının orada otu-
rup konuştuklarını gördüm Fakat ne konuştuklarını bilmem demıştır.

9- SAHİT HÜSEYİN ŞEVKET KAYA ifadesinde;

MUSTAFA KUTLU'yu küçük yaştanberi tanırım, lokantasına 8-10 se-
nedenberi ara sıra gider yemek yerim içki içerim ve muhabbet ederiz,
kendisinin aşırı sosyalist olduğunu biliyorum, aşırı sosyalist olma-
sına Cemiyete karşı olan küskünlüğü sebeptir diyebilirim. Kendisinin
anlattığını göre babası Kör Rifat namı ile anılan şahıs Milli Mücadele
ye hizmet etmiş, İstiklâl madalyası ile taltif edilmiş ve sonradan sebe-
bini bilmediğim durumdaki ötürü idama mahkum edilmiştir. Küçük yaşta
öksüz kalınca çalışmak mecburiyeti doğmuştur, Fakirlikten yetiştiği
için işçi sınıfını fakirleri emekçileri tutmaktadır. Sosyal adaletin
tahakkukunu ister burjuva sınıfına karşı içinde bir hırs vardır. Ağır
sanayinin dış ticaretin özel sermayenin devletleştirilmesi taraftarıdır
Dine muarızdır. Rusyada ve Fransada yapılan ihtilallerden bahsetmiştir
Fakat teferruatı ile hatırimda kalmadı, Karl Marks, Lenin hakkında çok
bilgisi vardır. Bunları zaman zaman anlatır. Orada buluşanlarda dinler-
ler bu konuda fazla bilgim olmadığı için söylediklerini şimdilik hatırla-
mıyorum, Keza Amerika aleyhinde bulunur Amerikan şirketlerinin memleke-
ti sömürdüğünü, rusların cam fabrikasını kurduğundan bahsederek rusla-
rın daha az faiz istediklerini söyler, yakın komşumuz olması dolayısıyla
her türlü yardımın rusyadan alınması taraftarıdır. Bunları açıkça anlat

mıştır.

8

Sovyet rusya ile siyasi kültürel ve sosyal konularda, Amerikadan daha fazla işbirliği yapılmasını arzu eder Türkiye ile Emekten yana onun işçi tarafının iktidarı ele alabilmesi için ihtilal yapmasını belki arzu ediyordur. Bunu lokantada başkalarına söylemiş olabilir. Fakat benim bulunduğum toplantılarda böyle bir şey duymadım, komünist neşriyatının Türkiye'de yasak olduğunu bunun serbest bırakılarak herkesin komünist neşriyattan istifade edilmesini de komünizm öğrenmesini ister, bu gibi neşriyatın memleket için faydalı olacağını söyler, MUSTAFA KUTLU'nun fikirlerini ben kabul etmem, onlarda şubları söylemiştir işçi sınıfının ihtilal yaparak cebren iktidarı ele geçirmesi ve memlekette bir komünist idarenin kurulması, komünist neşriyatının da türkiyede serbestçe yayılması taraftarı değilim, MUSTAFA KUTLU belki de bu hususların taraftarıdır. Halkın memleketimizde bir Anayasa vardır bu anayasanın ışığı altında hangi parti olursa olsun iktidara geçmelidir Mustafa Kutlu'nun yakın arkadaşı olan MEHMET ŞAHİN aşırı fikirli olmakla beraber, onun tarafından yetiştirilmiştir. Mustafa Kutlu'nun hâkimiyeti altındadır. Yeteri kadar bilgisi yoktur, aşırı konuşmalar yapmaktan çekinir, ORHAN KEMAL'i fazlatacıman, ara sıra lokantaya gittiğini görürüm, Mahkum komünist olduğunu biliyorum, konuşmalarına şahit olmadım, kanatımcı MUSTAFA KUTLU aşırı solcu bir insandır. Yani komünisttir. Hatta muhitinde komünist MUSTAFA ismi ile anılır, Bu fikirleri ni muhitte aşılacaktır. Buna mani olanması lazımdır. Lokantada bazen 30 kişi kadar olur, hiç çekinmeden bu mahiyetteki konuşmalarını herkes duyacak şekilde yapar, Mehmet Şahin ise zamanla Mustafa'nın tesiri ile komünist olabilir. ORHAN KEMAL ise mahkum komünisttir. Samiyetim yoktur ara sıra selamlaşırım bilgi ve görgüm bundan ibarettir demiştir.

SAHİTLERİN bu beyanlarını belirten ifade zabıt varakalarının asılları 5/3/1966 gün ve Emniyet Müdürlüğü Şb.1, 4080 sayılı yazımıza ekli olarak Tetkiki ve Arama kararı istihsalı maksadı ile İstanbul

C.Savcılığına gönderilmiş ve derpiş olunan İstanbul 7 ci Asliye Ceza Mahkemesinin 5/3/1966 gün ve esas 1966/20 karar 1966/31 sayılı müteferrik kararı ile MAZUNLAR MUSTAFA KEMAL KUTLU, MEHMET RAŞİT ÖGÜTÜÇÜ, ORHAN KEMAL VE MEHMET ŞAHİNİN ikametgahlarında 7/3/1966 günü gerekli arama yapılmıştır. Emniyet Müdürlüğümüze getirilerek bilgilerine müracaat edilen ,

1-MAZUN MUSTAFA KEMAL KUTLU, müdafaasında;

Usküpü caddesi fırın sokakdaki Çınar isimli lokantayı 17 senedir işletirim, tanıdığım bazı arkadaşlar zaman zaman lokantama gelirler, siyasi konuşmalar yapılır, ORHAN KEMAL, MEHMET ŞAHİN, ÖMER ŞENGÜN, HAYDAR TÜRKAY, KEMALETTİN AKKIYAL, RECEP GÜRSOY, SELAHATTİN AKBAŞ, KEMAL SANUS, HÜSEYİN ŞEVKİ KET KAYA katılanlar arasındadır. Babam Rifat Milli mücadeleye iştirak etmiş İstiklâl madalyası almış bilahare Milli Mücadelesinin karşısında görüşümden haklı olarak İDAM edilmiştir. Lokantadaki konuşmalarım genellikle, T.İ.P. programı açısı altındadır. Ben sosyalistim, Mülkiyetin mirasla intikal etmesi dolayısıyla bütünlükle bir dağılma olan Mülkiyetin baki kalması fakat gayrimeşru kazancın ortadan kalkması şarttır. Ahlak iktisatla ilgilidir, iktisadi düzen bozursa Cemiyet ahlakı da bozuktur. Din, sosyalizmi yayılmasına mani değildir. Marksist ve leninci metodlarla iktidara gelmeyi yani ihtilal ile düzenin yıkılmasına taraftar değilim, Sosyalistler seçim ile iktidara gelir, bu günkü Hükümet Yönetimini beğenmiyorum. Bu günkü Hükümet Anayasa dışı hareketler yapıyor, Mesela Yargıtay kararım dinlemiyor, Umum Müdürleri gerekçe göstermeden vazifelerinden alıyor, faşizmi kapitalizmi, son zirvesi olarak görüyorum. Ağabeyim Yusuf İzzet Kutlu, ile dargın değilim o benim siyasetle uğraşmamı istemez, Nazım Hikmetle Karl Marks'a ait bazı kitapları okudum, Bunlar piyasada satılıyor ORHAN KEMAL onbir senedir tanırım Kendisi komünizim propagandası yapmak suçundan mahkum olmuştur. NAZİM HİKMETİN de hapis hanede arkadaşlarıdır. Kendisi ile günün politik konularına göre konuşurlar, Orhan Kemal normal seçimlerle iktidara gelineceğini inanmaz ben de bu yoldan bahsettiğim zaman güler, Marksian

leninden, Nazım Hikmet'ten çok şeyler anlatırdı, Türkiye İşçi Partisi Fatih ilçesinde, Beykoz ilçesinde birde hatırladığıma göre Şişli ilçe sinde eğitici mahiyette konfranslar vermiştir. Fatih ilçesinde ahlak ve sanat bir de kırkxkırk karşılıklı sohbet şeklinde konferans vermiştir. MEHMET ŞAHİN çok yakın arkadaşımıdır. Benim gibi fikirlidir. Orhan kemal ile tanışır Fakat fikirlerini benimsemez, Recep Gürsoyla münakaş ettiğimiz doğrudur. Bu ihbarı ticari rakiplerim RECEP GÜRSOY ile ÖMER ŞENGÜNÜN yaptıkları kanatındayım demıştır.

2- MAZİNUN MEHMET RAŞİT ÖĞÜTÜCÜ, (ORHAN KEMAL) ifadesinde;

Mustafa kutluyu tahminen 10 senedir tanırım, Yemek yemek mak sadı ile arasına lokantasına giderim bazı sohbetlerimiz vakidir Bu şahısların MUSTAFA KUTLU, MEHMET ŞAHİN, ÖMER ŞENGÜN olduklarını biliyorum isimlerini bilmediğim diğer şahıslarda katılırlardı. 28 sene evvel komünizm propagandası yapmak suçundan mahkum olmuştum, hapishanede Nazım hikmet ile tanıştıktan sonra onun tesiri ile Kültür cümlesinden olmak üzere komünizmin ne olduğunu öğrendim, Lokantada günün siyasi konuları konuşulurdu. Fakat ben komünizm propagandası yapmadım. Ben şahsen partili değilim. Lokantada kanunlarımızın suç saydığı illegal konuşmalarda bulunmadığım gibi orada bulunanları eğitmek maksadı ile komünizme ait konuşmalar yapmadım, MUSTAFA KUTLU sosyalisttir. Ben batı ülkeleri sosyalizmi benimserim. Bu gün için bu fikirler yeni olduğundan genellikle halk tabakalarında tepki ile karşılanmaktadır. İstihsal vasıtalarının devletleştirilmesini, istihlak vasıtalarının ise mülkiyet hakkına konu teşkil etmesi taraftarıyım, reformcu sosyalist olarak dini redetmem, Türkiye gibi az gelişmiş bir ülkede esasen ihtilal ile komünistlerin iş başına gelmesine imkan yoktur. kanısındayım. Ailede kısmen devlet müdahalesi olmalıdır. Ailenin tüm fertlerine devlet iş bulmalıdır Sovyet rusya ile siyasi ilişkilerimizin gözden geçirilmesi ni arzularım, eskiden komünistlikten sabıkam olduğu için partiye gir-

medim, ancak fikren destekliyorum, yukarıda izah ettiğim düşüncelerimi ve görüşlerimi Lokantada açıklamışım. Alenen komünizm propagandası yapmanın bu günkü şartlar ve mevzuatımız içinde müeyyidesinin biliyorum Roman ve hikayelerimde sosyal gerçekçilik dışında ihtilalçi komünizmi telkin ve halkın tahrik edici bir hususa rastlanmaz, Arka sokak hikaye kitabım hakkında komünizm propagandası var diye dava açılmışsa da Beraat.ettim. Ekspres gazetesinde 1961 yılında yayınlanan eskisi adlı hikayemde aynı takibata uğradı fakat Ademi takip kararı aldım. Mehmet şahin ile Mustafa Kutlu samimi arkadaşlardır. İkisinin de fikri yönleri aynıdır. Bunlar piyasada satılan kitaplardan okuyarak Marks"ı Lenin, Engelsi öğrenmiş olabilirler demistir.

3-MAZMUN MEHMET ŞAHİN MÜDAAFAASINDA;

MUSTAFA KUTLU çocukluk arkadaşımdır Orhan Kemal 5 senedir ta nırım Mustafanın lokantasına sık sık giderim bazan 3-5 kişi yanyana ge lerek siyasi konuşmalar yaparız, aramızda sosyalizme ait konuşmalar yapılır bu günkü siyasi rejimimizi beğenmiyoruz. Gerçek bir demokrasinin ancak işçi ve Emekçilerin iktidarı ele alması ile sağlanacağı kanaatin deyim, ORHAN KEMAL komünistlikten mahkumiyeti olduğu için çedingen dav ramır. Bu konularda fazla konuşmaz, GURK"nin ,Leni"i anlatan kitabını ve BİTMEYEN KAVGA isimli kitabı okudum, Ağır sanayinin kamulaştırılma sı taraftarıyım, ihtisal vasıtalarının özel teşebbüs te kalmasını arzu larım, MUSTAFA KUTLUNUN ağabeyi İZZET KUTLU , İstanbul geldiği bir gün kardeşinenasihatla bulunarak bu fikirlerden vazgeçmesini söylemiş tir Lokantadaki konuşmalarımız sırasında ÖMER ŞENGÜN. KEMAL SANUS, RE- CEP GURSOY, HAYDAR TÜRKAY, KEMALETTİN AKKIYAL, Kurt Kemal, HASAN SEYİN, HÜ- SEYİN ŞEVKET KAYA, HASAN KAYA ve SELAHATTİN AKBAŞ ile semtten ve diğer semtlerden gelen bazı kimselerde bulunurlardı. Hattabir gün KEMALETTİN AKKIYAL İLE MUSTAFA KUTLU ARASINDA münakaşa olmuştur. MUSTAFA KUTLU bir gün iktidara muhakkak geleceğiz Adalet Partinin tutumunu görüyor su

nuz dedi. Bunun üzerine KEMALİTTİN'İN ihtilali yapacaksınız diye sorması üzerine, MUSTAFA birkam Rey ile iktidara geleceğiz diye cevap verdiğini bu şekilde olmuştur komünizme dair konuşma yapıldığını hatırlayamıyorum demıştır.

S O N U Ç

1- SANIKLARDAN ORHAN KEMAL namı ile maruf MEHMET RAŞİT ÖGÜTÜCÜ, Evvelce komünizmden mahkum olmuştur. arşivimizdeki malümete nazaran bu şahıs 1939 yılında Niğdede 12 Piyade alayında askerliğini er olarak yapmakta iken komünizm propagandasından sanık olarak mahkemeye verilmiş ve Kayseri 6 Kor. As. Mahkemesi'nin 27/1/1939 gün ve esas 33, karar 10 sayılı ilamı ile 5 sene ağır hapse ve 5 sene müddetle de hıdamatı ameden mahrumiyetine karar vermiştir. Mahkum olarak bu cezasını çekmekte iken 1941 Yılında Bursa Cemaatine nakledilmiş, burada komünizmden mahkum olarak bulunan şair NAZİM HİKMET ile tanışmıştır. Bu tanışmanın semeresi olarakta son zamanlarda NAZİM HİKMET ile hapis hane geçiren hayatının anlatan NAZİM HİKMET'İN uçbuçuk yıl adlı bir kitabı çıkmıştır. Bu kitap 2/6/1965 tarihinde İstanbul Matbaasında basılıp 121 sahıfa halinde 6 lirafiatla satılmaktadır. Sanığın hapis hane tahliyesini müteakip hikaye ve romanlar yazmaya başladığı görülmüş olup bunlardan Vatan gazetesi, san'at yaprağında yayınlanan çöpçü başlıklı hikayesi komünizm propagandası yönünden İstanbul C. Savcılığına incelenmiş isede, ademi takip kararı ile verilmiştir.

ARKA SOKAK İSTİMLİ kitabı hakkında ise yine komünizm propagandasından takibata geçilmiş, fakat dava berastle sonuçlanmıştır.

Sanığın mahkemedeki ihtisali olunan karar üzerine 7/Mart/1966 günü evinde yapılan aramada kendisine ait kitaplar arasında çıkan 964 yılında Tan matbaasında basılıp 10 lira fiatla satışa çıkarılan G.V. Plehanov'tan, selahattin Hilâv, Erdem Buri, Nizamettin Burhan, Selim mimoğlu tarafından tercüme edilmiş 348 sahifadan ibaret Marksist düşüncenin

temel meseleleri adlı kitap İstanbul 8 Sulh Ceza Hâkimliğinin, 12/3/1965 tarih ve 965/15 sayılı kararı ile komünizm propagandası ihtiva ettiğinden toplattırılmıştır.

Ayrıca yine bu sanığın evinde yapılan aramada bulunan 1965 yılında İstanbul Matbaasında basılıp 5 lira fiyatla satışa çıkarılan ALİ FAHRETTİN ÇİHAN'ın Sosyalist Türkiye adlı kitabında Türkiye C.K.nun 142'ci maddesini ihlal eder hususlar bulunduğundan, İstanbul 2'ci Sulh Ceza Mahkemesinin 15/3/1965 tarih ve 1965/13-sayılı kararı ile toplattırılmıştır.

Sanık MEHMET RAŞİT ÖĞÜTÜCÜ, her ne kadar verdiği ifadesinde komünizm propagandası yapmadığını söylemekte ise de komünizm propagandası yapmaktan mahkum olduğunu, o sıralarda komünizmin mahiyeti hakkında hiçbir bilgisi olmamasına rağmen hapishanede NAZİM HİKMET ile tanıştıktan sonra onun tesiri altında kalarak komünizmi öğrendiğini itiraf etmekle günün siyasi aktüel konuları üzerinde MUSTAFA KUTLU'nun lokantasında konuşmalar yaptığını, vebazı kimselerin yaptıklarını söylemektedirler, Halbuki sanıklardan MUSTAFA KUTLU ifadesinde, (S.4) ORHAN KEMAL'İN hakkında normal seçimlerle iktidara gelineceğine inanmaz, ben bu yoldan bahsettiğim zaman güler, benim şahsi kanaatime göre Orhan Kemal sosyalizm ve seçim yolu ile iktidara gelinmesini tasvip etmez, Marks'tan, Lenin'den, Nazım Hikmetten çok şeyler anlatırdı) demektedir.

TANIKLARDAN HASAN SETEN ifadesinde: Orhan Kemal hakkında (S.1) ifakomünist olduğunadair inancım vardır ve o nazarla bakarız demektedir.

TANIK SEBAHATTİN AKBAŞAN(S.2) ORHAN KEMAL'ın konuşmalarına iştirak ettiğini ve İSMET PAŞAYA küfür ederek başını koparacağı şeklinde aralarında ihtilalciilere has tabirler kullandıklarını belirtmiştir.

TANIK KEMAL'İN AKKIYALIN ifadesinde ise ORHAN KEMAL ve arkadaş

larının lokantada yaptıkları konuşmalarla semtin huzurunu kaçırdıklarını beyan etmiştir.

TANIK RECRP GURSOY'un ifadesinden ise, (S.2) ORHAN KEMALİN bu toplantılara katılanların hocası durumunda olduğunu belirtmektedir.

Tanıklar genellikle de ORHAN KEMAL ve arkadaşlarının komünizm propagandası meyhanında sovyet rusyayı da metettiklerini beyan etmek tedirler.

2-SANIKLARDAN MUSTAFA KUTLUNUN Mahkeme kararı ile 7/Mart/1966 günü evinde yapılan aramada çıkan bir takım Marksist neşriyat arasında yukarıda Orhan Kemalle ilgili maddede belirtilen vekomünizm propagan dasından toplama kararı olan G.V. PLEHANOVA'nın MARKİST DÜŞÜNCEİN TEMEL MRESELELERİ ADLI kitabı ile komünizm propaganadansı yaptığından T.C.K. nun bunun 142 ci maddesinin ihlal eder nitelikte bulunduğundan İstan bul 2 ci sulh ceza mahkemesinin 29/9/1965 tarih ve 965/14 sayılı kararı ile toplatılmış olan HENRI LEBEVRE'nin 1965 yılında Seri iş matbaasın da basılıp 400 kuruş fiyatla satışa çıkarılan 128 sahifadan ibaret Erol Aydınlik tarafından tercüme edilmiş sosyalist dünya görüşü DİYALETİK MADDEÇİLİK ADLI kitabı ve yine İHTİLALCI SOSYALİZM' propagandası ya pıldığı iddiası ile İstanbul 2 ci Sulh ceza Mahkemesinin 13/10/1964 tarih ve 1964/60 sayılı ilanı ile muvakaten zabtına karar verilmiş olan GRACCHUS BABEUF'un Sebahattin Eyüpoğlu ve Vedat Günyol tarafından ter cüme edilmiş 1964 yılında GÜN matbaasında basılıp 4 liralıkla satışa çıkarılan 996 sahifadan ibaret DEVRİM YAZILARI ADLI kitaplar ele geçi rilmiştir. Her ne kadar sanık Mustafa Kutlu ifadesinin bir yerinde (S.3) yaptığım konuşmalarda komünizme teallük eden hususlara hiçbir zaman temas etmedim, demektedir ise de bir önceki sahifada söylediği siyasetle uğraşan bir şahıs olarak Mülkiyet, din aile ahlak , iktisadi düzen işçi sınıfı, siyasi rejim, Devlet yönetimi, komünizm, sosyalizm, faşizm hak kında bilgisi olduğunu ve lokantadaki konuşmalarda zaman zaman bu konu

larda suç teşkil edici mahiyette olmayan konuşmalar yaptığını itiraf etmekte vehatta bu konulara sosyalist açıdan ele aldığını itiraf ettiğini unutmuş görmektedir.

Ayrıca, iktisadi münasebetleri komünistler gibi alt yapı kabul ederek ahlakın bunun üzerine oturduğunu ve ancak iktisadi düzen düzelince ahlakından düzeleceğini beyan etmektedir.(S.2)

Faşizmin ,kapitalizmin son zirvesi olarak görürüm.Beyanında kendisine ait olup malum ihtilalci komünist Lenin bir kitabına ad olan Empeyalizm, kapitalizmin sonaşamasıdır. SİLOGANLA aynı paralelde olduğunu göstermektedir.

SANIK MUSTAFA KUTLU yine kendisi gibi sanık durumunda olan Orhan Kemal'i komünistlikten mahkum olduğunu bilmekte ve 11 seneden beri arkadaşlık ettiğini kendisi ile zaman zaman lokantada günün politik konularını konuştuklarını, komünizmin korucuları marks'tan ,Leninden ve mahkum komünist şair Nazım Hikmetten çok şeyler konuştuklarını beyan etmektedir.(S.4)

ŞAHİTLERİN ifadelerinde MUSTAFA KUTLU'nun komünizm propagandası yaptığı ise açıkça anlaşılmaktadır.

Sanığın muhitinde komünist Mustafa namı ile maruf olması ise ateş olmayan yerden duman çıkmaz ata sözünü hatırlatmaktadır.

Kaldığı babasının Büyük Atatürk'ün kurup yerleştirdiği Cumhuriyet Rejiminizle tezata düşmesi sebebiyle Asılmış olması sanığın mevcut düzenekarşı yıkıcı kin ve hirs duymasına ve bu yoldan faaliyet sarf etmesine sebep teşkil etmektedir.

3-SANIKLARIN DAN MEHMET ŞAHİN'in evinde bulunan kitaplar arasında her ne kadar komünizm propagandası ihtiva eder mahiyette kitaplar bulunmamış isede, okuduğu ve evinde bulundurduğu kitapların tümünün MARKS, LENİNİST kitaplar olduğu görülmüştür. Ele geçen bu kitaplar arasında J.D.BERNAL'in OSMAN ARMAN tarafından tercüme edilmiş olup 1965 yılında Balkonoğlu matbaacılık limited şirketinde basılıp 3 li-

ra fiyatla satışa çıkarılan MARKS ve LENİN adlı kitabı ile MARKS'İN GORKI tarafından yazılım Selim Kant tarafından tercüme edilen 1965 yılında TAN MATBAASINDA basılmış 38 sayfadan ibaret ikibuçuk lira fiyatında LENİN 1924 Adlı kitabı görülüp alınmıştır. Herkadar Sanık Mehmet Şahin alınan ifadesinde komünizm propagandası yapmış yapmadığını beyan etmekte ise de MUSTAFA KUTLUYU çocukluktan ORHAN KEMAL'ı ise 5 senedenberi tanıyıp birlikte içip siyasi konuşmalar yaptığını, Orhan Kemal'i komünist olarak tanıdığını, kabul etmekte, bu arada komünizm propagandasından ötürü İstanbul 2 Asliye Ceza Mahkemesinin 5/7/1965 tarih ve 1965/18 sayılı kararı ile toplatılan ve 1954 komünist tevkifatından komünistler arasında bir eğitim kitabı olarak kullanılan GÖN STEINBERG'in Ozay Sunar tarafından tercüme edilip satışa çıkarılan BİTMİYEN KAVGA adlı kitabı ile M.GORKI'nun LENİN 1924 isimli kitabının olduğunu itiraf etmiştir.(S.3)

Bu arada gerçek demokrasinin ancak işçi ve emekçilerin iktidarı ele alması ile sağlanacağı kanatında bulunduğunu beyan eden sanık Komünistlerin genellikle Halk demokrasisi adını da verdikleri bu demokrasi şeklinin muayyen bir sınıfa dayandırmak istediği açıkça görülmektedir.

Tanıklardan HÜSEYİN ŞEKKET KAYA, Sanık Mustafa Kutlunun tesiri ile komünist olabileceği kanaatini ileri sürmüştür, Tanık Kemallettin Akkıyal diğer sanıklarla birlikte MEHMET ŞAHİNİN lokantada yaptıkları toplantılarla semtin huzurunu kaçırdıklarını, Tanık Mehmet akkuş, sosyalist düşünceli olduğunu, yine tanıklardan Recep Gürsoy, Mehmet Şahinin bir konuşmasında, eğer sosyalistler iktidarı alırsa fakir zengin olmayacak bütün halk bir seviye olacak kapitalizm yıkılacak demek suretiyle Ne şekilde bir sosyalizme taraftar olduğunu dile getirmiştir.

K A N A A T _

Her üç sanığın (MEHMET RAŞİT ÖZÜTÜCÜ, MUSTAFA KUTLU, MEHMET ŞAHİN) ihtilalci sosyalizme yani komünizme inandıkları anlaşılmakta olup komünist yer altı çalışmalarına ve Tekniğine uygun olarak illegal üç kişilik bir hücre teşkilatı vucuda getirerek MUSTAFA KUTLUNUN lokantasını Lokal mahiyette kullandıkları ve sahip oldukları komünist fikirlerin burada devam etmekte olan nisbeten iktisadi ve mali durumları düşük kimselere aşılacak için propagandaya giriştikleri kanaatine varılmakta ise de, Soruşturma evrakının ilgili mercie havale buyurulmak üzere takdir ve tenezzülünüze arz olunur. 8/Mart/1966

Em.Ş.İ. Baş Komiseri

VURAL YENER

TANIK RUHT HÜÇSÖNMEZ

3

Emniyet Şube 1 müdürlüğünde Tanık sıfatı ile alınan ifadesinde.

(11/3/1966)

SORULDU: Doğma büyüme cibali semtinde oturmaktayım, Mustafa Kutlu, Orhan Kemal, Mehmet Şahin, Erol Sözer, Muzaffer Kalyoncu adındaki şahısları tanırım, Şevket Ertekini ise ismen hatırlıyamadım, Görsem tanırım Mustafa Kutlunun lokantasına ve Süleymanın kahvesine giderim, Lokantaya bir senedenberi gitmiyorum daha evvelce sık sık gidip orada içki içip yemek yerdim, Mustafa Kutlu çocukluk arkadaşımıdır aynı okulda beraber okuduk lokantaya devam ettiğim sıralarda Mustafa Kutlu siyasi konuşmalar yapardı, Umumi olarak memleketimizin durumunu beğenmezdi Hükümet aleyhinde konuşmalar yapar Nazım Hikmeti met ederek Türkiye'nin en büyük şairi budur derdi. Hatta biz Mehmet Akiften, Abdülhak Hamiden söz açtığımız zaman, o bunları beğenmezdi, Türkiye'deki halk için fakir perişan deyim baştakilerin Tubumunu beğenmediğini yüksek sesle bağıra bağıra konuşurdu orada bulunanlar duyarlardı. Muhitte komünist Mustafa olarak tanınmaktadır. Orhan Kemalide lokantaya ve kahveye geldiği için tanırım Kendisinin komünistlik suçundan dolayı mahkumiyeti olduğunu biliyorum Mehmet Şahini ise çocukluğumdan beri tanırım, Yukarıda isimlerini söylediğim şahıslarla ara sıra buluşup konuştuklarını gördüm, Muzaffer Kalyoncu ve Erol Sözerde bu toplantılara iştirak ederlerlerdi bu saydığım isimler birlikte kahvede (Süleymanın kahvesi) oturup siyasi konuşmalar yaparlardı. Mustafa Kutlu rus yadaki rejimin daha iyi olduğunu, emekçilerin hakkını rusyada verirler Türkiye'de vermezler, Rusyadaki işçilerin daha iyi olduğunu, aç insanların bulunmadığını rusyada herkesin epeğinin kullakki verildiğini söyleyerek propaganda yaptığını duydum, Orhan Kemal ise bunların hocaları durumundadır o gelince etrafına toplanıyorlar ve siyasi konuşmalar yapıyorlar bu konuşmaların tam olarak mahiyetini hatırlıyamıyorum fakat umumiyetle rejimimiz aleyhinde ve rusyanın lehinde konuşmalar açıkça yapılıyordu kanaatim Mustafa Kutlu, Orhan Kemal, Mehmet Şahin Muzaffer Kalyoncu, Erol sözer komünist fikirli kimselerdir oradaki kimselere bu fikirlerini aşılamağa açıkça çalışmaktadırlar hatta

sön günlerde iki rus gemisinin boğazda çarpışması üzerine mehmet şahinin
daki şahıs (Ruslar dürtür paralarını bile ödediler demıştır) Orhan Kemal
Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahinin tevkif edildiklerini gazetelerde okudum
senelerden beri böyle zararlı propaganda yaptıkları için başlarına böyle
bir şeyin ergeç geleceğini biliyordum, Onların bu fikirleri ne karşı daim
münakaşa ederdim bu şahısların bu şekildeki davranışlarını Hasan Kaya i-
le Telsizci Celal Kökenerde bilmektedirler Çünkü onların içine daha iyi
girmiş durumdadırlar benim görgü ve bilgim bundan ibarettir dedi ifadesi
okundu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 11/3/1966

Şb.1.Baş Kom, Şb .1.Kom. Şe.1.P.Me. ifade sahibi
RUHİ HİÇSÖNMEZ

TANIK ÖMER SENGÜN

Emniyet 1.Şb.Md.de ikinci defa alınan ifadesinde.(11/3/1966)
SORULDU:KKominizim propagandası yapmak suçundan dolayı Orhan Kemal, Mus-
tafa Kutlu ve mehmet şahinin tevkif edildiklerini gazetelerde okudum,
ilk ifademde belirttiğim gibi Muzaffer Kalyoncu, Şevket ertekin ve Erol
Sözer adındaki şahıslardan ibaret 3 kişilik bir grup daha vardır ki bir
birleri ile çok samimi görüşmektedirler Bunlar lokantaya çok seyrek ge-
lirlerdi Lokantaya geldikleri gün birlikte Üsküplü caddesinde bulunan
SÜLEYMANIN kahvesine giderlerdi bu 3 şahısın Orhan Kemal ile samimiyet
derecelelerini bilmiyorum ancak orada karşılaştıkları zaman siyasi konu-
şmalar yaparlardı yine bu şahıslar Mustafa Kutlu ile arkadaş oldukların-
dan ve aynı fikirleri tasdiklerinden buluştukları zaman konuşurlardı
bu konuşmalarda bazan Mehmet Şahinde bulunurdu, bu 3 şahıstan Erol Sözer
Mustafa Kutlunun kiracıdır Şevket Ertekin ise kahvedeki ve lokantadaki
konuşmalarında Karabükte 1945 senesinde meydana çıkarılan komünistlik
meselesinden dolayı suçlu olarak yakalanmış ve bu suçundan mahkum oldu-
nu söylerdi. arkadaşları da bu durumu bilmektedirler Şevket ERTEKİN duy-
duğuma göre halen ayyansarayda demir üzeri ne iş yapmaktadırxxx Muzaffer
Kalyoncuda aynı fikri taşımakta buluşmalarında siyasi konulardan bahset-
mektedirler Şöyleki bu konuşmalarında markstan ,leninden ,sovyet rus
yadan ve kominizimden bahsedilirdi bu arada rusyada komünist ihtila-
linden sonra turoçkinin süründüğünü ve güney amerıkada öldürüldüğünü
bahsederlerdi. rusyanın komünist ihtilalinden sonra çok kalkındığını, ve

5

Yeni bir düzene girdiğini, Türkiye'nin de Sosyalizmle ancak kalkınabileceğini ŞEVKET ERTEKİN, EROL SÖZER ve MUZAFFER KALYONCU söylerlerdi. Orada bulunanlarda bu lâfları işitirlerdi. Halen Pendik'te otomobil Sanayinde Grayisler Fabrikasında çalışan Sadık Çalışkan, Hüseyin Kaya duymuşlardır. Bu üç şahısta Orhan Kemal, Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahin gibi siyasi konuşmalar yaparlardı. Bu konuşmalarında yukarıda bahsettiğim gibi Leninden Markstan ve sovyetler birliğindeki rejimden bahsederlerdi. Bu konuşmaların tam metnini şimdi hatırlıyamıyorum. Fakat umumiyetle söylediğim gibi bu mahiyetteki siyasi konuşmalardır. Şevket Ertekin'in komünistlikten mahkum olduğunu muhît bilir ben şahsen marksizmi ve Lenini bilmiyordum, Lenin'in Rusya'da komünist ihtilali yaparak iktidarı eline geçirdiğini bilmiyordum ancak lokantada ve kahvehanede yapılan ve yukarıda isimlerini saydığım şahısların konuşmalarından bu durumu öğrendim, yani Şevket Ertekin, Muzaffer Kalyoncu ve Erol Sözer adındaki şahıslar aynı fikri taşımaları ilk ifademde söylediğim gibi bunlar da komünist idarenin diğer idarelerden daha halk idaresi olduğunu söylerlerdi. Dini tasvip etmezlerdi. Dinin bu gün için bir faydası olmadığını büyük arazilerin halka dağıtılması fikrini müdafaa ederlerdi. Partiler konusunda Legal illegal kelimeleri geçerlerdi. Ben manalarını bilmiyorum, Dış politika konusunda daıma Amerika aleyhinde konuşurlardı. NAZİM HİKMETİ her zaman metederlerdi komünist idarenin iyi halktan yana idare olduğunu söylediklerini duymuşumdur. Kanaatimce komünistlik suçundan dolayı tevkif edilen Orhan Kemal, Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahin gibi bu 3 şahısta aynı fikri taşımakta ve xropagandasını bu şekildedeki konuşmalarla yapmaktadırlar dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 11/3/1966

Şb,1, Baş Kom şb,1 kom, şb,1,p, Me,

İfade sahibi
ÖMER ŞENGÜN

TANIK SADIK ÇALIŞKAN

SORULDU: 1956 yılından 1965 yılına kadar Cıbalı semtinde oturdum, sosyalist partisi yöneticilerinden Şükrü Kaya samimi arkadaşım idi bu şahsın öncülüğünde bu muhitte evlendim, Mustafa Kutlunun lokanta sına ara sıra yemek yemek maksadı ile giderdim, Türkiye İşçi partisi nin Fatih İlçesi kurulduktan sonra bende bu partiye üye oldum, bundan sonra Lokantaya uğradığımda günün siyasi konularında ve parti mevzuunda konuşmalar yapardık, Mustafa Kutluya o muhitte komünist Mustafa dediklerini duydum ancak kendisinin lokantada komünizm propagandası yaptığını şahit olmadım, Kendisi istihsal vasıtalarının devletleştirilmesi ve Devlet eliyle yönetilmesi taraftarı idi, Türkiye nin ancak sosyalist bir rejimle yönetildiği takdirde iktisaden refaha kavuşacağını açıkça ifade ederdi. Mehmet Şahinle aynı fikirleri taşırdı, yani bunların ikisi daima sosyalist açıdan Türkiye meselelerini ale alıp konuşurlardı. Orhan Kemal ise muhitte komünistlik suçundan dolayı mahkum olduğu söylendiğinden bu şahısı ara sıra lokantada görürdüm Fakat komünistlik lehinde propaganda yaptığını şahit olmadım Ancak bu şahısta Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahinin fikirlerini tasvip ederdi, Her uğrununda konuşması daima sosyalist kalıplar içinde kalmıştır. Müfrit tutumlarına ve davranışlarına rastlamadım, Markstan, Lenin, Nazım Hikmetten engelsten, sovyet rus yadan, komünist ihtilalinden hiç bahsetmezlerdi Legal ve illegal kelimelerinin manalarını bilmiyorum, Bu mefhumlardan dahi hiç bahsetmemişlerdir Bu şahıslar dış politika konusunda bir tarafsız politika takip edilmesi taraftarıdırler .Amerika aleyhindekonuştuklarını hiç duymadım, Erol Sözer adındaki şahısı muhitten tanırım kendisi hakkında eski ev sahibim Müftü ali mahallesi kopça sokak No: 4 de oturan Ahmet Alpar , bir gün bana (EROL SÖZER İÇİN KOMÜNİST DİYORLAR SEN KENDİSİ İLE FAZLA ALAKADAR OLMA ARKADAŞLIK YAPMA NE OLUR NE OLMAZ) diyerek ikazda bulundu. Bu şahısta Mustafa Kutlu ORHAN KEMAL, MEHMET ŞAHİN GİBİ DÜŞÜNÜR , 6 aydan beri ben bu muhiti terk ettiğimden komünizm lehinde lokantada ve kahvede komünizm

propagandası bu müddet içinde yapılmışsa bilmiyorum Ancak gazete-
 lerde Orhan Kemal, Mustafa Kutlu ve Mehmet şahinin komünistli
 propagandası yapmak suçundan dolayı Tevkif edildiklerini okudum
 ŞEVKET ERTEKİNİ tanırım samimiyetim yoktur İdeolojisi hakkında
 bir bilgi sahibi değilim, MUZAFFER KALYONCU ise EROL SÖZERİN,
 ŞEVKET ERTEKİNİN, MUSTAFA KUTLUNUN, ORHAN KEMALİN, MEHMET ŞAHİNİN
 Arkadaşıdır Her zaman için birbirleri ile konuşurlar düşünceler
 aynen MUSTAFA KUTLU gibidir Yani sosyalisttir. Kendisi bir çok
 eserler okumuştur Fakat hangi kitapları okuduğunu bilmem bilgi-
 li bir şahıstır, TÜRKİYEİN ancak ilmi sosyalizm ile kalkınaca-
 ğını ve kurtulacağını söyler Piyasada serbestçe satılan EMERK, SER-
 MAYE, SOSYALİST FELSEFE, konularında KARLMARKS'ın ENGELSİN, LENİN
 Yazdıklarını tahmin ettiğim kitapları okumuştur. Fakat bu oku-
 dukları kitaplardan öğrendiğini fikirleri açıkça propaganda et-
 mezdi, kendisi sosyalisttir. Fakat nasıl sosyalist olduğunu de-
 rcesini tahmin edemem, tarihten bir sene kadar önce yarıkapıda
 bir lokalde TÜRKİYE işçi partilinoan Bir üniversite talebesi
 komünizm propagandası yaptığından dolayı Parti tarafından bir
 soruşturma yapıldığını duydum fakat tahkikatın MUSTAFA KUTLUYA
 verilip verilmediğini bilmiyorum, ifademde tanıdığımı beyan etti-
 ğim şahısların hepsi sosyalisttir Konuşmalarını daima sosyalist
 açıdan yaparlardı, Ancak ben 6 aydanberi kahveye ve lokantaya
 uğramadığım içindaha sonra bu müddet içinde ihtilalsi sosyalizme
 ait propaganda mahiyetinde belki konuşmuş olabilirler Ben bulun-
 madım bilmiyorum bu konuda bilgi ve görgüm bundan ibarettir dedi
 ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi

12/3/1966

Şb.1.Şaş Kom, Şb.1.Kom, Şb.1.Kom, Şb.1.P, Me, İFADE SAHİBİ

TANIK ABDÜL CELAL KÖKENER - - -
SORULDU=Küçük mustafa paşa Gıbalı Üsküplü semtinde 30 senedenberibulun
maktayım,MUSTAFA KUTLU,ORHAN KEMAL,MEHMET ŞAHİN,BROL SÖZER,MUZAFFER
KALYONCU,ŞEVKET ERTEKİN adlı şahısları tanımaktayım,Mustafakutlunun üs
küp caddesi fırın sokakta bulunan lokantasına yemek yemek ve içki içmek
yemek yemek maksadı ile ara sıra giderim,Bu lokantada siyasi konuşmalar
son iki seneden beri müfrit bir şekilde yapılmaktadır. Yukarıda isimleri
rinden bahsettiğim şahıslar bu konuşmalara iştirak ettiklerini gördüm
bunlardan Şevket ertekin,Muzaffer kalyoncu ve erol süzer arkadaşlarılar
bunları tanıdığım zaman 3 ni birlikte tanıdım her üçünde aynı fikri
taşıdıklarını biliyorum, diğer üçlü gruptan yani MUSTAFA KUTLU,ORHAN
KEMAL,MEHMET ŞAHİNADINDAKİ ŞAHISLAR birbirleri ile samdirler Bunlardan
Mustafa Kutlu lokantasında çekinmeden açıkça orada bulunanların huzurun
da siyasi konuşmalar yapardı, Umumiyetle hatırladığıma göre(Memleketi
mizde fakir halk sömürülüyor azınlık çoğunluğu istismar ediyor, yalnız
bir tek kurtuluş yolu vardır.Oda işçi sınıfının önderliğinde bir halk
ihtilali yapılmalıdır) dediğini duydum. bu sözleri orada bulunan içki
masasında oturan fakat şimdi isimlerini hatırlıyamadığım şahıslara açık
ça söylemiştir. Bundan başka bu şahıs tarihi maddecilikten bahsederdi
fakat ben manasını öğrenemedim, konuşmalarında sık sık bu kelimeler
geçerdi,Türkiyenin bu günkü siyasi rejimini şiddetle tenkit ederek
işçi sınıfının önderliğinde küklü reformların yapılmasını arzu eder
di kesin olarak hatırlıyamıyorum fakat marks kelimeleride duyardım,
ara sıra bana(SEN SİGİRSİN KARINIBOŞA SENİ SÖMÜRÜYÖR) derdi.DİN ko-
nu edildiği zaman bu günkü din adamlarını beğenmezdi, ve /(DİNDE REFOR
RUM YAPILMALIDIR YAŞANTIMLIZI DEĞİŞTİRECEK BİR KONU GETİRMİYÖR) diyerek
din hakkında dinleyicileri menfi bir çok sözler söylemiştir.Fakat za-
man geçtiği için tamamıyla hatırlıyamıyorum,Devlet hakkında konuşma
larında bizim Devleti kastederek(BU DEVLET KAPİTALİST BİR DEVLETTİR ZEN
GİNLERİN DEVLETİDİR ZENGİN KURULUŞLARI VE ZENGİN HALKI KORUR ANCAK BU
NUN KARŞISINDA OLAN BİR KURULUŞ FAKİR HALKI KORUR)derdi.Ticaretin
Bankaların, sigortaların ve petrolün devletleştirilmesini arzu ederdi
tarihini hatırlıyamadığım bir konuşmasında (169 senedenberi bu özgür-

1950 kazandık, bunun yıkılmasını hiç kimse istemez, halk toplulukları durumu kendileri anlarsın, yapılacak seçimle iktidara gelsinler) diye rek kendisini komünist olduğundan bahsettiği olurdu bazan kan dökülmesinden hiç hoşlanmadığını söyler bazende ihtilal hakkında (İHTİLAL FİKRİLERİNİ) benimsediğini söylerdi.

SORULDU: ORHAN KEMAL adlı şahsı şahsen tanırım, Mustafa Kutlu ile arkadaşlıklar Beraber konuşurlardı Fakat ben yanlarında bulunmadığım için ne konuştuklarını bilmiyorum, bu şahsın komünistlikten mahkumiyeti olduğunu duydum Fazla bilgin yoktur.

SORULDU= Mehmet Şahin arkadaşımıdır, Orhan Kemal ve Mustafa Kutlu ile konuşurlardı, aşırı konuşmalarını işitmedim belki kendi baralarında konuşmuşlardır. kendisinin hali vakti yerindedir. yani serbest durumu iyidir. herkesin kendi gibi olmasını hiç kimsenin bir birine muhtaç bir durumda bulunmamasını arzular, T.İ.P. Fatih ilçesi Başkanı olduğunu biliyorum, MUSTAFA KUTLU kadar aşırı aşırı fikirli değildir.

Bu şekilde konuşmalarda kahve ve lokantada yapmazdı ben şahsen duymadım.

SORULDU= Erol sözer adlı şahsı birbuçuk seneden beri tanımakta yım Mustafa Kutlunun evinde kiracı olduğunu duydum kendisi lokanta ya bazen yalnız bazende Nevket ertekin ile bazende Muzaffer kalyoncu ile birlikte bazende üçü birlikte gelirlerdi günün siyasi konularına göre aralarında konuşurlardı Lokantadaki içkili toplantılarında bir kaç defa bulundum, Erol Sözer bir gün tarihini hatırlıyamıyorum konuşmasında (ÜRETİM ARAÇLARININ TAMAMEN DEVLETE GEÇMESİNİN) lazım geldiği görüşünü açıkladı, MARKS'tan tarihi maddecilikten bahsetti. Zaman geçtiği için konuşmanın tam mahiyetini hatırlıyamıyorum kendisi bu mevzuda isimlerini bilmediğim bir çok kitap okumuştur hatta çok kitap okuduğunu bana Mustafa Kutlu söylemişti Erol Sözerde Mustafa Kutlunun fikirlerini kabul etmiş görünürdü, T.İ.P. üyesi olduğunu biliyorum, Bir konuşmasında (DİNLE BENİM ŞAHSEN BİR İLGİM YOKTUR) demektir. Çok şiddetli Amerikan aleyhtarlığı konuşmaları yapardı, bunlar

aralarında iktisadî bahisleri konuşarak kapitalist ve sosyalizmi . . .
 rakkat tartışıyorlardı. bu günkü Hükümet için Erol (SATILMIŞLAR) Sabiri
 ni çok kullanırdı bu konuşmaları Süleymanın kahvesinde yaptıklarını
 duymadım ancak bu şahıslar o kahveye devam ettiklerini de gördüm
 Erol sözer yukarıda söylediğim arkadaşına nazaran daha bilgili
 görünür ve sözcüleri gibi imiş gibi bir tavır takınır Tarihîten
 tahminen bir sene kadar evvel lokanta kalabalıktı bu kalabalıktan
 şimdi ismini hatırlıyamıyacağım bir şahıs (NAZİM HİKMETİN TÜRKİYE
 DE HAYKELİ DİKİLECEK BİR ŞAİRDİR DEDİ) Bu konuşmanın yapıldığı
 bir sırada yukarıda isimlerini verdiğim şahıslarda vardı.

SORULDU: ŞEVKET ERTEKİN adlı şahsın EROL SÖZER ile birlikte tanı-
 dım, bu şahıs 15 sene kadar evvel Karabükte bir komünistlik hadisesi
 sine karışmış bu durumunu ben şahsen bildiğim için ve kendisinde
 bunu bilmesinden dolayı bana karşı biraz soğuk davranırdı, Fazla
 samimiyetim yoktur, Muzaffer Kalyoncu ile birlikte bu 3 şahsı, ta-
 rihten birbuçuk 2 sene evvel Zeytinburnu ilçesinde Saz şairleri
 toplantısında tanıdım bundan sonra bu 3 şahıs muhitteki lokantave
 kahveye gelmeye başladılar ŞEVKET ERTEKİN'in komünistlikten sabıka
 lı olduğunu anlayınca şüpheye düştüm Bunların zararlı faaliyet
 ler gösterecekleri kanaati uyandı, Mustafa Kutlu, Orhan Kemal
 ve Mehmet Sahinin tevkif edildiklerini gazetede okuyan ağabeyim
 Emekli albay Celil Bıçakçı gelerek bana 2 tokat attı, (BEN SANA
 DAHA EVVEL SOYLEDİMİMİ BUNLARLA ARKADAŞLIĞINI KES BUNLAR VARI
 DATLI İNSANLAR SEN MEMURSUN EKMEĞİN İLE OYNAMA Çoluk çocuğun var
 bunlarla konuştuğunu bir daha görmeyeyim dedi) Mustafa Kutlunun
 ağabeyide böyle fikirlerindendolayı bu şahsı ikaz ettiğini bunun
 için darıldıklarını duydum, hatta kulaklarım ile işittim, Lokanta
 da çok münakaşa ettiler Fakat Mustafayı bu tutumundan vaz geçire
 medi, Mustafa ağabey sine hitaben (Kafamın içindeki fikirleri na-
 sil değiştirebilirsin beni istersen döv, öldür) dediğini duydum
 bu münakaşayı Hüseyin Kayada duymuştur.

SORULDU= MUZAFFER KALYONCUYU da yukarıda a izah ettiğim gibi

bu şahıslarla birlikte tanırım, kendisi bankada memur imiş, daha ziyade Erol süzer ve Şevket Ertekin arkadaşlardır. MUSTAFA kutlunun lokantasına ve süleymanın kahvesine gelir gider çok defa beraberce bu üç şahsın konuştuklarını gördüm aralarına giremediğim için konuşmalarını tam işitemedim Fakat siyasi konuşmalar yaparlardı Bir gün MUZAFFERİN evinde sosyalizm ve faşizm konulu kitap gördüm, Kanaa time göre Mustafanın kutlunun lokantası iki senedenberi siyasi bir lokal haline gelmiştir. buraya iştirak eden yukarıda isimlerini verdiğim şahıslar içkili toplantılarında daima halkın uyandırılmasından işçinin uyandırılmasından, komünist çinden, tarihi maddecilikten, markstan, nazım hikmetten bahsedilip umumiyetle hep siyasetten bahse derlerdi benim görüşüme göre bu fikirler zararlı bir mahiyette idi, bir gün başlarının derde gireceğine inanıyordum, Çünkü bunlar çok ileri gitmeğe başlamışlardı muhittede bu fikirleri tasvip edilmiyor du Benim bilgi ve görgüm, bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 21/3/1966

Şb,1, Baş Kom Şb,1, Kom, M. Şb,1 P.Me. İFADE SAHİBİ

TANIK ERKKE REGRP GÜ RSOY

SORULDU= İlk ifademde bahsettiğim Erol süzer ismindeki şahısı 8 ay danberi tanımaktayım, kendisi Mustafa Kutlunun evinde kiracı olarak orurduğunu öğrendim bir bankada çalışan Muzaffer adındaki şahısla samimi arkadaşlıklar bunların her ikisini lokantada ve süleymanın kahvesinde otururlarken gördüm, bu iki şahısla bir samimiyetim olmadığı için yanlarına gidip konuşmalarını işitemedim, ancak muhitte bu şahıslarında Mustafa Kutlunun fikirlerini benimsedikleri söylenmektedir Lokantadaki içkili toplantıya bunlarda iştirak edip siyasi münakaşalar yaptıklarını biliyorum, Şevket adındaki şahsı görsem belki şahsen tanırım Erol ve Muzaffer hakkındaki bilgilerim bundan ibarettir dedi ifadesini okudu, doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 22/3/1966

Şb, Baş Kom, Şb,1, Kom, M, Polis memuru ifade sahibi

TANIK MEHMET ULUTAN

SORULDU: 1964 yılında Yılmaz Öztürk, Haydar Murtaza adındaki arkadaşlarım ile birlikte Fatih Karadeniz Caddesi 8 numarada olmak üzere (Karadenizliler Kültür Klübü) namı altında bir kulüp kurduk ve faaliyete geçirdik, Haydar Murtaza adındaki arkadaşım parasızlığından bahsederek klüpten ayrıldı, daha sonra Yılmaz Öztürk ile aramızda şahsi bir ihtilaf çıktıktan sonra bu şahısta klüpten ayrıldı, Şevket Ertekin adındaki arkadaşım 14 bin liraya kadar bir para katarak klübe iştirak etti. Bundan sonra adı geçen klübü beraberce çalıştırmaya başladık, 1965 senesinin aralık ayı sonuna kadar kulüp faaliyet gösterdi kumar oynamak, üye olmayan kişileri klübe almak ve müptezel kadınları bulundurmak gerekçesiyle kulüp kapatılmıştır.

SORULDU: Yukarıda ismi geçen Şevket isimindeki şahsını 1958 senesinden beri tanırım, kendisinin anlattığına göre Karabük Demir Çelik Fabrikasında çalıştığı sırada bir komünistlik hadisesine adı karışmış ve bu suçundan dolayı bir sene kadar hapis hanesinde yatmış komünistliğin ne olduğunu Hapishanede arkadaşlarından öğrenmiş hapishaneden çıktıktan sonra İstanbul'a gelmiş bir müddet boş gezdikten sonra inşaat demirciliği ticaretine başlamıştır. Halen ayvansarayda Demor sanayi ticareti yapmaktadır. Muzaffer Kalyoncu ve Erol adındaki şahıslar Sürmeneli olmaları dolayısıyla hemşerim sayıldıklarından İstanbulda tanıdım bu iki şahıs Şevket Ertekininde yakın arkadaşlarıdır. Karadenizliler Kültür Klübünün faaliyetinde bulunduğu sıralarda bunlar sık sık klüpte buluşurlardı. Bunlardan Muzaffer Kalyoncu klübün kurucularından idi, Din konusunda Şevket Ertekin Camii hocalarını kastederek (HOCALARIN HER SÖYLEDİĞİ ŞEYE İNANMAYINIZ HOCALAR DAİMA KENDİNE GÖYÖNTÜK KONUSUR BATIL İTİKATLARA İNANMAYINIZ) demiştir. Klüpte bazen Muzaffer Kalyoncu, Erol, Zeki Oflu adındaki şahıslar ile birlikte günlük gazeteleri okuyarak siyasi münakaşalar yaparlardı ancak Şevket Ertekin bu münakaşalara pek girmezdi, sebebini sorduğumda (Benim komünistlikten sabıkam var ben bir kelime söylersen başka manada kabul edilir ve suç olur bu bakımdan konuşmuyorum) demiştir. Klübün faaliyetinde bulunduğu müddetçe Şevket Ertekinin komünizm propagandası yaptığına şahit olmadım, Hatta kendisini uzun seneler tanırım sık

sık beraber olurduk gerek klüpte ve gerekse klüp haricinde ne bana nede başkalarına komünizm propagandası yaptığını hatırlıyamıyorum ancak bu şahıs Muzaffer Kalyoncu ve Zeki Oflu adındaki arkadaşları ile ailecekte görüşürler birbirlerinin evlerine giderler ayrıca dışarı da beraberce dolaşırlar hatta Mustafa Kutlunun Cibalideki lokantasına gittiklerini duydum, belki bu gibi yerlerde buldukları zaman nasil konuşma yaptıklarını bilemem, yalnız Şevket Ertekin arkadaşları arasında komünizmden sabıkalı olarak tanınır okulayı çok sever eline geçerse okur kendisi sosyalisttir Fakat Erol adındaki şahıs kadar müfrit sosyalist değildir. Yani benim görüşüme göre Erol komünizme daha menyal olduğu arkadaşları ve muhit tarafından söylenmektedir. Yukarıda bahsettiğim gibi ismini verdiğim bu şahıslar fikir münakaşaları yaparlardı ben klüpte kendi işim ile meşgul olduğumdan bunların münakaşalarına iştirak etmezdim Hatta bir gün Şevket Ertekin klüpte bir kenara çekerek (ARKADAŞLARINA MÜNASİP BİR ŞEKLDE SÖYLE KLÜPTE SİYASİ FİKRİ MÜNAKAŞASI YAPMASINLAR bazı kimseler klüpte komünizm propagandası yapıldığı söylenir ben böylesi münakaşaların yapılmasını istemiyorum sonra klübün adı çıkar dedim) Kendisi daha klüp kurlurken böyle siyasi münakaşaların yapılmıyacağı hhususunda konuşmuştu Zaten klüp tüzüğünde siyasetle uğraşmıyacağımıza dair bir hükümde vardır. tarihten on gün kadar evvel Şevket Ertekin dükkanına gelerek kahveci Haydar Murtazanın ifadesini almışlar beni, erolu, ve muzafferi sormuşlar korkuyoruz bu acaba nedir bu gün yarın herhalde bizide çağırırlar dedi) başkibir şey söylemedi,

SORULDU: Erol adındaki şahıs sürmenlidir ve hemşerim olur kendisi İstanbul geldiğinden beri tanırım fakat samimi bir arkadaşlığım yoktur kendisine muhitte (Komünist oldu) diyorlar, hatta bir gün kendisine nasihat kabilinden (SEN SOSYALİZMLE UĞRAŞACAK İNAN DERSLERINE çalışın ça ve karnını doyurmağa bak kaç senedir beri sınıfta kalıyorsun dedim) Kendisi hiç ses çıkarmadı, Karadenizliler Kültür klübü faaliyette olduğu sırada sık sık klübe gelir Muzaffer Kalyoncu, Şevket Ertekin ve Zeki Ofluoğlu ile konuşurdu Bir gün münakaşa çıkardı hatırladığıma göre birç oyunun sırasında bir münakaşa çıkmıştı bende kendisi-

ne bir daha klübe gelmemesini sert bir şekilde ihtar ettim, o şahıs benim tanıdığım kadar(Aşırı sosyalist)bir kimsedir Aşırı sosyalistliği şevket ertekine nazaran daha serttir kendisini muhitte bu şekilde tanımaktadır kendisi çok kitap okur Türkiye İşçi partisinin Fatih ilçesine kayıtlı üyedir Beraber oturarak fikir münakaşası yapmadım, bu hakkındaki bilgilerim muhitten duyduğum kadardır.

SORULDU: Muzaffer kalyoncu adındaki şahıs Sürmenilidir hemşerim ve aynı sentsite yaşamamız dolayısıyla tanırım, yukarıda bahsettiğim klübe sık sık gelir ve klübün sekreterliğini yapardı Burada şevket Ertekin Erol ve Zeki Ofluoğlu ile buluşup konuşurlardı kendisi kitap okumağa çok meraklıdır sosyalizmi benimsemiştir fakat Erol kadar aşırı sosyalist olmadığını zannediyorum "alan bir bankada veznedarlık yapıyormuş fakat hangi bankada olduğunu bilmiyorum bu şahısların birbirleriyle arkadaş olmaları fikir bakımından anlaşmalarından ileri geldiğini tahmin etmekteyim, içlerinde en bilgilisi Muzaffer kalyoncu görünmektedir Yine bunların arkadaşı olan yukarıda ismini verdiğim Zeki Ofluoğlu adındaki şahıs için muhitte (komünist zeki) derken kendisi ile fazla samimiyetimi olmadığı için ne için komünist dediklerini kestiremiyorum hakkında fazla bilgi yoktur ancak yukarıda beyan ettiğim şahıslar hakkında daha katı bilgiyi bunlarla arkadaş olan Ramiz adındaki şahıs verir Fakat soyadını ve çalıştığı yeri bilmiyorum ayrıca Yusuf adında soyadım bilmediğim şahısta bunların durumu hakkında bilgisiz vardır birde küçük Mustafa paşa müstantik sokakta berberlik yapan Mehmet Büyük'in Erol hakkında bilgisi vardır.

SORULDU: MUSTAFA KUTLU adındaki şahısı çocukluğundan beri tanımaktayım Cıbalıde bulunan lokantasına gitmezdim 1946 baharında kendisi ile ticari bir ortaklığım vardı 6 ay kadar ortaklık devam etmiştir aramızda ihtilaf çıktığından ayrıldık kanaatime göre bu şahıs menfi ruhlu komünist temayüllüdür, benim bilgi ve görgüm bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi 30/3/1966

Şb,1, Baş Kom, Şb,1,K,Mu, Şb,1,P,me, ifade sahibi

MERHET ULUTAN

14

YAKFI

ne dir daha künde belmementini aart dir eekide fihar ettim o eadira
benim tanidigim kaban (Aarti soyalist) dir kimeadit Aarti soyalist
kisi evket ertekine nasaran dany erttir kandatim muntte bu eekle
de tanimaktadir kandat yok kitar okur TUKKYE 1997 partinin fah
ligi nekeyatli Uvedir deraber etrarak tikir minkasasa vapadim.
hakimadit dilerim m muntten luyugum kabadir.

SORULAR: Muzeller kal yoncu eadidaki eadit 82 rmentiditir emegatim
ve aynt soyalist veyanariz eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
kibe ark eadit v kibe eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
ertekin eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
okumagatir eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit

ertir soyalist eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
lik yapivormu eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
pirdit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
fiet eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
kal yoncu eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
verit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit

bed kiletir kestitim eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
m a bean ettim eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
kade olan eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
yert eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
dunlarin dnyum hakan eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
mistanik eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit

digat verit.
SORULAR: MISTAN MISTAN eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
kayim eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
at eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
tir eramada eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit

menit vrbu komitat eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
fiharetir eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
ve eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit

30.1.1996 eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
30.1.1996 eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit eadit
MISTAN MISTAN

1997

TURKİYE SÖZLEŞİMLERİ
Daha önce koleman mülkiyet
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır
Türkçe kökeninden yazılmıştır

TANIK İBRAHİM DÜVENCİ

SORULDU: 15 seneden beri Cibali semtinde oturmakta yaşıyordum, Aynı semtin ihtiyar heyeti azasıyım, Bu bakımdan bir çok kimseleri yakından tanımaktayım. Mustafa Kutlu adındaki şahsı 15 seneden beri tanırım kendisi müşterimdir. ara sıra Üsküplü caddesinde bulunan çınar lokantasına giderim, kendisinde benim dükkanıma ara sıra uğrar yaptığı konuşmalarda daima siyasetten bahseder ve dinleyenleri tesir altına alması için çalışır sosyalist olduğunu açıkça söyleyerek sosyalizmin müdafiliğini yapar, Hatta tarihini hatırlıyamadığım bir gün Yüksek sesle (Bir memleketi işçi sınıfı idare etmelidir. Fakat Burjuvalar ve kapitalistler işçi sınıfının iktidara gelmesini istemezlerse de tarihi tekemmül icabı er geç işçi sınıfı iktidarı ele alacaktır. ve bu iş yöreğine oturacaktır; Bundan sonra safik halk sömürülmeğe kurtulacaktır ve bunun önüne hiçbir kuvvet geçemeyecektir.) demiştir. KARL MARKS'tan bahis açtığı zaman (KARL MARKS'ın sistemi en iyi sistemdir, sovyet rusya da tathik edilmiş ve iyi netice alınmıştır. Bizde aynı sistem tathik edilirse iktisadi ve sosyal bakımından kalkınırız) diyerek Sovyet rusya peykleri olan Bulgaristan, Macaristan, Romanya, Polonya gibi devletlerden misaller verirdi. Kendisinde bir Amerikan düşmanlığı vardır. Konuşmalarında bu konuya da temas ederek (Amerika bizi sömürmeye devam ettikçe Millet sefaletten kurtulamaz. Amerikan sömürgesi altında bulunuyoruz. Siyasi ve iktisadi bağımsızlığımız yoktur, memleketin her tarafında Amerikan hâkimiyeti vardır Biz millet olarak kalkınmamız için Sovyet rusya ile iyi münasebetler kurmamız lâzımdır.) demiştir. Din konusundaki konuşmalarında Allahı inkâr eder bir tarzda (Çölde çıkan Arap'ın kurduğu sistemin 20 . asırda yeri yoktur böyle safsata olmaz. Camiye takla atmaya gidiyorlar) demiştir. Mülkiyet konusunda (Bütün istihsal vasıtaları devletleştirilmelidir, her hak devlet eliyle tevzi edilmelidir.) demiştir. Bunun gibi yukarıda ifade ettiğim konular içinde her zaman açıkça konuşur, bu işi sanki vazife edinmiş gibi davranarak çevreyi etkisi altına almağa çalışır ve umumiyetle sovyet Rusya'nın, KARL MARKS'ın sisteminden, LENİN'den, işçi sınıfından, Kapitalistlerden, Burjuvalardan bahsederek, bu günkü cemiyet nizamını beğenmezdi ve er geç bu nizamın yıkılarak yeni bir

Yeni bir yönürgeye oturacağını söylerdi Hatta bu konuda ağabeyi ile dargındırlar.

SORULDU: ORHAN KEMAL'ı tahminen 10 senedenberi tanırım kendisi müşterimdir. Ara sıra dükkanıma gelirdi Komünistlikten mahkumiyeti olduğunu biliyorum, Ancak konuşmalarımızda ifade ettiğimgibi Mustafa Kutlu gibi konuşmalar yaptığını ben şahsen duymadım, ancak Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin, ve diğer arkadaşları ile sıkı bir dostlukları olduğu için böyle konuşma yapmış olabilirler. Kendilerini ara sıra lokantada ve muhitteki kahvelerde konuşurlarken gördüm, Yalnız son zamanlarda bunlarla olan münasebetler ni seyrekleştirmiştir. Sebehinin ne olduğunu bilemem.

SORULDU: muzaffer Kalyoncuadındaki şahsı 5-6 seneden beri tanırım tarihten 3-4 ay kadar önce dükkanında, Halen adapazarı Yapı kredi Bankası Müdürü olan RAHMİ MERİÇ, ÖMER ŞENGÜN adındaki şahıslar bulunduğu sıradamUZAFFER KALYONCU GELDİ. Komünizm konusunda RAHMİ MERİÇ ile münakaşa yapmağa başladılar Komünizme ve sosyalizme at okunmuş olduğu kitapların isimlerini vererek ilmi bir tartışmaya girdiler Çok ilmi konuştuklarından ve teknik tabir kullandıklarından ben şahsen bir şey anlayamadım Fakat konu olarak Muzaffer kalyoncu komünizmi savunuyordu. Münakaşaları uzun sürdü, Bu şahıs çok okuduğu için MUSTAFA KUTLU (ya nazaran daha bilgili olabileceğini tahmin ederim, Erol Sözer adlı şahsı şahsen tanıyorum, Bunlarla birlikte lokantada otururlarken gördüm Hakkında fazla bilgim yoktur. MEHMET ŞAHİNİ tahminen 15 seneden beri tanırım, Sosyalist olduğunu bana söylemiştir Fakat nasıl bir sosyalist olduğunu bilemem Ancak Orhan Kemal, Mustafa Kutlu, Muzaffer Kalyoncu, ile samimi arkadaşları lokantada ve kahvehanede beraberce oturduklarını gördüm Aralarına girmediğim için ne konuştukları hakkında bilgi sahibi değilim ŞEVKET ERTEKİN adlı şahsıda tanınmam Benim bilgi ve görgüm bundan ibaret dedii ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 5/4/1966

Şube 1 Baş Kom. Şb.1 K.M. Ş.İ.P.Me. İFADE SAHİBİ

İBRAHİM DÜVENÇİ

TANIK HASAN SETEN

Emniyet Şube 1 Müdürlüğünde alınan ifadesinde:4/3/1966)

SORULDU: CİBALI SEMTİNDE üç seneden beri bulunuyorum,MUSTAFA KUTLU'nun Fırın sokaktaki lokantasına gerek iş münasebetiyle ve gerekse yemek yemek maksadı ile giderim.Burada MUSTAFA KUTLU,MEHMET ŞAHİN,ORHAN KEMAL ve tanımadığım bazı kimselerin de içkili toplantı yaptıklarını,ve bu toplantıda siyasi konuşmaları konuştuklarını biliyorum.Bunlardan MUSTAFA KUTLU, o semtte komünist olarak tanınmaktadır.MUSTAFA KUTLU konuşmalarında rusyayı daima metetmektedir.Amerikan düşmanlığı vardır Ayrıca isimlerini bilmediğim kitaplarda okurlar ve konuşurlar ,yaptığı siyasi propagandada daima rusyayı metmektedir metettiğinden muhit gençleri kendisine kızmaktadır.Hatta bunlardan birisi isminin Recep olduğunu hatırladığım şahıs sen komünizm propagandası yapıyor sun dedi.MUSTAFA KUTLU ise kendisinin sosyalist olduğunu söyledi böylece aralarında münakaşa geçtiğini gördüm,ORHAN KEMAL ise bunların başı durumundadır.Bu şahıs lokantaya geldiği zaman etrafında toplanırlarve konuşurlar,Fakat konuşmalarına şahit olmadım,MEHMET ŞAHİN ise MUSTAFA KUTLU'nun fikrini taşır,Benim kanaatim MUSTAFA KUTLU,ORHAN KEMAL ve MEHMET ŞAHİN komünist olduklarına dair inancım vardır o nazarla bakarız Fakat konuşmalarının esas mahiyeti hakkında katı bir bilğim yoktur. konuşmalarda biz itirazda bulduğumuz zaman komünist değilim sosyalist'im dediğini duydum.Başkaca bilğim ve ve görgü yoktur dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi.

Şb.1.B.Kom.

Ş.1.Kom.

Ş.1.P.Me.

ifade sahibi

Tanık: RECEP GÜRSOY

3/3/1966 günü görülen iüzum üzerine Şb.l. Md.de tanık olarak alınan ifadesidir. 3/Mart/1966

SORULDU: Orta birden ayrıldım, sabıkan yoktur. evliyim, 4 çocukluym, annem babam sağ olup yanımda bulunmaktadırlar ihtilali yani 1960 ihtilalini müteakip FNONU'ye hakaret, dinlediğim radyoyu kırmak gibi ihbarlarla Balmumcuda 28 gün kaldıktan sonraserbest bırakıldım.

SORULDU: 35-40 senedenberi Cibali semtinde yaşamaktayım Cibali fırın sokakta bulunan MUSTAFA KUTLU'ya ait lokantaya yemek yemek maksadı ile ara sıra giderim, Bu lokantayı işleten MUSTAFA KUTLU'yu 30 senedenberi tanırım FATİH gelenbevi Ortaokulunda beraber okuduk. Yani bu şahısla küçük yaştanberi tanışırız ORHAN KEMAL ile MUSTAFA KUTLU lokantasındaalenen komünizm propagandası yaptıklarına çok defalar şahit oldum, bu şahısların fikirlerine karşıbulduğum için benden hoşlanmadılar, ve hatta altı aydanberi kendileriyle münasebetimi kesmiş bulunuyorum, MUSTAFA KUTLU konuşmalarında daima komünizmi metederek Türkiye'nin ancak komünizmle tabiri yerine Sosyalizmle kurulacağını söylemektedir Bu günkü rejimimizi hiç beğenmemektedir Dini Konuşmalarında tamamiyle reddederak bunun yerine tabiat tabirini kullanmaktadır. Hitabettiği kendi fikir arkadaşlarına yoldaşlar, ırgatlar tabiriyle hitabetmektedir işçilerin bir gün muhakkak iktidarı ele alacağını ve bu suretle sürünmekten kurtulacaklarını söylemiştir. Komünizme ait bir çok kitaplar okuyarak bu kitaplardan öğrendiklerini lokantada dinleyen kimselere açıkça anlatırdı. Tanımadıkları yabancı bir kimse lokantaya girince derhal bu konuşmalarını keserlerdi öyle tahmin ediyorumki MUSTAFA KUTLU'nun komünist olmasında ORHAN KEMAL'in rolü büyüktür. ORHAN KEMAL bunların hocası durumdadır. Lokantaya devam eden kimselere komünizm propagandası yaparak onlarında bu fikirleri benimsemesini sağlamıştır. Bunların arasında tanıdığım ORHAN KEMAL ve MUSTAFA KUTLU 'nun tesiri ile komünist olan şahıslar şunlardır.

MERHMET ŞAHİN, SADIK ÇALIŞKAN, ŞÜKRÜ KAYA, EROL SÜZER, KEMAL SANUS, bu şahıslarda konuşmalara zaman zaman iştirak ederek komünizm propagandası yapmışlardır. Meselâ MERHMET ŞAHİN bir konuşmasında eğer sosyalistler iktidarı alırsa fikir, zengin kalmıyacak bütün halk bir seviye olacak, kapitalizm yıkılacak, işsiz kimse kalmıyacak, memleketçe refah gelecek demektir. Son olarak bu gün galata rıhtımı önünde iki rus şilebinin çarpışmasıyla vukuu bulan hasar dolayısıyla MUSTAFA KUTLU, Haydar isimindeki bir arkadaşına, rusların çok iyibir millet olduğunu, tazminat borcunu hemen ödediğini söylemiştir. Bu suretle her durumdan istifade ederek sovyet Rusya'yı ve komünizmi metetmektedir çekinmemektedir Beş senedenberi ORHAN KEMAL, MUSTAFA KUTLU, MERHMET ŞAHİN ve diğer fikir arkadaşları hakkında edindiğim kanaat şudur Bunlar lokantayı propaganda merkezi yaparak burada sık sık yaptıkları içkili lokantalarda komünizm propagandası yaparak ve Sovyet rusya'yı met ederek böyle bir rejimi Türkiyede de arzu etmektedirler ve bu hususta munasip gördükleri kimseleri aşılamağa çalışmaktadırlar Eğer bunlara mani olunmazsa bir çok kimseleri de zehirliyeceklerine inanıyorum. B^u gidişi yani bu şahısların zararlı faaliyetlerini ilgili makamlara ihbar etmek için fırsat kolluyordum Ben hiçbir zaman bunların fikirlerini benimsemedim Hatta beni de aşılamağa istedikler fakat yanaşmadım Bilgi ve görgüm bundan ibarettir eğer yeni bir şey öğrenirsem ihbar ederim dedi. Yukarıdaki ifadesini okudu. Doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi

Şb .1. Hes Kom.

Şb.1.Kom. Şb.1.P.Me. ifade sahibi
RECEP GURSOY

TANIK KEMALETTİN AKKIYAL

4/3/1966 tarihinde Emniyet Şb.1.müdürlüğünde Tanık olarak alınan ifade
sidir

SORULDU: Cıbalı semtinde 26 senedenberi oturmaktayım. MUSTAFA KUTLU'yu
da bu kadar sene tanımaktayım, Şirin sokaktaki lokantasına içki içmek
maksadı ile ara sıra giderim Burada ORHAN KEMAL, MEHMET ŞAHİN, ve tanıma
diğimbazı kimseleri görürüm. Bu şahıslar günün aktüel konularına göre
bazı konuşmalar yaparlar. Fakat benim tahsilim müsait olmadığı için ko-
minizm propogandası yapıp yapmadıkları hususunu tam manasıyle değerlen-
dirmekten acızım Ancak tarihten bir sene kadar evvel MUSTAFA KUTLU din
ve aile aleyhinde konuştuğu sırada bu konuşmalara sınırlendim, ORHAN KE-
MAL, MEHMET ŞAHİN ve MUSTAFA KUTLU lokantadayaptıkları konuşmalarla sem-
tin huzurunu kaçırmışlardır Okuma yazmam olmadığı için daha fazla bir
şey bilmiyorum dedi. Okunan ifadesinin doğru olduğunu söyleyerek imza
etti ve edildi.

Şb.1.B.Kom. Şb.1.Kom. Şb.1.P.Me. ifade sahibi

KEMALETTİN AKKIYAL

Has. 21

TANIK HAYDAR TÜRKAY

Emniyet Şb.1, müdürlüğünde şahit sıfatıyla alınan ifadesinde soruldu.

4/3/1966

SORULDU: Doğumabüyme cibali semtinde bulunuyorum, MUSTAFA KUTLU çocukluk arkadaşımıdır kendisinin fırın sokakta bulunan lokantasına yemek yemek ve içki içmek maksadı ile giderim Bu lokantada zaman zaman içkili toplantılar yapıldığını biliyorum, Toplantılarda ekseriye MEHMET ŞAHİN, ORHAN KEMAL, MUZAFFER KALYONCU ve tanımadığım biziim semtten olmayan bazı kişiler de katılırlar MUSTAFA KUTLU konuşmalarında umumiyetle rusya'ya metheder. Meselâ ruslar aya roket attıkları zaman onların başarısını metheder Bu tarzda konuşmalar sık sık yapar Hatta MARKS (silindiri) bahsederek örnekler verir idianladığına göre MARKS 'dan kitaplarda okumuştur .TÜRKİYE'nin bu günkü rejimini beğenmemektedir Tabandan gelen halk hareketi bu memlekette hakim olursa ancak bu suretle memleket düzelebilir Ayrıca sosyalizmi methederek konuşmalar yapar Fakat bunların içine tam manasıyla giremediğim için konuştuklarını katı olarak hatırlıyamıyorum. Semtte MUSTAFA için komünist derler MUSTAFA derler Herkes bu şekilde tanır ORHAN KEMAL'ın ise mahkum komünist olduğunu duydum kendisi ile fazla samimiyetim yokturyine lokantaya devam edenlerden CELAL KOKNER dün sabah karaköy rıhtımı açıklarında çarpışan iki rus gemisiile alakalı hadiseden dolayı bana (ruslar medeni insandır) zararlarını öderler, kaçmağa tenezzül etmezler) demıştır. Başkaca bir bilgi ve görgüm yoktur dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi.

Şb.1.Kom.(Baş) Şb.1.Kom. Şb.1.P.Me. ifade sahibi

HAYDAR TÜRKAY

TANIK MEHMET AKKUŞ

Görülen lüzum üzerine Emniyet 1.şb,Müdürlüğünde alınan ifadesinde.

(3/3/1966)

SORULDU: Tarihte tahminen iki sene evvel MUSTAFA KUTLU ile tanıştım, kendisinin Cibali'de bulunan lokantasına ancak bir defagittim. Bu gidişimde orada MEHMET ŞAHİN, bankada çalıştığını bildiğim MUZAFFER isiminde bir şahıs birda MUSTAFA KUTLU bulunuyordu. Komünizme taallük eden bir konuşmayapılmadı ancak o sırada Biz TÜRKİYE İşçi Partisi Fatih İlçesi müteşebbüs heyeti mensubu olarak MEHMET ŞAHİN ile birlikte binaarıyorduk, Bu kanuya dair konuşmamız olmuştur. ORHAN KEMALİ ise lokantada görmedim kendisiyle bir samimiyetim yoktur Kendisini şahsen tanırım sosyal konulara tarihten 3-4 senekadar evvel eğildim vemenlaketiminizin sosyal reformlara ihtiyacı olduğunu biliyorum bilhessa toprak reformu, dış ticaretinin devletleştirilmesi taraftarıyım bu konularla ilgili sayabileceğim iki kitap okudum bunların adı: SOSYALİZM NERDİR ile KAPİTALİST EKONOMİNİN TENKİDİ adlarını taşıyordu MEHMET ŞAHİN'in fikri eğilimleri hakkındakesin bir bilgim olmasakla beraber sosyalist düşünceli olduğunu anlıyorum Başkaca bilgi ve görgüm yoktur dedi yukarıdaki ifadesini okudu ve doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi.

Şb.1.Baş Kom. Şb.1,kom. Şb.1.Polis "e. İfade sahibi
MEHMET AKKUŞ

TANIK= OMER ŞENGÜN

Aslen ordulu olup halen Haliç feneri Sancaktar yokuşu 10 sayılı evde ikamet eden ve Unkapanı Üsküplü caddesi 84 sayılı kofteci dükkanını işleten 6/9/1932 tarihinde orduda Gülerden doğma Hüseyin oğlu OMER ŞENGÜN'un görülen lüzum üzerine Emniyet 1 Şb.müdü lüğünde Tanik olarak alınan ifadesidir.3/Mart/1966

SORULDU: Halen cibalı Kırın sokakta lokantası bulunan MUSTAFA KUTLU'yu bundan tahminen 10-12 sene evvel bir vesile ile tanıdım. Tahminen 5-6 sene sonra arkadaşlığımız ilerledi son senelerde de akşam yemeklerini onun dükkanında yemeye başladım, Bu arada oraya devam edenlerle sohbet ederdik Bir akşam gazcılık yapan MEHMET ŞAHİN lokantaya gelerek T.f.P. Fatih teşkilatını kurmaya karar verdiğini söyledi. Tabii bunun için bir müteşebbüs heyet lazımdı, MUSTAFA KUTLU beni bu heyete dahil olmağa ikna etti. Zannedersenem ertelediği gün MEHMET ŞAHİN ile T.f.P. fi merkezine gittik oradan SADIK ÇALIŞKAN, MEHMET AKKUŞ, soyadlarını bilmediğim MEHMET, SABRİ TARAKÇI (Mehmedin soyadının ALPAY olduğunu şimdi hatırladım) gibi şahıslar imza vererek müteşebbüs heyeti meydana getirdik O gün MUSTAFA KUTLU'nun bu heyete dahil olmayışı dikkatimi çekmişti. Sonraları aramızda beni tenkit eder mahiyette konuşunca, kendin girip çalışmıyorsun sonrada bizi tenkit ediyorsun dedim. Fakat müteakip fiçe kongresinde üye oldu. ve yeni idare heyetine seçildi. Bu lokantaya devamını sırasında bunun tahminen 3-4 sene evvel MUSTAFA KUTLU vasıtasıyla ROMAN ve SENORYA Yazarı ORHAN KEMAL' i tanıdım O sıralarda terzi olduğundan kendisine elbise de diktim Ölçü defterimde isim ve soyadı kayıtlıdır Fakat şimdi soyadını hatırlıyamadım fakat hatırlatırsanız söyleyebilirim (ÖCÜTÇÜ soyadını taşıdığını şimdi hatırladım esasen ölçü defterimde kayıtlıdır Bu lokantada halen

Ziraat bankası Bahçekapı şubesinde veznedarlık yapan MUZAFFER KALYONCU'ya MUSTAFA KUTLU ve MEHMET ŞAHİN vasıtasıyla tanıştım, esasen bunlar aynı mahallede otururlar, ORHAN KEMALİN MUZAFFER KALYONCUYU benim gibi lokantaya devam etmesi sırasında tanıştığını biliyorum MUZAFFER KALYONCU vasıtasıyla okun ekibi yani MUSTAFA KUTLU'nun dışında bir grup olarak ayvansarayda demircilik yapan ŞEVKET ERTEKİN ile Teknik Üniversitede mühendis çıkacağını duyduğum EROL isiminde bir talebeyi tanıştım, bunlar 3 kişilik bir grup halinde gayet samimidirler, aynı kahveyeçikarlar Fatih'te Karadeniz mahallesi civarında otururlar EROL adındaki talebe Mustafa KUTLU'nun kiracısıdır. Bu arada 3-4 senedenberi MUSTAFA'nın lokantasına senede bir iki kere gelen Guraba Hastanesinde Ortopedi doçenti olan zannedersen şimdi profesör oldu ESAT KILIÇHAN'ı tanıştım ESAT, MUSTAFA KUTLU'nun çocukluk ve mektep arkadaşısıymış Bunlar dışında MUSTAFA'nın lokantasına daha bazı kimseler gelirdi fakat isimlerini bilmediğim gibi fikirlerini de bilmiyorum

SORULDU: Ben sosyalizm konusunda kitap okumadığım için pek isim bilmem Fakat MUSTAFA KUTLU'nun MARKS'tan başkalesinden kitaplar okuduğunu söyledi Bunlar komünizm ihtilalini yapanlar ve bu hususta kitap yazan kimselermiş. Bu kitaplardan öğrendiğime göre komünist ve sosyalist idareler seçimle değil ihtilal ile iktidara gelirlermiş. Rusya'da ki Komünist idarenin diğer idarelerden daha halk idaresi olduğunu söyledim Din hakkında fazla bilgisi olmadığını görürüm. Din tasvir etmezdi Dinin eskiden bir idare tarzı olduğunu, bu gün için bir faydası olmadığını söyledim Reformlardan bahseder büyük arazileri halka dağıtılmasını fikrini müdafaa ederdi. partiler konusunda konuşurken Legal ve illegal kelimeleri geçerdi fakat ben anlamlarını bilmiyorum Dış politika konusunda daima Amerika aleyhinde konuşurdu Kıbrısın Türkiye'ye verilmediğini bu bakımdan müstakil olmasını söyledi. MUSTAFA KUTLU'yu 10-12 senedenberi tanıştığımı söylemiştim, ancak, 3-4 senedenberi

politika ile uğraşmaya ve bu konuda konuşmalar yapmaya başladı. bu arada kitap okumaya başladı ~~XXXXXXXX~~ Banabir şey söylemekle beraber /kendisini politika ile uğraşmasına sevkeden şahıs ORHAN KEMAL OLDUĞUNU tanmin ediyorum. Çünkü politika ile uğraşmaya başlaması ORHAN KEMAL'le tanışmasından sonra olmuştur. MUSTAFA KUTLU'nun ağabeysi ile annesi kendisiyle daima münakaşa ederler ona bu politikayı bırakmasını söylediklerini MUSTAFA bana kendisi nakletti hatta bir aralık bu yüzden bu yaz mevsiminde ağabeysi ile kavga etmişler ve ağabeysi dargın olarak ayrılmış MUSTAFA'nın ağabeysi YUSUF TZZET'i kendisi vasıtası ile tanıdım ve müteaddit defalar İstanbul geldiğinde konuştum. Bu şahıs çok efendi memleketi ni sevgenayet MİLLİYETÇİ bir şahıstır. Geçen yaz geldiğinde konuştum bana nasıhatta bulundu ve MUSTAFA ile arkadaşlarına uymamamı söyledi MUSTAFA KUTLU'nun kat'iyen fikirlerini beğenmediğini söyledi MUSTAFA ile yaptığımız konuşmalarda kendisi 5-6 yaşında iken Atatürke suikast meselesinden asıldığını söylerdi. Fakat bir gün de Osman isimindeki bir şahısla kadın boğmak suçundan asıldığını söyledi.

SORULDU: ROMANCI ORHAN KEMAL'ın konuşmalarımız sırasında zaman zaman mazisini anlatırdı Orta okuldaiken yazdığı bir yazıdan ötürü hapse mahkum olmuş hapishanede NAZİM HİKMET ile tanışmış evvelcekomünizm hakkında bir fikri yok iken hapishanede NAZİM HİKMETTEN komünizmi öğrenmiş iyi, halktan yana bir idarenin ancak komünist idare ile mümkün olacağını söylerdi. Bu gün komünist bir partinin kurulmasına Anayasanın mani olduğunu, bu sebeble komünist bir partinin başa geçmesine imkan olmadığını, komünistlerin iktidara ihtilal ile geldiklerini söylemiştir. Komünistlerin iktidara Rusyadaki komünist idarenin bizim idareden iyi oldu-

H-2.26

şunu ~~şunu~~ beyan ederdi.

Yukarıda anlattığım konuşmalar iki üç senedenberi ayrı ayrı zamanlarda geçmiştir.ve bu konuşmalarda MUSTAFA KUTLU,MEHMET ŞAHİN,HASAN KAYA,SELAHATTİN AKBAŞ,KEMAL SANOS,KEMALETTİN AKKIYAL,RECEP GÜRsoy, ~~ŞEKER~~ MUZAFFER KALYONCU,Errol bulunmuşlardır.Bunlardan HASAN KAYA,Selahattin akbaş,Recep gürsoy,Kemallettin akkiyal gibi şahıslarORHAN KEMAL ve MUSTAFA KUTLU'ya(Komünist fikirli olmadıklarından)muhaliftirler.Yani Mustafa Kutlu ile ORHAN KEMAL'ın komünist fikirlerine karşıdırılar. Kendileri normal memleket ve milletini seven insanlardır Benim kanaa tim odurki MUSTAFA KUTLUNUN lokantasında zaman zaman yukarıda isimleri geçen şahıslar huzurunda alenen yapılan aşırı bir mahiyette arzeden sol propagandasın öncüleri ORHAN KEMAL ile MUSTAFA KUTLU'dur. Yayıcı ve tahrik edici ve aşılایıcı fikirler bunlar tarafından yapılmaktadır ben öteden beri bu lokantada zehirli fikirlerin yayıldığını biliyorum, "atta komünizme karşı cepne aldığımda vakidir Bu şahıslara bu fikirleri yaymamaları içinünasip davbanışlarda bulundumsada daha başka elimde imkanlar yoktu.Bu iki şahsın ilgili mercilere ihbar etmek-tende çekiniyorum Zirabenim iş yerim cibalidir Oturduğum 14 senedenberi yaşadığım semt olduğu için beni herkes tanır böyle bir ih-barkeyfiyetini haber aldıkları takdirde benim için iyi olıyacağı ni takdirediyordum.Yukarıdaki ifademden de anlaşılacağı üzere ORHAN KEMAL veMUSTAFA KUTLU hakkındaki düşüncelerimhiçbir testi-re kapılmadandoğru olarak açıkça beyan ettim.Bu mevzuda başkaca bilgim yoktur dediifadesini okudu doğru oldu şunu beyan ederek imza za etti ve edildi.

Em.Şb.L.Baş Kom. Em.Şb.l.Kom. Em.şb.l.P.Me. ifade sahibi
OMER ŞENGÜN

TANIK HÜSEYİN SEVKET KAYA

Babası Şb.1 Müdür lüğünde alınan ifadesi(4/3/1966)

SORULDU: MUSTAFA KUTLUYU küçük yaşından beri tanırım, Lokantasına 8-10 sene-
den beri ara sıra giderim, Yemek yerim, içki içerim ve muhabbet ederiz Kendis-
nin aşırı sosyalist olduğunu biliyorum. aşar sosyalist olmasına, cemiyetkar
şı olan küskünlüğü sebe b olmuştur diyebilirim. Çünkü kendisinin anlattığına
göre babası KOR. RIFAT denilen Milli Mücadeleye hizmeti dokunmuş olan ve İst-
tiklal madalyası ile taltif edilmiş olan ve sonradan sebe bini bilmediğim duru-
mundan ötürü İdama mahkum edilmiştir. Küçük yaşta öksüz kalınca çalışmak mec-
buriyet inde kalmıştır Fakirlikten yetişt iği için halen işçi sınıfı fakirleri
emekçileri tutmaktadır. Bu sınıfında refaha kavuşması için sosyal adaletin
tahakkuk etmesini ister, Burouva sınıfına karşı içinde bir hirs vardır. Ağır
sanayinin ve dış ticaretin özel sermayenin Devletleştirilmesi taraftarıdır.
Dine muarızdır. rusyada yapılan ihtilalde ve fransada yapılan ihtilalden bah-
setmiştir Fakat teferruatı ile hatırımda kalmış değildir. Karmarks ve lenin
hakkında çok bilgisi vardır. bunlarıda zaman zaman anlatır orada bulunanlar
da bunları dinlemezler, bu konuda benim fazla bilgim olmadığı için söyledikle-
rimi şimdi hatırlıyamıyorum, bu mahiyetteki konuşmaların yalnız bana anlat-
mış değildir orada bulunanlarda bu konuşmaları duymuşlar ve dinlemişlerdir
Amerika aleyhinde bulunur, Amerikan Şirketlerinin Memleketimizi sömürdüğü
için bunları tutmaz ve rusların cam fabrikası kurdu undan bahsederek rusla-
rın daha az faiz istediklerini yakın komşumuz olması dolayısıyla her türlü
yardımın rusyadan alınması taraftarıdır. Bunları açıkça anlatmıştır. Amerika-
lıların sömürgeci olduğunu, memleketimizden tamamiyle atılmalarını, askeri
üstlerin kaldırılmasını ister, sovyet rusya ile siyasi kültürel ve sosyal
konularda amerikadan daha fazla işbirliği yapılmasını arzu eder, Türkiyede
Emekten yana olan işçi sınıfının iktidarı ele alabilmesi için ihtilal yapıl-
masını belki arzu ediyordur bunu lokantada başkalarına belki söylemiş olabi-
lir.

Fakat benim bulunduğum Toplantılarda böyle bir şey suymadım. komünist neşriyatın Türkiyede yasak olduğu, bunun serbest bırakılarak herkesin komünist neşriyattan istifade etmesini ve komünizmi öğrenmesini ister çünkü bu gibi neşriyatın memleket için faydalı olacağını söyler, MUSTAFA KUTLU'nun fikirlerini tamamiyle kabul etmiyorum, bunlarda şunlardır işçi sınıfının ihtilal yaparak çehren iktidarı ele geçirmesi ve memlekette bir komünist idarenin kurulmasını asla kabul etmiyorum. Bundan başka komünist neşriyatında Türkiyede serbetçe yayılması taraftarı değilim, MUSTAFA KUTLU belkide bu hususların taraftarıdır bunu anlıyorum fakat tasvip etmiyorum, Memleketimizde Bir Anayasa vardır Bu anayasanın ışığı altında hangi parti olursa olsun iktidara geçmelidir ben bu sisten taraftarıyım Mustafa Kutlunun yakın arkadaşı olan Mehmet ŞAHİN (silindi) bu şahıs kadar aşırı fikirli değildir. Fakat onun tarafından tetiştilmiştir. Hâkimiyeti altındadır. Mehmet Şahin korkaktır zaten yeteri kadar bilgisi yoktur aşırı konuşmalar yapmaktan çekinir Orhan Kemal fazi la tanışmam ara sıra lokantaya geldiğini görürdüm, kendisinin mahkum Mahkum komünist olduğunu biliyorum lokantadaki konuşmalarına şahit olmadım kanaatim odurki Mustafa Kutlu aşırı Solcu bir insandır Yani komünisttir hatta muhittinde Komünist mustafa ismi ile anılır. Bu fikirlerini muhitte aşılacaktır. Buna mani olunması lazımdır, lokantada bazen 30 kişi kadar olur, hiç çekinmeden bu mahiyetteki konuşmalarını herkez duyacak şekilde yapar, Mehmet Şahin ise komünist fikirli olduğunu zannetmiyorum, fakat zamanla Mustafanın tesiri ile komünist olabilir. Orhan Kemal ise mahkum komünisttir. Kendisi ile bir hususiyetim yoktur arasıra selamlaşırız, MUSTAFA KUTLU benim eski arkadaşım olduğu için belkide bu fikirlerindeki benada aşılacak istemiştir Fakat ben kendisiyle fikren anlaşmadığım için daima bu fikirlerinden uzak kaldım bu hususta başka ca bir bilgi ve görgüm yoktur dedi ifadesini okudu Doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. Şb.1.Kom. Şb.1.Kom.Şb.1.P.M. şahit şb.1.baş kom.

TANIK KEMAL SANUS

Emniyet 1.Şb.Md.de alınan ifadesi(4/3/1966)

SORULDU: MUSTAFA KUTLUNUN fırın sokaktaki lokantasına haftada bir iki defa gidip yemek yerim, kendisininide 4-5 sene denberi tanırım, benim fazla arkadaşım olmadığı gibi lokantaya gittiğimde ya da oturur, orada komünizm propagandası yapıldığına şahit olmadım, yalnız Mustafa Kutlu ve arkadaşları orada oturup konuşurlarken gördüm fakat ne konuşuklarını bilmem Bilgi ve görgüm bundan bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğruluğunu söyleyerek imza etti ve edildi.

Şb.1.B.Kom.

Ş.1.Kom. Ş.1.P.Me.

ifade sahibi

TANIK

SELAHATTİN AKBAŞ,, aslen rizeli olup halen unkapını haydar hamam sokak 0 sayılı yerde oturur, ist.belediyesi makina-elektrik ve sanayi iş, md, mu şb.1.de görülen lüzum üzere ne alınan ifadesidir. (temetlik yapar)

SORULDU: ÇİBALI semtinde 25 senedenberi bulunuyorum, MUSTAFA KUTLUYU da çok eskidenberi tanırım, Kendisininin fırın sokakta bulunan lokantasına ara sıra yemek yemek ve içki içmek maksadı ile giderim bu lokantada sık sık komünist fikirli kimseler toplanarak siyasi konuşmalar yaptıklarını biliyorum bu şahısların hepsini tanımam Fakat tanıdıklarım arasında MUSTAFA KUTLU, MÜHÜR ŞAHİN, soyadını bilmediğim sanatçı terzilik olan fakat halen o civarda köfteçilik yapan Ömer, Hasan Kaya, bazen orhan Kemal, Muzaffer Kayoncu vardır. Bu Toplantıları bilerek ve isteyerek yaptıkları kanaatindeyim, Çünkü semtten olmayan ve tanımadığım entellektüel kimselerde katılmakta ve konuşmalara iştirak etmektedirler, Bu şahısların tutumlarına karşı bazı kimselerde aleyhte cephe almışlardır. Bunların arasında Gümrük HASAN KAYA, sıvacılık yapan RÜCCUF, kürt KEMAL namıyla maruf KEMALETTİN AKKIYAL vardır. MUSTAFA KUTLU'nun yapmış olduğu konuşmalardan hatırladıkları şunlardır- (rusyanın rejimi bizim rejimden daha iyidir. Memleketimiz

mevcut düzeni bozuktur Bizim parti iş başına gelirse bu düzen o zaman değişecektir. daha iyi olacaktır, millet refaha kavuşacaktır. Kapitalizm er geç yıkılacak bütün insanlar eşit olacak, servet fakir halka dağıtılacak ve Cemiyette müsavat sağlanacaktır.} Yine bu eşit konuşmaları yaparken sık sık bizim parti iktidarı alacak ve memleketi kurtaracak demesi üzerine orada bulunanlardan RZCP Adındaki şahıs kendisine hangi parti komünist partisini kurtaracak diye sorması üzerine MUSTAFA KUTLU da oha sizin partiyi kurtaracak diye söyleyip bazan münakaşa yaptıkları olurdu hatta bu yüzden birbirlerinde darılmışlardır.

MUSTAFA KUTLU ve arkadaşlarının lokantadaki siyasi konuşmalarına katılmaları çok zararlıdır Çünkü lokantaya iştirak eden bazı cahil halk tabii konuşmaları dinleyerek tesir altında kalıyorlar böylece zararlı fikirleri serbestçe yaymış oluyorlar ben Mustafa Kutlu ve arkadaşlarının fikirlerine daima karşı oldum Hatta bazen bu fikirlerin türkiyede yürümlüyeceğini söyledim ORHAN KEMAL de bu konuşmalara iştirak etmiş hatta bu yaz ismini bilmediğim ve doktor olduğu söylenen aralarında bir şahıs yüksek sesle SMET PAŞAYA küfür ederek onun başını koparacağız dedi. Aynı guruptan ve aynı fikirleri taşıyan Mehmet Şahin ile Muzaffer Kalyoncu da vardır. Benim bilgim ve görgüm bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi.

Şb, 1. Baş Kom.

Şb, 1. Kom. Ş. I. P. Me. ifade sahibi

SANIK MEHMET SAHİN

SORULDU= Ben Fatih ilçesi Türkiye İşçi Partisi Başkanım, Arkadaşım Mustafa Kutlu da bizim partiye mensup olup fi idare kurulu üyesidir bu itibarla gerek muhitte gerekse parti çalışmalarından dolayı MUSTAFA KUTLU aramızdayakınlık vardır. MUSTAFA KUTLU'nun bizim muhitte bir lokantası vardır. Bu lokanta muhitte tutulmuştur. İyi iş yapar bende her zaman bu lokantaya girip çıkarım, ve hatta haftada bir gün arkadaşları ile oturur içki içerim, zaman zaman aynı lokanta içerisinde karşı partilerden yani gerek adalet partisi gerekse C.H.P.sine mensup arkadaşları kendi aralarında gruplar halinde oturup içerler, yanlış oldu, müferit olarak gelip içerler. bazende bu partili arkadaşlar bizimlede otururlar böylece oturup içerlerken günün aktüel mesaleleri üzerinde konuşmaya başlarız ve bu vesile ilede zaman zaman sosyalizm ve liteberazizm mevzuunda konuşmalar ve sohbetler olur. Ancak bu konuşmaların hepside sureti katiyen parti münasebetlerinin dışında olmuştur. Ben şahsen sosyal demokrasiyi müdafaa ederdim, Emekçi köylü ve aydınların el ele ve birlikte hareket etmelerini memleketin böylece kalkınacağına inanırım bunun için de emekçi köylü ve aydın gruplarının mecliste mutlaka temsil edilmeleri fikrindeyim, bu fikirlerimin ortaya koyduğum zaman bilhassa Adalet Partisine mensup arkadaşlar bana rusyayı mı istiyorsunuz karşısında sert tepkiler gösteriyorlardı. Ben onlara kardeşim bizim mevzumuz rusya değil her şeyden evvel kendi durumumuzu düzeltmek için çalışalım tarzında cevaplar verirdim, bu mevzudaki münakaşalarımız sohbetlerimiz bu çerçevede içinde kalırdı hiçbir şekilde komünizm hududları içine girmemiş ve böyle bir münakaşaya katılmamışım. Lokanta sahibi MUSTAFA KUTLU yakın arkadaşım olması itibariyleoda bu sohbetlerimizde bulunmuştur. Bu arkadaşında benim gibi düşünür ve ondanda hiçbir şekilde komünizm propagandası mahiyetinde bir hareket görmedim, ORHAN KEMAL'e gelincebu arkadaşında muhitten ve mustafakutlu'nun lokantasından tanırım, kendisi bundan çok evvel komünizm propagandası sebebiyle mahkum olduğunu söyler ve bu se

2
beblede bu tarz münakaşalar içine hiçbir şekilde girmez ve bilakis
bu münakaşalardan kaçar, Orhan Kemal bu lokantaya bundan 2-3 ay ev
veline kadar 15 veya ayda bir gelir içerdi. Orhan Kemal de bulunduğ
zamanlar yukarıda anlattığım zamanlar sohbetler cereyan etmiştir.
Fakat Orhan Kemal bu sohbetlere hiçbir zaman katılmaz ve sohbetle
rin mahiyeti siyasi bir durum alınca, sohbeti bırakıp çıkıp gider.
Fakat 2-3 aydır Orhan Kemal bu lokantada görmüyorum ilk defa bu
gün bizi adliyeye getirirlerken gördüm, tabirin mevzuuna gelince
tamamen asılsızdır sebebini şöyle izah edeceğim, Bizim partiden Ü
ŞENGÜN isimli bir arkadaş terziilik yapıyordu ve fakat Terziilikte
muvafak olamadı, Mustafa Kutlunun karşısında bir kütüncü dükkanı aç
tı, bir birbuçuk aydır bu kütüncü dükkanında çalışıyor tınyor yer
açtığı bu dükkana müşteri bulmak için rekabet icabları olarak Must
fanın işini baltalamak ister, böylece Ömerdeğurubu tarafından bu t
barin hazırlanıp ortaya konulduğu zaman zanındayım, Fakat işin aslı
ve esası yoktur dedi.

Emniyet Müdürlüğünde tesbit edilen ifade okundu. Evet
bu ifade bana aittir müdareعاتını aynen kabul ediyorum, Bana orada
da okuyarak bu ifadeyi tasdik ettirdiler dedi. ve ifadesini okundu,
imzası ile tasdik etto. 8/3/1966

İst. C. Savcı Yard.

K.

Sanık

MEHMET ŞAHİN

SANIK MUSTAFA KUTLU

SORULDU: Yukarıda adresini söylediğim lokantada 17 senedir çalışırım kendi kanaatime göre iyi bir işim ve iyi bir iş ortamım vardır. 1964 yılında fikirlerime uygun bulduğum için Türkiye İşçi Partisine intisap etmek suretiyle siyasi hayatıma atıldım, ancak şunuda ifade ederimki bunda evvel yani 1946 yılından münfesihi Demokratik partiyede intisap etmiştim. ancak fikir ve yapısı çalışma tarzım itibariyle beni tatmin etmedi bu sebeble 3-4 ay sonra ayrıldım, Türkiye İşçi Partisi içinde çalışmalarım arkadaşlarım tarafından iyi bulunmuş olacağı 2 sene sonra beni İstanbul İl Yönetim Kuruluna seçtiler ve aynı zamanda partimizin büyük kongresinde delege olarak gönderdiler. bunun haricinde bu zaman içerisinde Partimizin Anadolu içerisinde çeşitli il ve ilçelerinde kurulması ve genişlemesi için faaliyet gösterdim, bu faaliyetlerimi genel merkezde verilen belgeye göre yaptım ve bazı yerlerde müteşebbüs heyetler kurdum, iş hayatımda yani lokantacılığında siyasi hayatım gibi başarılı geçmiştir. Müşterilerim ve münasebetlerim sayesinde işim gelişti ve gayet iyi çalışmaya başladım, Müşterilerim arasında çok çeşitli kişiler vardır. Üniversite profesörlerinden tutun Doktor, esnaf, hamma la kadar varan cemiyetin çeşitli tabakalarından her tip insan gelir. ve benim lokantamda yemek yerler ancak bundan takriben 2 ay kadar evvel Omer Şengün isiminde bir arkadaş benim karşımda ve yine benim çalıştığım tarzda bir lokanta açtı fakat nedense tutunamadı, daha doğrusu muvaffak olamıyor bu Omer Şengün isimli arkadaş evvelce bizim partide idi lokantayı açtığı tarihten itibaren bizim partiden istifa etti ve karşı tarafa geçti, yukarıda anlattığım gibi Omer Şengün açmış olduğu lokantası ile iş hayatında muvaffak olamayınca beni baltalayıp müşterilerimi almak için Adalet Partililer ile birlikte bir komple düşünülür ve böylece günün geçer akçesi olan komünizim isnadını bana da isnat ettiler. hadisenin bütün iş yüzü bunun ibarettir ben komünizim

ne olduğunu bilmiyorum, ve bu mevzuda Türkiyede gösterecek faaliyetlerin neticelerinede müdrükim, 17 senelik ekmeğe tekne de bu tarzda bir faaliyet göstermedim ve kimsesinde göstermesinemüsaade etmedim isnadın hepside iftiradan ibarettir.

SORULDU: Emniyet müdürlüğünde alınan ifademde gelince bu ifadem tesbit edildiği zaman çok heyecanlı idim ve esasen daha bir çok arkadaşlarda dinlenecekti, bu itibarla okumadan imza ettim dedi.

İfadesi okundu. Okunan bu ifademde Orhan Kemal ile olan münasebeleri kısmı hariç olmak şartı ile aynen kabul ediyorum, Orhan Kemal ile münasebetlerime gelince bu arkadaş 11 senedenberi tanırım, kendisi benim lokantama gelir ve yemek yer ve zaman zaman sohbet ederiz kendisinin komünizim propagandasından mahkum olduğunu bilirim, fakat bu konuda kendisi ile konuşmuş değilim ancak Nazım Hikmet ile hapis hanede tanıştığını ve iyi bir insan olduğunu söylemiştir. Nazım Hikmet ile Üçbuçuk yıl isimli bir kitap yazmıştır. Bu kitaptan bir tane sinidebanada imza ederek vermiştir. Kendisi kat'iyen politik mahiyetteki münakaşalara iştirak etmez ve bırakıp geçerdi. Ancak günün aktüel konularından konuşurken ben kendisine seçimle iktidara gelebileceğimizi bu müşkül şartlar içerisinde 15 millet vekili çıkarabileceğimize göre bunun mümkün olduğunu anlattığım zaman bana gülüp geçer fakat bu gülmesinin mahiyetini bilmiyorum, Emniyetteki ifademde yazıldığı gibi kendisi Normal seçimlerle iktidara gelenebileceğine dair bana hiçbir şey söylememiştir. ve bu mevzularda hiçbir şey konuşmamışızdır dedi ifadesini okundu imzası iletastık etti. 8/3/1966

İst.C.Savcı Yardımcısı K. Sanık
Mustafa kutlu

ŞEVKET ERTEKİN

Em.İ.Şb.md.de alınan ifadesidir.(SORULDU:Sürmenenin kemerli köyünde doğmuşum,babam Denizci imiş,halen sağdır ve sinepun ayancık kazasında oturmaktadır annem makbule 16/12/1964 tarihinde İstanbulda öldü 4 kardeşim vardır, Ömer Faruk ertekin halen İsviçrede miğros teşkilatı cenevre şubesinde çalışmaktadır. Rifat ertekin halen ayancıkta ve devlet köy yollarında tekniksiyendir.Adalef Dereli halen büyükderede oturmaktadır Tornacı Yusuf ile evlidir Neriman aslan sarıyer Yenimahallesinde balıkçı Hüsnü aslan ile evlidir. Ben 1934 senesinde kemerli köyü mahno fık okulunu bitirdim,bir daha mektebe gitmedim,ayni sene içersinde ayancıkababamın yanına geldim,ve tesviyeci çırağı olarak bir müddet çalıştım, 1940 senesinde Zonguldak'a geçtim ve Ereğli Kömürleri işletmesi merkez atolyesinde tesviyeci olarak çalışmaya başladım, 1941 yılında karabük Demir ve Çelik fabrikalarına gittim, ve tesviyeci olarak işe girdim 1942 yılında askerlik çağım geldi. o zamanın kanunlarına göre daha doğru su özel bir kanunagöre askerliğimi fabrikada yapmama müsaade edildi. Asker sayıldığıım 1943 senesi şubat veyamart aylarında komünistlikten tevkif edildim, hatırlarımda kaldığına göre aynı suçtan 16-17 kişi tevkif edildik bir kısmı beraat etti, diğer kısmı mahkum oldu Buarada 12 ay hapse mahkum oldum, cezamin tamamını çekip tahliye oldum, bu mahkumiyet kararını Ankara garnizon K.İ.İ. 2 sayılı askeri mahkemesi vermiştir tarih ve sayısını hatırlamıyorum, cezamı Ankara askeri cezaevinde çektikten sonra tahliyemi müteakip askerliğimin mütebaki kısmını tamamlamak üzere yine Karabüke sevk edildim, bundan başkamahkumiyetim yoktur 1946 senesinde askerlikten terhis edildim ve Ayancık ailemın yanına döndüm, 1948 senesine kadar gümüşhaneli Mahmut adında bir davavekilinin yanında çalıştım, aynı yıl sonlarına doğru İstanbula geldim, önceleri belli başlı bir iş tutamadım, bir sene sonra Ayancık'a döndüm, orada kârathane ve lokanta işlettim, 1951 de tekrar İstanbula geldim, ticarete atıldığım önceleri komisyonculuk yaptım, sonrada Demir ticareti işine başladım 6/Nisan/1964 de teyzemın kızı Mediha Çetintürk ile evlendim, 4,5 aylık makbule adında bir kız çocuğum vardır karımın babası Temel Çetintürk Galata rıhtımında dolmuş Motoru işletmektedir .

SORULDU: Bu güne kadar ~~xxx~~ hiçbir resmi siyasi Partiye üye olarak gir-
medim, Ben yukarıda bildirdiğim ve mahkumiyetime sebep olan komünistlik
hadiseleri sırasında ne komünizmi ve nede sosyalizmi biliyordum, bu mah-
kumiyetimi Ankara Askeri cezaevinde çekerken aynı odada Ertuğrul İstar
bullu oğlu, Hüseyin Arıkçay, Ziya (hatırımında kaldığına göre soyadı TÜRE)
adındaki şahıslarla mahkum bulunuyordum, Bunlarda aynı komünistlik ola-
yından benimle beraber mahkum olanlardı, Hüseyin Kunduracı idi, Ertuğrul
ise sanat okulu mezunu idi, Ziya ise liseden terk tahsil etmiş biri idi,
Hüseyin Arıkçay malûm komüniz REŞAT FUAT BARANER'in Gizli partisindenmi-
ve onu İstanbul'dan getirdiler ve biz Karabükte Tevkif edilenlerin hadi-
sesinde Reşat Fuat Baraner hadisesi ile birleştirdiler. Reşat Fuat
mahkemedeki duruşma sırasında gördüm ve tanıdım, aynı tevkifatta halen
gazetelerden Moskova'da olduğunu ve Türkiye komünist partisi genel sekr-
teri bulunduğunu öğrendiğim ZEKİ BAŞTİMAR da sanıktı. Onuda duruşma sır-
sında ~~tanıdım~~ gördüm, Tahliyesine 1 -1,5 ay kala Ankara'da yeni bir cez-
evi inşa edilmiş bizi oraya naklettiler bu sebeble diğer komünistlik
ten mahkum olanlarla hep bir arada bulunduk, dolayısıyla ZEKİ BAŞTİMAR'ı
o sırada tahliye edilip edilmediğini hatırlamıyorum Fakat bu olaydan
mahkum olupta hapishanede bulunan şahısla tanışma imkanı oldu, bu sırada
Zeki Baştimar'ın Milli Eğitim Bakanlığı hesabına tercüme ettiği TOLSTOY
'un HARP VE SULH adlı romanını okumaya başladığımda çok uzundu bitire-
medim, bu kitabı hapishaneye kimin soktuğunu hatırlamıyorum, Mahkumlar
arasında Gizli komünist partisinin nüfuslu hattalileri durumunda -
olan şahıs REŞAT FUAT BARANER'dir. Hapisten çıktıktan sonra yukarıda is-
lerini saydığım şahısları görmedim. Her ne kadar Zeki Baştimar sürmene-
li olup Baştimar köyü açalisinden imiş isede kendisini evvelden tanı-
mam.

SORULDU: Bu günkü dükkanında yapılan aramada yazıhanemin masasını
üzerinde bulunup memurlar tarafından alınıp ŞAN BABY'nin KAPİTALİST
EKONOMİNİN TENKİDİ adlı kitap ile SULES MOCH'un sosyalizme giriş ad-
lı kitapları benimdir ve bunları kitapçıdan para ile satın aldım, her
ne kadar bunları okumaya teşebbüs ettiğimde sıkıldım okuyamadım, Bundan

Başkabenim evimde Polisiye bir roman olan adam öldürme anonim şirketi
sın adını taşıyan bir kitap vardır başkakitabım yoktur bu güne kadar
başka kitapta almadım, Fakat başkasından kitap almak suretiyle çok ki-
tap okudum, Tesiri altında kaldığım bir kitap ve yazar hatırlamıyorum
fakat okuduğum kitaplar arasında sosyalizme ve komünizme ait hiç kitap
olmamıştır yazıhanemde bulunan sosyalizme ait 2 kitabıda merakla aldım.

SORULDU: Bundan tahminen bir ay kadar evvel komünistlikten tevkif edi-
miş olan Romancı ORHAN KEMAL, lokantaçı MUstafa Kutlu ve gazlı Mehmet Şa-
hını tanırım, Mehmet şahının ^{Kardesinin} karısının gulteni Ayancıkta komşumuz olma-
sı sebebiyle tanırım, MEHMET ŞAHINI de aynı yerde komşu idi yani 1941
senesinde Karabükten tanırım, zannedersenem Demir Çelik fabrikasının labo-
ratuvarında çalışıyordu, İstanbulda ise halen Küçük mustafapaşada komşu
yuz ve arkadaşlık yaparız Lokantacı Mustafa Kutluyu ise Mehmetin arkada-
şı olması sebebiyle tanıdım, seyrek olmakla beraber Cibalıdaki lokanta-
sına gider ve arada sırada içkide içerdim, ROMANCI ORHAN KEMAL de Mus-
tafa kutlunun bu lokantasında onların arkadaşı olması dolayısıyla tanı-
dım, 2-3 kere oturup sohbet ettik,

SORULDU: MUZAFFER KALYONCU ile EROL SÖZER'i tanırım, Muzaffer
kalyoncu Halen Ziraat Bankası Bahçekapı şubesinde Veznede Şef muavini idi
Küçük Mustafapaşada benim evime yakın bir yerde oturur, kendisini 1953
yılında Küçük Mustafapaşada kahvede tanıdım, arkadaşlığımız ondansonra
devam etti Erol sözer teknik üniversitede talebedir Oda küçükmustafa-
paşada oturur ve Mustafa Kutlunun kiracısıdır. Kendisini tahminen 4-5
sene evvel aynı muhitten tanıdım, Bunlar içinde en samimi arkadaşım
MUZAFFER KALYONCU'dur.

SORULDU: DÜNDAR BAŞTIMAR'ı bir kumaş almahadisesi ile tanıdım
Dündar Baştımara yukarıda beraber hapis yattığımızı bildirdiğim Zeki Baş-
tımara akrabaşısı imiş, bu şahsın ayvansarayda kayığı tamir edilmektedir
Tamir eden şahıs vasıtası ile Dündar Baştımara tanıdım, Toptancı kumaş
satan bir şahıs olduğunu öğrenince kendisinden bir kerre bir takım kos-
tümlük kumaş aldım eski komünistlerden Doktor Hikmet Kıvılcımlıyı bir
kere küçükmustafapaşada kayın valdeminevinin karşısında oturdukları
sırada bir kere kapıda gördüm, Fakat konuşmadım,

SORULDU: Ben hemen hemen her akşam kahvehaneye çıkarım, önceleri küçük mustafapaşada Sedat Özkan'ın kahvesine çıkardım, sonra Murtaza Kalkavanın kahvesine, son zamanlardada Haydar'ın kahvesine çıkıyorum, buralar da daimi surette Erol Sözer ve Muzaffer kalyoncu ile buluşur kâğıt oyunları oynarız, oynamadığımız zamanlar aramızda hasbihal ederiz. Genel olarak günün aktüel konularını münakaşa ederiz bu konuşmalarımızda daha ziyade siyasi konuları incelerdik, olayları, tabiki ben onlardan daha iyi görür ve incelerim, Yahut ben öyle zannediyorum Fakat Muzaffer kalyoncu ile Erol sözerinde kendilerine göre bir değerlendirmeleri vardır. Erol sözer şiire meraklıdır ezbere bilir ve nazmede okurdu, Bu şiirlerin kime ait olduğunu bilmiyorum Fakat hatırımdakaldığına göre Ankara da komünistlik suçundan tevkif edildiğini öğrendiğim Aşık İhsaninin bir şiirini o sıralarda okuduğunu hatırlıyorum,

SORULDU: TÜRKİYE bu gün kalkınmakta isede, çok ağır kalkınmaktadır hızlı kalkınmanın yolu ağır sanayidir, böyle bir sanayi kurmak lazımdır, ve bunuda Devletin kurması lazımdır, Çünkü ağır sanayi kurmaya bizim özel teşebbüsün gücü yetmez bu bakımdan Devletin böyle bir sanayi kurması zaruridir, sosyalizmin ne olduğu hakkında bir umumî fikrim vardır. bildiğime göre sosyalizme göre bütün sanayinin ithalat ve ihracatın, bankaların, sigortaların şirketlerinin Devlet olması ve devlet tarafından işletilmesidir Bildiğime göre bir türlü sosyalizm vardır oda yukarıda izah ettiğim işleri yapmayı Devlete vermiştir. Ben şahsen bankaların ithalat ve ihracatın Devletleştirilmesini isterim, Bu anlayışa göre ben bir sosyalistim, komünizm fikrine gelince okuduklarımdan öğrendiğime göre şahsi teşebbüse komünist idarelerde yer verilmezmiş bu sistemler hakkındaki bilgilerim bunlardan ibarettir. KARL MARKS komünizmin ilk kitabını yazan adammış, Lenin ise bunu yani komünist rejli rusyada kuran adamdır.

SORULDU: yukarıda belirttiğim üzere ben akşamları kahvehanelere çıkmakla beraber seyrek olarak Mustafa Kutlunun lokantasında giderdim bundan tahminen iki sene evvel bana 3 şahıs geldi, bir klüp kurmayı teklif ettiler bende onbinlira civarında yardımda bulundum ve karadenizliler kültür klübünü kurduk Diğer kurucular Mehmet Ulutan, ve karagüm

rük eski futbolcularından Çolak Yılmazdır. Burada kumar oynatıldığından polis tarafından kapatıldı, buraya Muzaffer Kalyoncu ve Erol Sözerde arada sırada gelirlerdi ve hasbihal ederdik, yukarıda bildiğim kadar anlattığım geliştirdiğim sosyalizm, komünizm gibi konular üzerinde hasretten durmazdık, fakat genellikle politikadan bahsettiğimizden bu arada sosyalizm ve komünizm gibi kelimelerin geçmiş olması şüphelidir.

Fakat ne şekilde geçtiğini bu gün için hatırlamıyorum dedi okuduğu ifadesinin doğru olduğunu ve başka söyleyecek bir şey olmadığını beyanı üzerine imza edildi ve ettirildi. 14/4/1966

Em.Şb.1.Kom. Em.Şb.1.P.Me.

SANIK

ŞEVKET ERTEKİN

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMALARI

Em. Şb,1,Md,de alınan ifadesi,

SORULDU: 1935 yılında Sürmenede doğdum, ilk tahsilimi kazanın merkez ilk okulunda yaptıktan sonra 1948 de aynı kazadaki Ortaokula girdim, Orta oku 14 1951 de bitirdikten sonra İstanbula geldim, 2 ay sonra annem Ümine Sözer ve kız kardeşim Yüksel sözer İstanbula gelerek müftüali mahallesi ha mam sokak 73 no.lu haneye yerleştik, bu arada İstanbul Vefa Lisesine kayıt oldum, 1957 yılında Liseden mezun olarak, önce İstanbul Teknik Üniversi te, Teknik okulu Mimarlık bölümüne girdim, Fakat mimarlik benimsediğim bir meslek olmadığından ve almanya'ya gitmek ve orada tahsilime devam etmek fikrinde olduğumdan mezkur yere devam etmedim, Buradan ayrılarak İstan bul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesine kaydımı yaptırdım. Halen bu fakül tenin son sınıfında öğrenci bulunmaktayım. Babam Hasan sözer ben 5 yaşın da iken hastalıktan ölmüştür, kendisi İğdir ve karsta fabrikada muhasebe cilik gibi işler yapardı, ayrıca tirabzon ilinde akrabalarımıza ait olan bir mağazada satış memurluğunda yapmıştır. Babamın sağ bulunduğu sıralar da ben çok küçük olduğumdan Yaşantısı hakkında kesin bilgim yoktur. İstanbulda Lisede okuduğum sıralarda geçimimi temin etmek maksadıyla yaz aylarında okul tatilinden istifade ederek muhtelif işlerde çalıştım, mesala Süleymaniyede doğu madeni eşya fabrikasındaki katıplık, tehta alede bir kaç Züccaciye mağazasında tezgahçılık yaptım. Fakültede okuduğum sı radada yaz aylarında stajyer olarak közlüde maden tetkik arama enstitisi: sonda j kampında kömür araması stajı yaptım günde 16 lira kadar para kazan dım. 1960 yılında f.A.S.P. Adındaki Uluslar arası talebe mübadele teşkila tının öncülüğünde Almanyada Maden ocaklarında çalıştırılmak üzere gönder idim. Bu teşekkül dünyanın Almanya, İngiltere, Kanada, Amerika, Fransa, İvusturya, İsveç Hollanda ve Belçika gibi ülkelerinde çalıştırmak üzere ilk önce bir lisan imtihanına tabi tutarak kazananları isteğe göre gönde riyordu bende Lisan imtihanını kazanarak almanyanın Gerzen kirsCHW şehri nde bulunan Mannesman firmasına ait kömür işletmesinde 4 ay çalıştım, ilk ay günde 21 mark aldım, sonraları 28 mark almağa başladım, Zira işim de ağırlaştı yer altında çalışmaya başladım, Sonra Türkiye'ye döndüm Fakül tede takintili bulunduğum bir kaç ders vardır. Bu arada kağıthanede bu lunan RABAK ELEKTROTİK BAKİE FABRİKASINDA 7-8 ay kadar çalıştım,

Bu fabrikada işçi temsilcisi seçilmesi kampanyası açılmıştı, Fabrikanın işçilerinin umumiyetle eski işçi temsilcisi olan Nurettin (soyadım hatırlamıyorum) adındaki şahsı yeniden iş başına getirmek istiyorlardı ben de şahsen Nurettini destekliyordum, bunun hakkında seçilmesi için temas ettiğim işçi arkadaşlar nezdinde propaganda yaptım bu propaganda faaliyetim sırasında her hangi bir olay meydana gelmemiştir Seçimler yapıldı, muhalof grup olan ve şimdi ismini hatırlıyamadığım bir şahıs baş temsilciliği kazandı, patron durumunda bulunan bir anonim şirket şeklinde bulunan yukarıda ismini verdiğim Rabak Bakır fabrikası idarecileri (Nurettin seçilmesinde, kim seçilirse seçilsin demişler) ve böylece yeni seçilen baş temsilcinin bu şirkette adımı olduğu kanısına vardım Seçimlerden sonrabana yazılı olarak (İŞTİZE İHTİYACIMIZ YOKTUR) diye bir evrak verdiler. Bir aylıkta peşin tazminatımı ödeyerek işten çıkarttılar ben şahsen irademle çıkmış değilim, bu seçim kampanyasındaki faaliyetlerim etki yapmış olacak ki bu yüzden beni işinden ayırmaya mecbur bir ktılar 1965 yılında Paşabahçe Cam fabrikasında otomatik makinelerin ortalama imalat miktarlarını ve fırınların yakıt sarfiyatını hesaplamak için kronometraj yapma işlerinde çalıştım, burada 2 ay çalıştıktan sonra yol çok uzak olduğundan istifade ederek ayrıldım, halen PTT ye ait Topkapı şantiyesinde Künk şantiyesinde ekip başı olarak çalışmaktayım, burada 20 kadar kişi işçi çalışmakta ve başların ben bulunmaktayım günde 15 lira yövmiye almaktayım, annem Emine sözer, mercan veya tahtakale taraflarında kesinlikle adresini bilmediğim bir alüminyum eşya fabrikasında işçi olarak çalışmakta ve 150 lira haftalık almaktadır, kız kardeşim Yüksel (Gökçal) sözer, General elektrik fabrikası -Topkapı- da işçi olarak çalışmakta ve saat başına 290 kuruş almaktadır. Ablam Bediha sözer, Nyüp Çeltik Limited şirketi de usta olarak çalışan Mehmet ali Sözer ile evlidir 3 çocuğu vardır ben, annem emine ve kız kardeşim Yüksel (Gökçal) ile birlikte lokantacı Mustafa Kutlunun annesi olan Murvet Kutluya ait evde kiracı olarak ikamet etmekteyiz, aylık kira 250 lira vermektediriz, akrabalarım arasında siyasi bir suçtan dolayı sabıkalı bir kimse yoktur.

SORULDU: Türkiyede 27 mayıs devrimi yapıldıktan sonra 1960 öncesi Türkiyesinde bir diktöterlik havasına karşı yapılan bu devrim sonunda TÜRKİYEYE YANIDEN gelmiş olan Hür hava içinde bende fikri inaniş olarak sosyalizmi benimsedim. Ancak "erçek bir sosyalist olabilmek için kendimi bu konuda yetiştirmem lazımdı bunun için ilk önce Türkiyede yayınlanan sol neşriyatı takip etmeye başladım, misal olarak Sosyal adalet, Yön, YARGI adlı dergileri okumağa başladım ayrıca sosyalizm konusunda yayınlanmış ve piyasada serbestçe satılan kitaplar elime geçtikçe bunlarıda okurdum, KAPİTALİST EKONOMİNİN TENKİDİ, SOSYALİZM ve SOSYAL MÜCADELELER TARİHİ, KARL MARKS'ın KAPİTALİNİ kısmen, sosyalizm nedir gibi nedir kitaplarla Nazım Hikmetin piyasada satılan bazı kitaplarını okudum. Bunlar dışında JOHN, STAINBERK'in yazdığı BİTLEYEN KAVGA adlı kitabıda okudum, bu kitabı Mehmet Mahin alarak Türkiye işçi partisi Fatih il çesine hediye etmişti bende partiden alarak okudum bu kitapların dışın da şimdi isimlerini hatırlıyamadığım bir çok sok neşriyatta okumuşum dur. Bu suretle sosyalis bir kültüre sahip olum ve yaptığım konuşmalarda bu açıdan arkadaşlarıma fikirlerimi izah ettim, 1962 senesinde Türkiye işçi Partisininin tüzüğünü inceledim kendi fikri inanişlarıma uygun gördüğünden kaydımı yaptırđım Halen T.İ.P. Fatih ilçesi üyesiyim bir müddet ilçe Yönetim Kurulunda görev aldım Fakat yeteri kadar faydalı olamadığım için 2 ci kongrede Adaylığımı koymayarak bu işten uzak kaldım Soruldu: Tarihten 2-3 sene kadar evvel Yazar Feyami Sefannın sosyalizm ve çeşitleri konusunda bir kitabını okudum, bu kitabında Sosyalizmin bir çok çeşitlerinden bahsetmektedir. Fakat ben şahsen sosyalizmin çok çeşit olmasına inanmıyorum Benim inancım, Dünyada bir tek sosyalizmin vardır oda (İLMİ SOSYALİZMDİR) ben şahsen ilmi sosyalizmi benimsemiş bir kimseyim, ancak Türkiyede bu işin tahakkuku kısa vadeli değildir yani fikirlerim düşüncelerim, ve arkadaşlarım arasında yaptığımız propogandanın mahiyeti şöyledir, Mülkiyet konusunda memleket ekonomisinin temel taşları olan ağır sanayinin devlet eliyle kurulup işletilmesi, yapılacak bir planlamada özel teşebbüsün bunayardımcı olmasını

Öngörmekteyim, Ekonomideki nazım rolü bu büyük devlet kuruluşları yapacaktır, Türkiyede dış ticareti, Bankacılığı sigirtacılığı petrol ve madenleri yani kalkınmamızı hızlandıracak ve amme menfaatlerine doğrudan doğruya etkisi olan büyük istihsal vasıtalarının devlet eline geçmesini arzu ediyorum, Türkiyenin bu günkü ekonomik politikası kapitalist bir sistemdir. halbuki Türkiye iktisadî bakımından geri kalmış bir ülkedir, "ermaye birikimi, özel teşebbüslerin elinde ,kalkınmamızı sağlayacak büyük tesislerin kurulmasına yetecek miktarda değildir bunun için sanayi bakımından gelişmemiz yavaş olmaktadır tabiidirki bu durum tarımsal yoldanda gelişmemizide menfi yönden etkilemektedir. Toprak mülkiyeti konusunda Topraksız veya yeteri kadar toprağı olmayan köylü gerçek bir toprak reformu yapılarak toprağı kavuşturulacaktır. Reformda toprağın cinsine, iklim şartlarına yetişirdiği ürün nevelerine göre her aileye dağıtılacak arazi miktarının alt ve üst sınırları uzmanlar tarafından tayin edilecektir. Dağıtılacak toprağın muhakkak devlet malı olması şart değildir Büyük Toprak sahiplerinin kendileri neyetecek miktarda toprak bırakıldıktan sonra fazlası devlet tarafından kanun çerçevesinde parası ödenerek satın alınacaktır dağıtımda bu topraklarda topraksız köylülere tapuları verilme suretiyle intikal ettirilecektir Bu suretle köhnemiş tarımsal düzen ihzazınak değişecek ve tarımsal üretim artacaktır Ziraat donanım Devlet tarafından kurulacak bölge tarım istasyonları vasıtasıyla gerçekleştirilecektir. Bu istasyonların özellikleri büyük tarım araçlarının sahip olması bunların tamirinin yapılması, tohumluklarının bulunmasıve bunları zamanında çiftçi ailelerinin hizmetine verilme suretiyle zirai reformunun yukarıda belirtilen gayesine ulaştıracak ve böylece toprak ağalığı rejimi Türkiyede tarihe gömülecektir. Bu günkü toprak ağalığı rejimi yüzünden üretim tam gelişmemektedir. Bahsettiğim gerçek reform sayesinde topraksız veya yeteri kadar toprağı olmayan köylü karda insanca yaşamı olanağına ka

vuşacaktır.

Soru: Dın konusunda ilmi sosyalist görüşüne gelince ibadet etmem camiye gitmem laıısızımı benimsiyorum "erkes dini inançlarında hür olmalıdır.

SORULDU= okuduğum kitaplardan öğrendiğime göre Cemiyet alt ve üst yapıdan ibarettir. Alt yapıyı ekonomik ilişkiler teşkil eder, Üst yapıyı ise Hukuk , siyaset, ahlak teşkil eder, Bu konuda yeteri kadar bilgim yoktur.

Soru:0 Türkiyede bu gün aile nüfusuna göre çoğunlukta olan bir nisbeti iktisadi bulunım içindedir. Buda iktisadi imkansızlıklar yüzünden doğmaktadır, Yukarıda bahsettiğim dönüşümler, gerçekleştiği takdirde fert ve aileler asrımızın icablarına uygun bir hayat standardına kavuşacaktır.

Soru= Ülkemiz geri kalmış bir memleketdir Bunun için behemahal dış yardımlara ihtiyaç duyulmaktadır Ancak takip edilecek siyasi ve iktisadi politika ile yardım alınan memleketlere Türkiyenin menfaatleri ne uygun olmayan hiçbir tavuz verilmemelidir Amerikanın Türkiyede bulunan askeri üstleri kalkmalıdır. Türkiyenin menfaati icabı bağımsız ve tarafsız bir politika takip edilebilmesi için Nato gibi ittifaklara girmesi elzem değildir Ben şahsen Tasvip etmiyorum Hatta bu konuda ki Fransanın tutumunu beğeniyorum, Türkiye bağımsız ve tarafsız bir devlet olmalıdır Sovyet Rusya ile münasevetlerimizde Türkiyenin menfaatlerine uygun bir politika takip edilerek ilişkilerimizin vuzuhı kavuşturulması taraftarlığın ancak hiçbir surette bağımsızlığımızdan ve tarafsızlığımızdan Sovyet Rusya hesabına tavizler vermemeğiz .

SORULDU= Geri kalmış ülkeler ve bunun gibi Türkiye kapitalist ekonomi sistemi yolu ile kalkınamaz ben şahsen inanmıyorum, Türkiye için (KAPİTALİST OLMAYAN YOLDAN) kalkınma gerçekleştirilmelidir ben her zaman bu fikrin savunuculuğunu yaparım,

SORULDU: yukarıda söylemiş olduğum izahına çalıştığım bu fikirlerin Demokratik yoldan tahakkuk ettirmek için Türkiye işçi partisi

kayıt oldum, ve legal yoldan faaliyet sarfediyorum, Bu cümleden olarak halen kapanmış olan Karadenizliler Kültür klübüne HAYDAR MURTAZANIN Süleymanın, Hüseyinin kakkelerine gider ayrıca(BALIKLI MAMA LEPST YAR DIMLAŞMA DERNEĞİ)ne giderdim ara sırada Mustafa Kutlunun Cıbalı Üsküplü caddesi fırın sokakta bulunan lokantasına uğrayarak içki içip yemek yerdim, MUZAFFER KALYONCU, ŞEVKET ERTEKİN, ORHAN KEMAL, MEHMET ŞAHİN, MUSTAFA KUTLU adındaki şahısları tanırım, bunlardan Mustafa Kutlunun annesi MURVET KUTLUNUN EVİNDE kuracı olarak oturmaktayım ailece görüşmekteyiz Mustafa Kutlu Türkiye İşçi Partisi üyesi ve aynı zamanda teşkilat Bürosu mensubudur, kendisi ile yapmış olduğum konuşmalarda partinin gidişi ve teşkilatlanması hakkında bilgi alırdım ancak bu şahıs konuşmalarında çok settir yani arkadaşlarına rencide edebilir lokantasına ara sıra uğrardım kalabalık olurdu içki içilirdi bu arada siyasi konuşmalarda yapılırdı Fakat mahiyetleri hakkında aradan zaman geçtiği için bir şey hatırlamıyorum, ancak günlük aktualiteden bahsedilerek, sosyalist yazarların fıkraları mütalea edilirdi, sol neşriyat hususunda orada bulunan arkadaşları kitap isimlerini vererek okuyup okumadıklarını sorsardım, LENİNDEN, MARKSTAN, Nazım Hikmetten, Sovyet Rusyadan Amerikadan, Fransadan söz açılırdı, benim bunlar arasında en samimi arkadaşım Muzaffer Kalyoncu ve Şevket Ertekindi, Mustafa Kutlu ile fazla samimiyetim yoktur, Türkiye'deki Partiler yelpazesinde TİP en sol sol tarafta bulunmaktadır Ben bu partiyede (SOSYALİST partisi) diyemem Ancak bu bir (TOPLUMCU) Partidir, işte Mustafa Kutluyuda bu bakımdan sosyalist diyemem, ancak kendisine Toplumcu bir insan diye bilirim, Bu gün Türkiye işçi partisinde bir sosyalist parti olarak ortaya çıkmamıştır Toplumcu bir parti olarak ortaya çıkmıştır

SOPHİDU= Orhan Kemal tahminen 2 seneden beri tanımaktayım, Mustafa Kutlunun lokantasında bir kaç defa karşılaştık burada yaptığı konuşmada sanatçılardan bahsederek Yaşar Kemal ve Çetin Altan aleyhinde sanat bakımından konuştuk, Kanaatime göre Yaşar Kemal'in ve Çetin Altan'ın fikri ve siyasi tutumlarını beğenmezdi, kendisinin geçen sene

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan Kamalı topraklar, adlı romanını okudum bu romanı normal buldum komonizim propagandasına kaçan bir husussada rastlamadım, kendisinin komünistlik suçundandolayı evvence mahkum olduğunu biliyorum, son hadisesindendolayı mevkuf buldukları Sultanahmet cezaevinegiderek her üçgünde ziyarete gittim, Orhan Kemal tanınmış Türkiye çapında bir sanatçdır kendisi ileyaptığım konuşmalardan edinmişim kanaate göre kendisinekomünist fikirlidir diyemem çünkü komünizmin Türkiyede bu günki mevzuatımızda kesin bir tarihi verilmemiştir. Bir kimseyev komünist diyebilmek için kanunlarımızda komonizimin tarifini yaolmalı veunsurları gösterilmelidir ben ancak o zaman bir kimse nin konuşmalarına duyduğumda o şahıs için bu tarife uyuyorsa komünisttir diye Yargıya varabilirim.

SORULDU= Mehmet Şahin 2-3-4 senedenberi tanırım, TİP P. Fatih ilçesi yönetim kurulundaçalıştığım sıralarda ilçe başkanı idi kendisi pek siyasi tartışmalara girmezdi Mehmet Şahin içindefikri inanışlarım göre sosyalisttir diyemem, ancak yukarıda Mustafa Kutlu için izah ettiğim gibi oda bir toplumdur ve bu fikri inanışla yani toplumu olduğu için işçi partisine girmiştir. Partili diler üyeler içinde aynı yargıya varabiliriz yani bunlar sosyalist değıllerdir Mustafa Kutlu ile Mehmet Şahinin, Orhan Kemalın etkisi altında hareket ettikleri hakkında bir bilgi sahibi değılim,

SORULDU: Şevket ertekin adlı şahsı 10 senedenberi tanırım, kendisi Sürmeneli olup hemşerimdir Karabükte Demir Velik fabrikalarında işçi olarak çalıştığı sırada bir komünistlik hadisesine adı karışarak bir sene hapse mahkum edilmiştir. TİP'e kayıtlı değıldir ancak bu partinin sempatizanıdır. Arkadaşım olduğu için yukarıda isimlerini verdiğim muhitteki kahvelerde ve klüpte oturup konuşurduk bu konuşmalarımızın mevzuu günlük aktüalite olup fikirler teatisinde bulunurduk Daha ziyade Çetin Altan, İlhan Selçuk Nadir Nadinin makaleleri ile düşünceye saygı sütunlarında yayınlanan Türkiyenin gerçekleri ile ilgili ikmi yazıları takip eder ve tartışmalarını yapardık, Partiye maddi yardımında bulunmuştur. ara sıra teberrüda bulunurdu yaptığım

konuşmalardan edindiğim kanaate göre Şevket ertekin , fikri inanış bakımından (Solcudur) Bu Yargıya bu konuşmaları yüzünden vardır, Halk tan yana yapılacak Küklü dünişümleri benimser ve tavvip ederdi. Bu düşünler dış ticaretin millileştirilmesi, Bankaların ve sigorta şirketlerinin millileştirilmesi, yukarıda izah ettiğim gibi bir toprak reformunun yapılması, memleketin ekonominin temel taşı olan ağır sanayinin petrol ve madenlerin devletleştirilmesi yana olduğunu savunurdu) Sosyalizim ve sosyal mücadeleler tarihi kitabını Şevket Ertekinden alarak okudum kendisinin kitap merakı vardır Fakat zannediyorumki okuyamıyor

SORULDU: Muzaffer Kalyoncuyu 10 senedenberi tanırım, Sürmeneli olup hem şeridir Sert kahvelerinin ve yukarıda işlerini verdiğim klube gelip beraberce buluşup konuşurduk, konuşmalarımız günlük aktüalite ve sinamalara dair olurdu. Tarihten bir sene kadar evvel bana (Eskiden lise son sınıfta veya iktisad fakültesinde MANİFEST'in okutulduğunu) söylemişti, ancak kendisinin manifesti okuyup okumadığı hakkında bilgi sahibi değilim, Muzaffer Kalyoncu içinde bir Toplumcudur diyebilirim kendisi Ziraat bankası Bahçe kapı şubesinde Veznedar olduğu için memur olması partiye girmesine mani bir durum teşkil ediyordu, yalnız TİP senpatizanıdır. Partiye 20şilyaya kadar teberrida bulunduğunu biliyorum ailece kendileri ile görüşürüz başkaca bu şahıs hakkında bilgim yoktur

SORULDU: TARİHTEN bir senekadar önce FREDERİK ENGELS'in (HAKALI VE İLMİ SOSYALİZM) adlı kitabını okudum, Sonra bu kitabı TÖP Fatih ilçe merkezine okunması için hediye ettim vezamanını hatırlamadığım bir gün Amerikalıların Türkiyeyi sömürdüklerinden işçi ve köylünün gök sefil ve fakir olduğundan münakaşaların sırasında bahsetmişim ifadem bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek imza etti ve edildi. 14/4/1966

Şb.1.Baş Kom

Şb,1,KM

Ş.1.p.M. Sanık

Sanık Erol sözere tekrar soruldu= İstanbul teknik Üniversite maden fakültesi 4. sınıfında iken Süreyyaisminde bir şahıs bana moskovada tahsil görüp görmeyeceğini sorarak (İSTERSEN SENİ MOSKOVAYA GÖNDERELİM DEDİ) Ben bu teklifi ciddi olarak kabul etmedim ve kendisine şaka kabiliyetinden gönder dedim bana (SEN ORAYA GİDERSEN KOMÜNİST OLURSUN) diye hitap

etti bende kendisine (TÜRKİYE HESABINA ÇALIŞMIYACAĞIMI NASIL GARANTİ
EDERİZLER) diye takıldım aramızda bu şekilde bir konuşma geçmiştir
hadise bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğru olduğunu söyleyerek
imza etti ve elildi. 14/4/1966

Şe.1.Baş Kom Şb,1,Kom,M, Ş.1.P.No, Sanık

Erol

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI AKFİ
TÜSTAV

SANIK MEHMET ŞAHİN

Emniyet Şube 1 Müdürlüğünde sanık olarak alınan ifadesidir.

SORULDU: Halen yukarıda belirtilen adreste oturmaktayım, Fatma ile evliyim, Gelenbevi Orta okul son sınıfa giden 15 yaşında oğlum YUSUF, Fatih Kız Lisesi Orta kısmına giden 13 yaşında AYSEL, 3 yaşında ALTİSİMİ çocuklarımla birlikte oturmaktayım, Annem ve babam hayatta olmaları aynı binanın 4. ci katında otururlar Büyük kardeşim Perşembe pazarında Tornacılık yapan Gülten adlı kadınla evli bulunan SALİH ŞAHİN, 3 çocuğu ile birlikte aynı binanın 3. ci katında oturur, Küçük kardeşim, ve Beykozda bir tamirhanede, motor tamircisi olarak çalışan Mah ye ile evli iki çocuklu SELAHATTİN ŞAHİN, 1. ci katta otururlar. Amcam Abdullah Şahin Karadeniz ereğlisinde Bakkal ve Belediye Encümeni Az sıdır. Binbaşılıktan emeklidir. Teyzem Emine birinci kocası Süleyman BİRİNCİ ile birlikte Karadeniz ereğlisinde otururlar, Enistem Bozhane caminin imamıdır. Teyzem Melik Şahin babamın dayısının oğlu olan TEMEL ŞAHİN ile evlidir, 5 çocukları vardır. Küçük mustafapaşa Halic caddesinde numarasını bilmediğim bir evde otururlar bina kendisine aittir. İlk tahsilimi Fatih ilk okulunda yaptım, ve tahminen 1934-35 yılında mezun oldum Gelenbevi Orta okuluna yazıldım, 1938-39 ders yılında bitirdikten sonra bir yıl Vefa lisesine devam ettim işemde maddi durum itibarıyla tahsilimi bıraktım, Rumeli kavağında balıkçılık yapan bazı reislerin alamana kayıklarında çalıştım Rumeli kavağında Karabük Demir Çelik Fabrikalarına müracaat ettim, Mamul anbar memuru olarak işe başladım, 1942 yılında askere alındım ve 1. Or. 20. Kor. 24 Tım. 137. Topçu Alay Karargahında er olarak 34 ay yaptım. ve terhisim müteakip tekrar balıkçılık ve gemicilik yaptım, 1948 yılında Britiş petrol şirketinin Baş Bayii PETROKARAEFTİMOĞLU'nun müessesesine işçi olarak girdim, Bakkallara, fabrikalara ve imalethaneler gaz ve

Yetkisinde verildi. Beni müessesenin satış memuru bilaharede bütün İstanbul buldahtındaki tevzi işleri vazifesini verdiler, yine zamanla Türk Petroleri anonim şirketine müracaat ettim beni borçlandırarak bir tanker ile Bayilik hakkı verdiler, bu şekilde maddi durumumu düzelttim, ve bu gün iki tanker sahibiyim.

SORULDU: Doğma büyüme Cibali semtinde bulunuyorum, Mustafa Kutlu ile Küçük yaştan beri arkadaşız Orhan Kemal tahminen 5 seneden beri tanırım Usküplü caddesi Fırın sokakta bulunan Mustafa Kutlunun Şarçınar lokantasına sık sık giderim, bazan 5-10 kişilik grup halinde toplanarak içki içeriz, yemek yeriz ve sohbet yaparız bazende 3, 5 kişi yanyana gelerek siyasi konuşmalar yaparız, Mustafa Kutlu sosyalist düşünceli bir kimse olduğu için aramızda sosyalizme ait konuşmalar yapılır, bugünkü siyasi rejimimizi beğenmiyoruz, yerine sosyalist bir idarenin geçmesini arzu ettiğimizden bu propagandayı orada açıkça yapıyoruz, Gerçek bir demokrasinin ancak işçi ve emekçilerin iktidarı ele alması ile sağlanacağı kanaatinde bulunmaktayım, iktidara geçmek aydınların emekçilerin, köylülerin ve işçi sınıfının el birliği ile sağlanacaktır. Bu çeşit propagandalar da hem ben yaparım, hem Mustafa Kutlu yapar, iktidara gelişin normal seçikle olacağı inancını taşıyorum, Orhan Kemal ise bu konularda fazla konuşmaz, çünkü komünistlikten mahkumiyeti olduğu için çok çekingen davranır lokantada bazı kimseler kendisine sual sordukları zaman (Beni siyasete karıştırma ben bunun acısını çok çektim, komünizmin ne olduğunu bilmeden komünistlik propagandasından hapishanede yattım), der, ve münakaşalara iştirak etmez, ben Orhan Kemal ile konuşmaktan çekinirim, çünkü kendisi muhit tarafından komünist olarak bilinmektedir bende Türkiye İşçi Partisi Fatih İlçe Başkanı olduğum için temaslardan mümkün mertebe çekinmekteyim, Komünizme ait fazla kitap okumadım, ancak MARKS'ın GÖRK'N'ın Len'in anlatan bir kitabını ve ayrıca COHN Stein

BEK'in Bitmeyen kavga isimli kitabını okudum, Mülkiyethakkındaki fikirle-
rim ağır sanayi kamulaştırılması taraftarıyım, diğer istihsal vasıtaları-
nın ise özel teşebbüsle kalmasını arzularım, sosyalist düşünceli bir
insan olarak kan dökülmesinetaraftar olmadığım için iktidarada ancak oy-
la gelinmesini tasvip ederim, bunun dışında ihtilal metodları ve cebran
iktidarın alınmasını tasvip etmem arkadaşlarımda lokantada böyle fi-
kirler empote etmedim,

SORULDU= MUSTAFA KUTLU'nun ağabeysi olan albay FZET KUTLU, tarihten
birbuçuk iki sene evvel İstanbulageldiği bir sırada lokantanın bahçe-
sinde konuşulurken Mustafa Kutlu'ya nasihatla bulunarak, bu fikirlerden
vazgeçmesini söylemiştir. Bu bakımdan aralarında bir kargınlık olmuşsada
sonradan barışmışlardır.

SORULDU: Lokantadaki siyasi konu, malarımız sırasında: UMER ŞENGÜN, KEMAL
SANS, RECEP GÜRSOY, HAYDAR TÜRKAY, KEMALETTİN AKKIYAL (KURT KEMAL) HASAN SE-
TEN, SELAHATTİN AKBAŞ, HÜSNÜYİN ŞEVKET KAYA, (Hasan Kaya) ve diğer gerek
o semtten ve gerekse başka semtlerden gelen bazı kimselerde bulunurdu.
Hatta bir gün Kemalettin akkiyal ile Mustafa Kutlu arasında münakaşa
olmuştur, Şöyleki= Mustafa Kutlu iktidara bir gün muhakkak geleceğiz Halk
uyanıyor, Adalet Partisininintutumunu görüyorsunuz dedi, Bunun üzerine
KEMALETTİN AKKIYAL, Seçimle iktidara gelemezsin, muhakkak ihtilalimi ya
pacaksınız diye sorması üzerine MUSTAFA KUTLU bana bu şekilde hitabetme
sen busoruyu bir kastla soruyorsun biz Rey ile iktidara geleceğiz dedi
olay bu şekilde geçmiştir, Komünzme ait konuşmaların olduğunu hatırlıya
mıyorum, bilgi ve görgüm bundan ibarettir dedi ifadesini okudu doğruluğu
nu söyleyerekimza etti ve edildi.

Ş.1. Baş Komiser
Vural Yeşer

Ş.1, Kom. - Ş.1, Polis Me. Sanık
İhsan Gani somer Şükrü aydın Mehmet Şahin

M A Z N U N (O R H A N K E M A L)

M E H M E T R A S İ T Ö Ğ Ü T Ü C Ü

Emniyet Birinci bübede alınan ifadesinde=

SORULDU: Tarihten 10-12 sene evvel Cibali semtine taşındım, Mustafa Kutlu yuda bu müddet içersinde tanıdım, Lokantasına yemek yemek maksadı ile arasıra giderdim, Lokantada bulunduğum sıralarda beni tanıyan bazı şahıslar yanıma gelerek kendileri ile günün aktüel konularına göre sohbet ederdik, Sohbet ettiğim kimseler arasında kesin olarak Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin, Ömer Bengün bulunurlardı. Diğer bazı şahıslarda katılırlardı Fakat şimdi isimlerini hatırlamıyorum, görsem tanırım Lokantada benim bulunduğum sırada şahsen komünizm propagandası yapmadığım gibi yapan kimsede olmamıştır. Komünizm propagandası yapmak tan dolayı 28 sene evvel mahkum olmuşum, fakat bu sıralarda komünizm ne demek olduğu hakkında hiçbir bilgi sahibi bulunmuyordum, ancak hapishanede Nazım Hikmet'le tanıştıktan sonra onun tesiri ile Kültür cümlesinden olmak üzere komünizmin ne demek olduğunu öğrendim, Fakat Lokantada komünizm propagandası yapacak kadar zekadan yoksun bir insan değilim, günün siyasi konuları bilhassa gazetelerde yayınlanan olaylar üzerine bazı konuşmalar Lokantada yapılırdı bende bu konuşmalara iştirak ederdim, Mevcut legal partilerin siyasi davranışları konuşulurdu, İşçi Partisi teşekkül ettikten sonra partinin bilhassa iç yönetime ilişkin meseleler konuşulurdu, ben şahsen partili olmadığım için daima bu konulardan uzak dururdum Lokantada kanunlarımızın suç saydığı fiilial konuşmalarda bulunmadığım gibi ders mahiyetinde orada bulunanları eğitmek maksadı ile komünizme teallük eden konuşmalar yapmadım. Eğer iddia ediliyorsa hepsi hilafı hakikattir. Mustafa Kutlu komünizmin ne olduğunu bilmez kendisi sosyalisttir. Batı Ülkeleri sosyalizmi benimserim. Doğu Ülkeleri sosyalizmini şahsen sert bulurum

Reformu sosyalist olarak bu gün için memleketimizde böyle bir yönetimin uygulanacağına inanmıyorum Anayasa ve demokratik klasik hürriyetler açısından normal seçimler yoluyla iş başına gelinmelidir. Bu gün için bu fikirler yeni olduğu için genellikle Halk tabakalarında tepki ile karşılanmaktadır bu normal bir durumdur Fakat zamanla Halk sosyalist kültür aldıkça bu durum sağlanacaktır. Mülkiyet konusunda düşüncelerim, ihtisai vasıtalarının devletleştirilmesi, istihlak vasıtalarının ise mülkiyet hakkına konu teşkil etmesi taraftarıyım. Bu durumun ihtilâl yolu ilecebre tahakkuku değil, takamülî bir yolla seçimle, reformlar yapılması fikrindeyim. Din Politikaya alet edilmemek şartı ile yalnız Allah ile kul arasında olan bir inanç olarak düşünürüm.

Reformcu sosyalist olarak dini redetmem, bugünkü iktisadi durumun nedenlerini liberal ekonomik sistemin uygulanmasında görmekteyim ki tüm olarak bu sisteme demodî olduğu için karşıyım bu günkü ekonomik düzeninin sosyalize edilmesi lâzımdır. Türkiye gibi az gelişmiş bir ülkede esasen bir ihtilalle komünistlerin iş başına gelmesine imkan yoktur kanısındayım. Aile konusundaki düşüncelerimi şöylece özetleye bilirim: Türkiye gibi geri kalmış ülkelerde uygulanmaya çalışılan klasik liberal ekonomi sistemindeki aileyi tavsif etmem, kısmen Devlet müdahalesi olmalıdır. Şöyleki: Ailenin tüm ferdlerine Devlet iş bulmalıdır. O ailenin gelir seviyesinin yüksek olduğu zaman ailede müreffeh olacaktır, Dış Politika konusunda Atatürkçü politikaya dönüşmesini arzu ediyorum. sovyet rusya ile siyasi ilişkilerimizin yeniden gözden geçirilerek iktisadi, kültürel ticari ve siyasi konularda memleketimizin bütünlüğü ve bağımsızlığı ön görülerek devam etmesini arıyorum.

SORULDU: Türkiye İşçi Partisine resmen kayıtlı değilim. Partiye

tlikten dolayı sabıkan olduğundan Partiye girmedim. Ancak Feryi Fikren dest
 liyorum bu parti prensiplerini kendime yakın hissediyorum, Türkiye İşçi Parti
 sine Fatih, 5191, Paşabahçe ilçelerinde Edebi sohbet mahiyetinde romanlarım
 san'atım ve yaşantım hakkında konuşmalar yaptım. Bu mahiyetteki ve yukarıda
 izah ettiğim Tüm düşüncelerimi ve görüşlerimi Mustafa Kutlunun, Üsküplü Cad
 desi Fırın sokaktaki Çınar Lokanta sınıdada yapmışımdır. Bu konuşmalarımın ko-
 minizme taallük eden hiçbir yönü yoktur. Çünkü komünizmin hakkında bilgim
 vardır. Hangi konuşmamın komünizim propagandasını ihtiva ettiğini bildiğim
 için daima bu konudan uzak kaldım, çünkü böyle bir davranış mantıklı bir dav-
 ranış olmaz, alenen komünizim propagandası yapmanın bugünkü şartlar ve mevzu
 atımız içinde müeyyidesini biliyorum. Hiçbir zaman hapishaneye girip kendimi
 harcamak istemem, ben bir yazarım, gerçekten Romanlarımda ,hikâyetlerinde be-
 nim sosyal görüşlerim hakkında bilgi çıkarılabilir. Sosyal gerçekçilik di-
 şında, ihtilalci, telkin ve halkı tahrik edici hiçbir hususa rastlanamaz, "Attı
 ARKA SOKAK adlı hikâye kitabım hakkında komünizim propagandası var diye dava
 açılmışsada beraat ettim. Diğer EKSPRES gazetesinde 1961 senesinde yayınlanan
 BSKİÇİ adlı hikâyemde aynı töhmet altında bulundurulmama sebep olmuşsada bun
 danda Ademi takip kararı aldım. Bütün bunlar memleketimizde sosyalizm ile
 komünizmin bir birleri ile karıştırılmasından ileri gelmektedir. Yukarıdada
 izah ettiğim gibi Lokantada komünizme taallük eden hiçbir konuşma geçmediğini
 kesin olarak söyleyebilirim, hakkımda isnat edilen bu hususlar hilâfı hakikat-
 tır. MEHMET ŞAHİN ile MUSTAFA KUTLU samimi arkadaşlardır. İkisinde fikri yön
 leri aynıdır Her ikisinde Sosyalist geçinirler. Mehmet Şahinin lokantada tanı-
 rım, Yukarıda izah ettiğim konuşmalarında her ikisinde bulunmuşlardır. Bunlar hu-
 zurunda komünizme taallük eden konuşmalar olmamıştır. Kendileride bana komünizm
 marksizim, leninizim konularında sualler sormamışlardır. Ancak bunlar marksı
 ,lenini ,engelsi bildikleri gibi zira bunlar hakkında piyasada yığınla kitap
 vardır. Okunmuş olabilirler. Başka bilgi ve görgüm yoktur dedi ifadesini okudu

ve doğru olduğunu söyleyerek imza etti, ve edildi.

Şb,1 Baş Kom,

Şb,1 Kom,

Şb,1 P,Me, Sanık

SANIK MUSTAFA KEMAL KUTLU

7/6/1966 tarihinde görülen lüzum üzerine ikinci defa alınan ifadesidir
SORULDU=Birinci Cihan Harbinde rus istilasından muhacir olup trabzonun
 Sürmene kazasından ailece İstanbula göç edildi. halen yukarıda belirtilen
 ikametjah adresimde Annem, eşim Şükran, Fatih Kız lisesi son sınıfında
 bir dersten takıntılı büyük kızım 19 yaşındaki NECLE, Gelenbevi Orta
 okulu 2 ci sınıfında öğrenci 14 yaşındaki oğlum SÜLEYMAN, Cibali İlk oku
 lu 3 ci sınıfında öğrenci 10 yaşında MÜŞDE adlı kızım ile birlikte oturmak
 tayın, Sürmeneden göç ederken Şileye vardığımız sırada Dünyaya gelmişim
 aile olarak Şilede kaldık Babam Milli Mücadeleğe katılmak üzere yanı-
 mızdan ayrıldı, ağabeyim YUSUF İZZET de benden birbuçuk yaş büyük olup
 keza o da Şilede doğmuştur. Milli Mücadele sonuna kadar Şilede amcam
 SÜLEYMAN ve HAKKININ nezdinde kaldık, Milli Mücadele sonunda Babam Şileye
 giderek bizleri aldı. evvela Sarıyere geldik, bir müddet oturduktan son-
 ra tahminen 1924 yıllarında Unkapanına yerleştik bu sıralarda Milli
 mücadeleye hizmet edenve fakat neticede onun karşısına geçen babam
 İstiklal Mahkemesince idama mahkum edildi. ve cezası infaz edildi. Bila-
 hare KüçükMustafapaşaya taşındık, ve o zamandan bu zamana kadar oradayız
 İlk okulu Salih paşa muhitinde 40. İlk okulunda, Orta okulunda Gelenbevi
 okulunda okuyarak 1948 yılında mezun oldum, bir sene vefa lisesine de
 devam etti isemde maddi imkansızlıklar sebebiyle tahsilimi bıraktım.
 7,8 ay kadar eyüp bahariye caddesindeki Çehreli yağ fabrikasında çalış-
 tım, küçükmustafapaşada bir kahve açtım, kahveyi bırakıp emlakçılık yap-
 tım, sırası ile 2 sene bakkalık , 2 sene manavlık, son olarakta 17 se-
 nedenberi yukarıdaki adreste lokantayı işletiyorum. Kardeşim YUSUF İZ-
 ZET halen Ayvalıkta , Askerlik şubesi başkanı olup Rütbesi albaydır

Ancalarım hayatta değildirler. Ancak kızları ,oğulları sağdır,ancak nerede olduklarını bilmiyorum.En büyük Dayım Emin Baykal Sürmenededir. Çocukları nezdindedir. Küçük dayımCELAL BAYKAL evli bir çocuklu olup Halen benim oturduğum evin alt katında ikamet eder,TAHSİN adındaki şahısla evli olan teyzem KIYMET ÇEBİ ise HalenMalkarada oturur,kocası Tahsin Tüccardır. bunlarındışında baba bir ana ayrı bir erkek kardeşim daha vardır. ismi Musa krant 'tır.Adapazarı-Karasu ~~xxxx~~ da kasaplık yapmaktadır evli ve 4 çocukludur. Eşim Şükranın annesi HURİYE TAN ile babası ŞAKİR TAN halen Bakırköy-Yenimahallede otururlar,fakat adreslerini bilmiyorum , Kayınvaktide biraderim SALLİM babası ile birlikte oturur,Baldızım LÜTFİYE de MURAT adlı şahıs ile evli ve halen Çekmece Soğuksuda otururlar, kocası akfil fabrikasında idare amirliği yapar, askerliğimi her iki ayağımın felçli olması sebebiyle yapmadım, Halen arıza sol ayağımda kalmıştır."Her akşam yarım şişe rakı içerim başkaca gece hayatım yoktur.dedi.

İfadesinin doğru yazıldığını okuyup anladıktan sonra altını imza etti ve edildi.

Şb,1.BaşKom.

Şb.1.Kom.

Şb.P.Me. Sanık

SANIK MUSTAFA KUTLU

Em.Şb.1 Md,de alınan ifadesidir.(7/3/1966)

SORULDU: Konu edilen Üsküplü caddesi fırın sokakta bulunan lokantayı 17 senedenberi işletmekteyim. Zaman zaman bazı arkadaşlar lokantaya gelirler, günün konularına göre kendi aralarında bazı siyasi konuşmalar yaparlar ve bende zaman zaman bu konuşmalara iştirak ederek münakaşa yaparım bunlar arasında sık sık lokantaya iştirak edenler ve konuşmalara katılanlar şunlardır. ORHAN KEMAL,MEHMET ŞAHİN,OMER ŞENGÜN,HAYDAR TÜRKAY,KEMALLETİN AKKIYAL,RECEP GÜRSOY,SELAHATTİN AKBAŞ,KEMAL SANUS,~~XXXXXX~~ HÜSEYİN ŞEVKET KAYA,(Gümrükçü Hasan derler) bun-

lardan başka MEHMET AKKÜŞ ile HASAN SEFENÂî hatırlıyamadım, görsem belki tanırım fiilen siyasetle uğraşmam, 1964 senesinden itibaren olmuştur. Bu tarihte Türkiye İşçi Partisine girdim. ve Halen İl Yönetim Kurulu üyesi ve büyük Kongre delegesiyim. Küçük yaşta öksüz kaldım. Hayatımı çalışarak boyacımık yaparak, çeşitli küçük çapta satıcılık yaparak geçimimi temin ettim. Bu bakımdan insanların emeği ile ~~xx~~ çalışarak hayatlarını kazanmaları taraftarıyım; Bu şekilde insanların çalışarak hayatlarını kazanmaları dolayısıyla bu kavga gürültü biter, insanlar mesut olur düşmanlık ortadan kalkar, gayrimeşru kazanç haliyle ortadan kalkınca sosyal tesanüt olur insanlar kardeşçe geçirir, Babam Rifat Millî Mücadeleye iştirak etmiş ve istiklal madalyası ile taltif edilmiştir. Atatürke yapılan suikastla ilgili olup olmadığını bilmiyorum. Yanlız hakkın da isnat edilen bir takım suçlarla Millî Mücadelenin karşısında olmuştur ve bu sebeblerle haklı olarak idam edilmiştir. Türkiye İşçi Partisinin programını inceledikten sonra bu partiye girmeğe karar verdim. Halen bu parti için çalışmaktayım. Lokantada yapmış olduğum konuşmayı genellikle parti programı açısından olup bunun dışında müfrit ve tam manasiyle komünizm propagandasını ihtiva eden konuşmalar yaptığımı hatırlamıyorum. Siyasetle uğraşan bir şahıs olarak Mülkiyet, din aile, ahlak, iktisadi düzen, işçi sınıfı, siyasi rejim, devlet yönetimi, komünizm, sosyalizm, faşizm hakkında bilgiler mevcuttur. Lokantadaki konuşmalarında zaman zaman bu konularla ilgili bilgiler olmasına rağmen suç teşkil edici mahiyette konuşmalarım olmamıştır. Ben bir sosyalistim konuşmalarımı daima sosyalist açıdan yaparım, Mülkiyet hakkı konusundaki konuşmalarında ve düşüncelerimde, Mülkiyetin mirasla intikal etmesi dolayısıyla Mülkiyetin bütünlüğünde bir dağılıma olur, Mülkiyet hakkı baki kalmak şartıyla gayri meşru kazancın ortadan kaldırılması şarttır; herkez emeğine göre Mülk sahibi olmalıdır. Din konusunda İslâm sosya-

lizmini arzu ederim, sosyalizmin yayılmasına din mani değildir. Aile
 siz bir cemiyete inanmıyorum, Kuvvetli aileleri olan ~~xxx~~ Cemiyetlerin
 devletleride kuvvetli olur. Ahlâk iktisadla ilgilidir. İktisadi düzen
 bozuk ise o cemiyetin ahlâkide bozuktur. Memleketimizin bu günkü ik-
 tisadi durumu bozuk olduğu için ahlakta bozuktur. bunun için iktisadi
 durumumuzun ancak sosyalist bir idare geçmesi ile düzelebileceğine
 ve emeğin değerlendirildikten sonra bu durumun sağlanacağına inani-
 yorum. sosyalistliğin yani emekten yana olanların devletin başına geçme-
 si ile cemiyetteki huzursuzluğun ortadan kalkacağına inanırım. Emek-
 ten yana olanların Seçim ile iktidara geçeceklerdir. Buna kesinlikle
 inanırım, Marks'çı ve "eninci metodlarla iktidara gelmeyi yani bir
 ihtilalle düzenin yıkılması taraftarı değilim. İktidara geçiş yolu seç-
 im yoludur. Sosyalistler seçimle iktidarı aldıkları zaman memleketi-
 mizin siyasi durumu bir açıklığa kavuşacaktır. Kurtuluş imkanları gö-
 müyorum. Bu günkü Hükümet yönetimini beğenmiyorum, Anayasanın tam uy-
 gulanması lâzımdır. Bu günkü Hükümet Anayasa dışındada hareketler ya-
 pıyor mesela Yargıtay kararını dinlemiyor başarılı çalışmalar yapan
 bazı umum müdürlerimizi gerekçe göstermeden vazifelerinden alıyor
 bu tutumlarından dolayı Hükümetin icraatını tasvip etmiyorum. Komünist-
 ler ihtilal yolu ile iş başına geldiklerinde bir çok insanın ölmesi
 ne taraftar olmadığım için komünizmde benimsemedim, Yaptığım konuş-
 malardada komünizme teallük eden hususlara hiçbir zaman ~~kasıtlı~~ te-
 mas etmedim, Çünkü fikri inanış olarak komünizme karşı, komünizmin
 Türkiyede tatbiki mümkün değildir. Hatta Türkiye İşçi Partili olan
 ve yenisokağında bir lokalde komünizm propagandası yapan Üniversiteli
 SERDAR adında bir genç hakkında tahkikat yapmam için Parti beni vazi-
 felendirdi halen tahkikatadevam ediyorum. Neticelenmedi. komünizm
 propagandası yaptığı sabit olduğu takdirde Partiden ihraçı cihetine

gidilecektir. Faşizmin kapitalizmin son zirvesi olarak görüyorum. Kapitalizmin iktisadi bakımından bunaldığı zaman o cemiyetin idaresi imkansızlıklar içine düşüyor o zaman kapitalist cemiyet bir diktatorya şeklinde faşizme geçiyor, sosyalizm ile idare edilen cemiyetlerde iktisadi bunalımlar ortadan kalkar bu bakımdan bende sosyalizm yönetimini arzu ediyorum,

SORULDU: Halen Ayvalık Askerlik şubesi başkanı olan Albay YUSUF FİZEM KUTLU benim ağabeyimdir. Kendisi sık sık İstanbul'a gelir, bir buçuk - iki sene evvel İstanbul'a geldiği zaman evde konuştuk ben sosyalizmi müdafaa ettim oda bu fikirlere karşı olduğu için bana (BU İŞLERLE NE UĞRAŞIYORSUN kendi geçimine baksana dediğinde, kendisine şu şekilde cevap verdim, Küçük yaşta yetim kaldım, yaşantı ızdırabımızı çok iyi bilirsin, Bizden sonra geleceklerin aynı ızdırabı çekmesini istermisin, karınca kaderince, bu fikrin mücadelesini yapmak hissediyorum kendimde) dedi. Yani memleketimizde sosyalist bir yönetim iktidarı ele alması taraftarıyım Bu meseleden dolayı bana her hangi bir dargınlığı yoktur Ancak bu fikirlerimden dolayı kızar.

SORULDU: NAZİM HİKMET ve KARL MARS'a ait piyasada olan bazı kitapları okudum Bazı fikirler edindim, Fakat bu fikirleri Lokantada kimseye söylemedim.

SORULDU: 1965 tarihinde Mehmet Bahin, ve bana TÜRKİYE 1991 partisi tarafından Amasya, Trabzon, Rize, Artvin ve Erzurum il ve ilçe müteğabbis işbirlikçi Yönetim Kurullarının teşkiline görevlendirildik, Bunlardan Amasya, Trabzon ve birde Sürmene kazasını kurduk, orada paramız bitti. Yolunuza devam edemediğinden İstanbul'a döndük,

SORULDU: ORHAN KEMAL'i tanırım, Tarıhten 11 sene kadar evvel bizim sentimize taçındılar o tarihten beri fırsat buldukça lokantama gelerek yemek yer ve sohbet ederiz. Kendisi komünizm propagandasında dolayı mahkum olmuştur. NAZİM HİKMET'inde hapishane arkadaşdır. Muhit aşağı yukarı bunun komünist olduğunu bilir, bende bilirim, Nazım Hikmetle hapishanede 3,5 yıl Adli bu şahsın yazdığı kitabı kendisi imzalayarak bana verdi. Günün politik

konularına göre kendisi ielokantada bazı konuşmalar zaman zaman yapılmıştır kendisi normal seçimlerle iktidara gelineceğine inanmaz, ben bu yoldan bahsettiğim zaman güler, benim şahsi kanaatime göre Orhan Kemal sosyalizm ve seçim yolu ile iktidara gelinmesini tasvip etmez, markstan, Leninden, nazım hikmetten çok şeyler anlatırdı. Nazım Hikmetin iyi insan olduğunu, kendisinden çok şeyler öğrendiğini söylemiştir. Orhan Kemal Türkiye İçi Partisi Fatih ilçesinde, Beykoz ilçesinde, birde hatırladığıma göre Beşik ilçesinde Eytici mahiyette konferanslar vermiştir. Fatih ilçesinde ahlak vesanat birde karşılıklı sohbet konferanslar vermiştir Bu konferanslarda bende bulundum. Komünizm propagandası yapıldığı hakkındabilgim yoktur. Orhan Kemalın fikirlerini tasvip etmiyorum fakat aramızda bu konuda bir münakaşa geçmiştir.

SORULDU: Mehmet vahin lokantama sık sık gelir kendisini küçük yaştan beri tanırım, çok yakın arkadaşımıdır. Fikirleri yukarıda izah ettiğim fikirlerimi aynen kendisinde taşır, sosyalisttir. Türkiye İçi Partisi Fatih İlçe Başkanıdır. Orhan Kemal ilde tanışır arkadaşlırlar. Orhan Kemalın fikirlerini benimsemesiz benim fikirlerimi benimsemiştir. Lokantadaki konuşmalarda da bulunguştur. Kendisinin komünizm propagandası yaptığına şahit olmadım.

SORULDU: Tarihten birbuçuk sene evvel lokantada RECEP GURSOY ile konuşurken Siz komünistsiniz, Partinizde komünist partisidir dediğinde, karşılık olarak bende ona Anayasanın çerçevesi içinde faaliyet gösterdiğimiziz komünist olmadığımızı, kendisinin faşist olduğunu söyledim. Böylebir münakaşa aramızda geçmiştir. Kanaatim odur ki gerek benim hakkında ve gerekse lokantada bazı şahıslarla birlikte alenen komünizm propagandası yaptığımızız hilâfi hakikattir. Böyleki. Muhitte beni çekemiyen kimseler aleyhinde ihbarda bulunmuş olabilirler, buda şu sebepten ileri gelmektedir. Karşımda RECEP GURSOY adında bir şahıs ile ÖMER ŞENGÜN adındaki şahısköfteci dükkanı açmışlardır. Benim yaptığım işi yapmaktadırlar. Ticari bir rekabetin doğurduğu husumetten dolayı bu iftirayı yaptıkları kanısındayım. Başkaca bilgi ve görüşüm yoktur Yukarıdaki ifadeyi okudum, Tüm olarak doğrudur dedi. İfadesini imzaladı ve imza edildi. Şb.İ. Baş Kom. Şb.İ. Kom. Şb.İ. P. Şe. Sanık

...maznunlarlanmüdağâlerden Ziya Nur Ergin, Mufavvak Şe
ref, İhsan Altay Gurgun, Nebil Varun geldiler. Yüzlerine karşı eskisi gibi aç
ık olarak duruşmaya devam olundu.

Sahit: Sahit Galışkan, Hüyük oğlu, 1927 D.lu, Pendik kaotanpaşa cad
desi çiğdem sokak n^o: 18/B de oturduğunu, söyledi. Maznunları tanır mani
hali yokbuslen yemini verildi soru du: Ben maznunların lokantada toplana
rak kominizim mevzuunda konuşmaları veya progaganda yaptıkları husu unda ma
lumata sahip değilim bildiklerimi evvelce hazırlıkta ve ilk tahkikatta anlat
mıştım onların okunmasını istiyorum dedi.

İlk tahkikat zabıtramesinin 14 ncu sahifesindeki ifadesi okundu.
Doğru olduğunu söyledi.

Hazırlık tahkikatı sırasında emniyette alınmış olan 12/3/966 tarihli
ifadesi okundu. Aynen ve tamamen doğru olduğunu tekrar ettiğini bildirdi.

Soruldu: Hazırlık ifadesinde Mustafa Kutlu'nun istihsal vasıtalarının
devletleştirilmesini beyan etmiştir, onun istihsal vasıtalarının devletleş
tirilmesini istemesi şu şekildedir. "emleketin umumi bünyesine göre büyük
istihsal vasıtalarını devletin işletmesini ister küçük istihsal vasıtaları
için böyle bir düşüncesi yoktur dedi.

Müdafilerle ile maznunlardan soruldu: Şahadetine diyecek eri bulun
madığını bildirdiler. ançakk Bunlardan Mufavvak Şeref şahitten emniyete ne ş
kilde görürüldüğünün ve orada ne şekilde ifadesinin alındığını sorulmasını ix
istiyorum dedi.

İddia makamından bu sualin şahide sorulması lazım gelip gelmediği
hususunda mütalaası soruldu: Şahit emniyette verdiği ifadesini kabul ettiğine
göre burada onu tekrar ediyorum demişti binaenaleyh, böyle bir sualin sorul
masına lüzum ve mahal olmadığına mütalaasındayım dedi.

G.D. Müdafinin sorduğu hususunun, evvelce dinlenen şahitker tarafın

ruşmada da aynen kabul ve tekrar ettiği nazara alınarak, kendisinin zabi taya ifadesinin tesbiti için nasıl davet edildiğinin ve orada hangi şart lar altında ifadesinin alınmasını sorulmasına lüzum ve mahal olmadığına, azadan Şahir Yörük'un bu hususunun evvelce dinlenen tanıklardan sorulmuş bulunması itibarıyla bu şahitten de sorulmasının uygun olacağı reyine kar şı ekseriyetle karar verilerek bildirildi duruşmaya devam edildi.

„Şahit: Abdülkâhal Köke , Ömer oğlu, 1336 D.lu, Fatih Karadeniz caddesi Şair Naci sokak no: 11 de oturur, mazunları tanır, mani hali yok usulen yemini verildi soruldu: Mazunlardan Mustafa Kuşlunun lokantasında zaman zaman yemek yer ve içerim oraya bu maksatla gittiğimiz zaman, işçi partisi müntesibi olan Mustafa Kutlu ile Erol Sözer kendi aralarında ve bize ze kendi parti tüzüklerine göre, konuşmalar yapar bu arada işçi partisinin iktidara gelmesi ile önce dış politikamızın Atatürk ilkelerine uygun halde değiştirileceğini, ondan sonra ithalat ve ihracatın, bankağılığın devletleş tirileceğini, milli gelirin adil şekilde dağılmasını temin edileceğini izah ederek kendi party programları üzerinde konuşurlar idi. bu konuşma ları sırasında komünizm propagandası sayılacak şekilde ve yukarıda temas ettiğim şekildedeki her hangi bir konuşmalarına raslamadım dedi.

İlk tahkikat zabıtnamesinin 14 ncu sahifesindeki ifadesi okundu. Muktasar olmakla beraber aynın mahiyette olduğu görüldü. soruldu: Doğrudur idi.

4 sahifeden ibaret Hazırlık tahkikat sırasında alınmış olan 21/3/966 tarihli/ifadesi okundu. Buradaki ifadesini kabul et ettiğini bildirdi.

Soruldu: Vazifeli bulundum, um mahalden alınarak, emniyet müdürlüğü 1 nci şubeye götürüldüm, orada 4 kişi beni karşılarına aldı, haşin hareketle bunlardan birisi bana alt yapı üst yapı nedir diye sordu, böyle bir terimi duymadığımı ve manasını bilmediğimi ancak sordukları şahıslardan Mustafa Kutlu ve Mehmet Şahin ile 35 seneden beri arkadaş olduğumu onların, işçi parti sine mensup bulduklarını, Mustafa Kutlunun lokantasında bu parti programı ile ilgili ve günün şartlarına göre konuşmalar yaptığını başka bir konuşma sı olmadığını söyledim fakat onlar daha evvel dinledikleri kimselerden benim bu iki şahısla yakınlığıma da öğrenmiş olacaklarki bana biz soralım sen

cevap ver dediler. 66 seneden beri ailemin hasta oluşu icabı moralimin bozuk olduğu ve yukarıda bahsettiğim şartlar altında moralimin daha da çok bozulması karşısında ifadeyi almak isteyenlere o halde sorun dedim kendiler şöyle olmadımı böylemi olmadımı diye sordular bende bir çok duyduklarını evet veya hayır diye cevaplandırdım kendiler buna göre ifadeyi yazdılar oku dedi bende sıkıldığım şartlardan bir an evvel kurtulmam için lazım yok okumam diye bildirip gösterdikleri yeri imza edip çıktım, ifade bu şartlar altında tesbit edildiği için benim beyanımı ifade edecek nitelikte değildir di.

Soruldu: Bekim emniyet müdürlüğüne götürülmenden sonra ifademın tesbiti 4 buçuk saat sonra bu zaman zarfında tahammül edilemeyecek şekilde sıkıldığım için ne söyledilerse kabul eder gibi davrandım ve gösterdikleri yeri de imza ederek çıktım dedi.

Şahidin Hazırlık tahkikatı sırasındaki ifadesinde geçen, (Memleketimizde fakir halk sömürülüyor, aşınlık çoğunduğu istismar ediyordü bir tek kuruluş yolu vardır oda işçi sınıfının önderliğinde bir halk ihtilali yapılmalıdır... tarihi maddecilikten bahsederdü.... işçi sınıfının önderliğinde köklü reformlarının yapılmasını arzu ederdi.... kendisinin komünist olduğundan bahsederdü, üretim araçlarının tamamıyla devlete geçmesini lazım geldiğini söyledi..) şeklindeki sözleri kendinin ifadesinin alınması sırasında söyleyip söylemediği soruldu: Ben bu sözleri ve her hangi bir sözü söylemedim, esasın sanıklardan böyle birhususu da işitmiş değilim dedi.

Soruldu: İfademın alınmasına tekaddüm eden anda moralim çok bozuktu birden de emniyete gidince fenalaştım, bir ara baygınlık geçirdim, hatta kendimi toparlayım diye sigara verdim, zaten bayılmam ifademın tesbiti sırasında oldu, inkıta uğradı ifademın alınması biraz bırakıldıktan sonra kendimi toparlıyınca tekrar yukarıda bahsettiğim şekilde ifadeyi tesbit edildi dedi.

Müdafilerle maznunlardan soruldu: Şahidlik şahadetâne bir diyecekleri bulunmadığını söylediler.

Şahit: İbrahim Güvercin, B. İbrahim, 1332 D.1a, Unkapanı üsküplü cadesi no: n104 de oturur, maznunları tanımı hali yok usulen yemini verildi soruldu: Ben maznunlardan sadece Mustafa'nın günlük gazeteleri veya dergileri

fakat iddia olunduğu gibi bir araya gelerek zaman zaman yiyip içtikten sonra komünizm propagandasını yapmadıklarını, günde 300 -350 müşterisi olan bu lokantada propaganda yapılmasının bahis mevzuu olamayacağını bu nun bir testip ve israttan ibaret olduğunu söyledi.

İlk tahkikat mahkemesinin 2 nci sahifesindeki ifadesi okundu. Aynı mahiyette olmakla beraber buradaki ifadesinde, Türkiye işçi partisinin en olduğunu daha önce bu parti mensubu olup halen Adalet partiye giren şahit Ömer Şengül'ün lokantasının karşısında lokanta açarak müşterileri celbetmek maksadıyla kendisine isnat ve iftirada bulunduğunu ve daha önce komünizm propagandasından mahkum olan Mehmet Raşit Öğütçünün kendisine Nazım Hikmet'in kitabını verdiğini, bunu okuduktan sonra adı geçene Nazım Hikmet'in iyi olduğunu söylüyorsun değilmi diye sorduğunda öyledir cevabını verdiğini ve evvelce komünizm propagandasından mahkum olduğu için bu mevzuata konuşma yapılsa bırakıp gitmekte olduğunu söylediği görülmekle soruldu: Evet maznun Mehmet Raşit Öğütçü bana kendisinin yarıda ve piyasada serbestçe satılmakta olan Nazım Hikmet'le Çobuğuk yıl adlı kitabı vermişti ben de okudum aynı şekilde kendisi ile konuştum bu kitapta komünizm propagandası diye bir şey yoktur, sonra günün aktüalite konulara üzerinde konuştuğumuz sırada dahi çok çekingen bir hal olan maznun - Mehmet Raşit Öğütçü konuşmaya iştirak etmeyerek bırakıp gider bu konuşmalar komünizm mevzuuna müteallik değildir dedi.

Sulh ceza hakimliğince alınan 8/3/1966 T.li ifadesi okundu. Aynı mahiyette olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınmış olan 8/3/1966 T.li ifadesi okundu. - Aynı mahiyette olmakla beraber buradaki ifadesinde, maznun Mehmet Raşit Öğütçü ile konuşurlarken ona seçimle iktidara gelebileceğimizi bu şartlar altında 15 milletvekili çıkarıldığını söylediği vakit gülüp geçtiğini ifade etmiş olduğu görülmekle soruldu: Evet doğrudur fakat ben Mehmet Raşit Öğütçünün gülüp geçmesinin marasımı bilemem, zaten bu hususu C. Savcısı ifadesini alırken sual şeklinde sormuştum ben de cevaben bu şekilde bildirmiştim dedi.

kilde yarınımızda kimseyle varmıştı yokmuştu hatırlamıyorum dedi.

Hazırlik tahkikatı sırasında İsmail olan 7/3/1966 T-11 ifadesi - okundu. Buradaki ifadesinde İsmail'de Orhan Kemal, Mehmet Şahin, Ömer Şengün, ve diğer şahıslarla zaman zaman siyasi mevzular üzerinde konuşuklarını, kendisinin sosyalist olduğunu, herkeşin emeğine göre kazanç te min etmesi icap ettiğini, Orhan Kemal'in sosyalist olmayıp komünist oldu ğunu, kendisinin de bunu bildiğini, konuşmalarının marşları olduğu parti - programı çerçevesi dahilinde fikir ve kanaatlarını beyan ve ifadeye müs- hazır bulunduğunu, mülkiyet ve tam mülkiyetle komünizmin propagandası yaptı ğını hatırlıyamadığını, mülkiyet, din, aile, iktisadi düzen, işçi sınıfı, siyasi rejim ve devlet yönetimi hakkında bilgileri olduğunu fakat komi- nizmin harekâtında bulunduğunu söylemiş olduğu görülmekle soruldu: "en bu ifadeyi okumadık imzaladık, çeşit çeşit sorular sorular benim savcılıkta ve ilk tahkikatteki ifadelerim doğrudur dedi.

Yine emniyet müdürlüğünde alınan 7/3/1966 tarihli ifadesi okundu. burada tercüme halini ve tamamı olduğu aile sıradını anlattığı olduğu gö rüldü.

Bu sırada müdafilerden Yılmaz Telli, Hilmi Tolga ve Ziya Nur müsaade olarak duruşmadan çıktılar.

Mahkum Mehmet Rağit Üstüğü : Kendisinin Abd İsmail Kadiri'nin oğlu oğ lu olduğunu bu zatın garisi olarak tanıdığını, 1930 senesinde serbest firka gibi Adana mülkâsında ahali farkasını kurduğunu, sonra Suriye'ye gittiğini, kendisinin de babası ile beraber Sur yeye gitmiş olduğunu, fakat bilahare yurda babasının rağmen döndüğünü, münevver bir insan olma sı itibarıyla elbette siyasi görüşe sahip olduğuna, 30 cildi aşan ve acnebi dillere tercüme edilir eserleri, romanları hikayeleri bulundu ğu nu, babasının Atatürk'e rağmen parti kurup Suriyeye kaçması dolayısıyla kendisinin Türkiye'ye avdetinde daimi olarak siyasi polisin takip ve nezareti altında kaldığını, siyasi şuurun bu sebeble kendisinde tahas sul ettiğini, er olarak askerlik vasifesini yaparken bir takım kimse lerin zorbana ifadelerine dayanılarak komünizmin propagandasından mahkum edilmiş olduğunu yine böyle bir tertibe maruz kalacağı endişesi içer

de bulunduğunu, gündüzleri evinde çalışarak akşamları dinlenmek maksadıyla kahve ve lokantalara gittiğini eski bir sporcu olması dolayısıyla mevzu şhis lokantada oturup yemek yediğini, spor konusunda konuşmalar yaptığı gibi, iş partisinin teşekkülünden ve Adalet partisinin buna karşı olmasından ve yine bir tertibe marus kalacağı korkusundan dolayı artık sohbet de etmeyeğe başladığını, hülasa komünizm propagandasını kat'iyen yapmamış olduğunu, maznun Mustafa Kutlu'nun işçi partisinin iktidara gelebileceğine dair beyanına gülmekle karşılık verdiğine dair iddianın doğru olup olmadığını hatırlıyamadığı, fakat şimdi dahi bu iddiaya güleceğini, çünkü buna imkan verilmeyeceği kanısında olduğunu söyledi.

İlk tahkikat zabıtnamesinin 3 nü şahifesindeki ifadesi okundu. Aynı mahiyette olduğu görüldü.

Gulh cesa hakimliğince alınan 8/3/966 T.li ifadesi okundu. Kesa aynı mahiyette olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınan 8/3/966 T.li ifadesi okundu. Aynı mahiyette olmakla beraber buradaki ifadesinde, diğer maznunların konuşmalarının komünizm mevzuuna girdiği sırada yanlarından ayrıldığını (aynen Maznun komünizm hudutları içine girdiğine hiç şahit olmadım, konuşmaları bu istikamette tekemmül etme istidadını fark ettiğim anda ben sohbetten uzaklaştım) söylemiş olduğu görülmekle soruldu: Konuşmalar tahrik edici mahiyette yani siz komünistsiniz tarzında isnat vuku bulduğu (çünkü bazı Adalet partisi mensupları bu şekilde isnatlarda bulunuyorlardı) ve diğer arkadaşlarımla değiliz diye karşılık vermeğe başladıkları sırada kendisinin hemen meslisi terkedip gitmekte olduğunu, savcılıktaki ifadesinin bu manayı isah maksadına müstenit bulunduğunu söyledi.

Bunıyet müdürlüğünce alınmış olan 7/3/966 tarihli ifadesi okundu. Buradaki ifadesinde din, mülkiyet, aile ve dış siyaset hakkındaki görüşlerini isah ederek komünizm propagandası yaptığı iddiasını red eylemekte olduğu görüldü.

Müdafilardan avukat Nebil Varuy söz alarak: Müvekkilim Mehmet Şit Ögüycü işçi partisinin seçim yoluyla iktidara gelebileceğini adalet partisinin imkan vermediğinden anayasayı çiğnediğinden iktidara gele-

Maznun Mehmet Rasit Ögütöçü'den oruldu: evet böyle söylüyorum :
Maznun: Mehmet Bahiri: Kendisinin iddia olduğuna gibi hiç bir ş
ve surette komisyonun propagandası yapmadığını söyledi.

İlk tahkikat sabıtnamesinin 3 ncu sahifesindeki ifadesi okundu.
İnkarı mutasammin ve Üner Şengül'ün teyit ve tasvirden ibaret olduğu
söylenildiği görüldü.

Sulh ceza hakimliğince alınan 8/3/966 tarihli ifadesi okundu.
aynı mahiyette olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınan 7/3/966 T.11 ifadesi okundu: Aynı ma
hiyette olduğu görüldü.

Soruldu: Savcılığın verdiği ifadeni doğrular. müdrecatını aynen
vey tamamını tekrar ederim dedi.

Emniyette alınan 7/3/966 tarihli ifadesi okundu. Buradaki ifade
sında siyasi görüşlerini isah edip komisyonun propagandası yaptığı iddia
sını red eylediği görüldü.

Maznun Mustafa Kalkorcu: Kendisinin iddia olduğuna gibi komini
sın propagandası yapmadığını söyledi.

İlk tahkikat sabıtnamesinin 13 ncu sahifesinin eki ifadesi okundu .
İnkarı mutasammin olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınan 13/4/966 T.11 ifadesi okundu. Aynı ma
hiyette olduğu görüldü.

Emniyette alınan 14/4/966 tarihli ifadesi okundu. buradaki ifade
sında sosyalist olup bu konudaki görüşlerini isah ettiği ve komisyonun pro
pagandasını yaptığı iddiasını red eylesiği olduğu görüldü.

Sulh ceza hakimliğince alınan 13/4/966 T.11 ifadesi okundu . aynı
mahiyette olduğu görüldü.

Maznun Nevket Arslan: Kendisinin iddia olduğuna gibi komisyonun
propagandası yapmadığını söyledi.

İlk tahkikat sabıtnamesinin 13 ncu sahifesindeki ifadesi okundu .
İnkarı mutasammin olduğu görüldü.

Sulh ceza hakimliğince alınan 13/4/966 T.11 ifadesi okundu. aynı
mahiyette inkarı mutasammin olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınmış olan 15/4/1966 T.11 ifadesi okundu. eza aynı mahiyette olduğu görüldü.

Emniyetçe alınan 14/4/1966 tarihli ifadesi okundu. Bura ki ifade inde sosyalist olup, bu mevzudaki görüşlerini izah ettiğini ve müsnet suçu red eylediği görülmekle soruldu: "Maznun Erol Sözer'in okuduğu aşık İhsaninin şiirini mevzuunu şimdi hatırlamıyorum dedi.

Ceyhan nufusunda kayıtlı, Abdülkadir kemali oğlu, Azinsden doğma, maznun Meh et Raşit Öğütçü'nün 1330, Sürmene nufusunda kayıtlı, İsmail oğlu, Hüsniyeden doğma, maznun Mehmet Şahin'in 15/3/1339, aynı yer nufusun da kayıtlı, Mesul oğlu, Makbule'den doğma, maznun Şevket Ertekin'in 1/3/1338, Fener nufusunda kayıtlı Rifat oğlu, Mürüvetten doğma, maznun Mustafa Kemal Kutlu'nun 29/4/1338, Sürmene nufusunda kayıtlı İzzet oğlu, Mer yender doğma maznun Muzafer Kalyoncu'nun 14/9/1928 Doğumlu olduklarına dair mahalli nufus memurluklarının cevabi yazıları, sabıkaları olmadığı na dair adli sicil varakaları, Profesör Sühi Dönmezer ve arkadaşları tarafından tarzım edilen 20/9/1966, yine aynı bilim işi heyeti tarafından tarzım edilen 8/4/1966 tarihli raporlar, okundu. Maznunlarla müdafilerden soruldu: Doğum tarihlerinin kendilerine ait olduğunu ve okunan evrakta karşı bir diyecekleri olmadıklarına söylediler.

Duruşma gününden haberdar olduğu halde maznun Erol Sözer'in bin nida gelmemiş olduğu görüldü.

Müdafilerden soruldu: Halen Afyon vilayetine bağlı Sandıklı kaza sının Çambeyli köyünde yedek subay öğretmen olduğunu söylediler.

Müyalması sorulan C. Savcısı: Maznun Erol Sözer'in ihzaren cel bine karar verilmesini istiyoruz dedi.

Müdafiler maznun Erol Sözer'in kar ve yolların kapalı olması sebebiyle gelemediğini kendilerine bildirdiği ve gelecek celse duruşmada bu lunduracaklarını ihzari halinde öğretmen olması itibarıyla muhittâ fena tesir bırakacağını söylediler.

Bu hususta tekrar mütalası sorulan C. Savcısı: Bizde müdafilerin taleplerine hissen iştirak ediyoruz amma usul hükümleri sarıhtir ihzari icap eder dedi.

G.D. C.M.U.K.nun 132 nci maddesi sarahatı dairesinde maznun Krol Sözer'in her iki adresine davetiyeler çıkarılmasına,

2- Sorgunun ikmalinden sonra şahitlerin celpleri hususunun teemmül olmasına ve duruşmanın 13/2/967 günü saat 10 na bırakılmasına ittifak karar verildi. 23/1/967

Reis

Aza

Aza

Katip

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

Hazırlıkta alınan 14/ 4 /1966 tarihli ifadesi okundu. C.Savecisındaki ifadesinin benzeri olduğu görüldü. Soruldu: Bu ifademde doğrudur mündere catını tekrar ederim dedi.

Soruldu: Ben sosyalistim, dini meselede herkesin dilediği gibi ibadet yapabileceğine kanıyım, Polisteki ifademde sosyalist olduğum için ibadet yapmayacağıma dair bir kısım mevcuttur Bu yalnız anlaşılmalıdır. İbadet yaparım, fakat zaman bulamadığım için yapamıyorum dedi.

Sulh Ceza Hâkimiğönce alınan 15/4 /966 t;li ifadesi okundu aynı mahiyette olduğu görüldü.

Sürmene Nufusunda kayıtlı, Hasan oğlu Emineden doğma Maznun Erol Sözer'in 29/10/1935 D,lu olduğuna dair Mahalli Nufus Me, nun cevabi yazısı sabıkası olmadığını dair adli sicil varakası, Profösör Sulhi Dönmezer ve arkadaşları tarafından tanzim edilen 20/9/1966, yine aynı bilirki heyeti tarafından tanzim edilen 8/4/1966 T.li raporlar okundu.

Maznunla müdafilerindensoruldu= Doğum tarihinin kendilerine ait olduğunu ve okunan evraka karşı bir diyecekleri olmadığını söylediler.

Mütaleası sorulan C, Savecisi Şahitlerin celp ve dinlenmelerine, karar verilmesini istiyoruz dedi.

I.G.D. Talep veçile,

1- Şahit Ömer Bengün, Mehmet akkuş, Haydar Turkey, Kemalletin akkıyal, recep Gürsoy ve Hasan Seten adlarına davetiyeler çıkarılmasına,

2- erkiye kalan şahitlerin celpleri hususunun gelecek celse düşünlmesine ve duruşmanın 29/Mart/1967 Çarşamba saat 14 de bırakılmasına ittifakla karar verildi. 13/2/1967

Reis

Aza

Aza

Kâtip

duymadığını, bazen şimal memleketlerindeki sosyalizimden bahseylediklerini, söyledi.

Soruldu: Şimal memlekettten maksatlarının İsvet ve Norveç olduğunu söyledi.

İlk tahkikat zabıtnamesinin 10 nou sahifesindeki ifadesi okundu. Aynı mahiyette olduğu görüldü.

Hazırlık tahkikat sırasında emniyetçe alınan 4/3/966 T.li ifadesi okundu. Bura ki ifadesinde maznunlardan Mustafa Kutlu'nun lokantadaki konuşmalarında umumiyetle Rusya'yı metedip, Marks'dan örnekler verdiğini, Türkiye'nin bu günkü rejimini beğenmemekte olduğunu, tabandan gelen halk hareketi bu memlekete hakim olursa ancak bu suretle memleketin düzeleceğini söylediğini bildirmiş olduğu görülmekle soruldu: Ben maznun Mustafa Kutlu'nun Marks dan bahsederek örnekler verdiğini duymadım ve polise verdiğim ifade de böyle bir şeyde söylemedim, maznun Mustafa Kutlu Türkiyenin bu günkü rejimini değil iktidarda olan hükümetin icmatını beğenmezdi ve halkın zamanla ilerleyip şuurla hakiki temsilcilerini seçmedikçe memleketin düzelemeyeceğini söylerdi. Tabandan gelen halk hareketinden bunu anlatmak istemiştım dedi.

Maznunlarla müdafilerinden soruldu: şahidin ifadesine karşı bir diyeceğimiz yoktur dediler.

Şahit: Mehmet Akkuş, B. Hidar, 1938 D.lu, PTT idaresinde ölçü muayenememuru olduğunu, Fındıkzade Özbek s leymanefendi sokak no: 13 de oturduğunu, maznunları tanıdığını, şahitliğe mani hali olmadığını söyledi yemini badele icra soruldu: Kendisinin işçi partisinin Fatih şubesi idare heyeti üyesi iken 1964 senesinde memuriyete tayini sebebiyle ayrıldığını, bu itibarla maznunlardan Mehmet Şahin'le Mustafa Kutlu'yu yakinen tanıdığını, diğerlerini de tanımakta olduğunu ve fakat bunların iddia olunduğu gibi komünizmi her ne şekilde ve surette olursa olsun metettiklerini ve bu mevzuda progaganda yaptıklarını duymadığını dedi.

İlk tahkikatte zabıtnamesinin 10 nou sahifesindeki ifadesi okundu. Aynı mahiyette olduğu görüldü.

Hazırlık tahkikatı sırasında alınmış olan 3/3/966 T.li ifadesi okundu. Keza aynı mahiyette olduğu görüldü.

Müdafilerden Muvaffak Şeref'in talebi üzerine şahitten soruldu:

Kendisinin maznun Mustafa Kutlu, Mehmet Şahin ve Musaffer Kalyoncu'yu tanıdığı
rı, bunların hiç bir şekil ve surette konuşmaları sırasında kendisine komi
nizmi metederek şekilde bir şey söylemediklerini, sorğu hakimine ifade vermek
için korodorda beklerken gerek kendisine ve gerek diğer şahitler her hangi bir
şahıs tarafından polisteki ifadenin değiştirilmesi halinde içeriye takılacak
lağrına dair bir şey söylemediğini söyledi.

Maznunlarla müdafiler en soruldu: şahidin ifadesine karşı birdiyece
şimiz yoktur dediler.

Şahit: Kemal Sarus, B. İsmail, 1341 D.lu, Elektrikçilik yaptığını
Şehresini içki evleri 3 no'lu sokak 14 numarada oturduğunu, maznunları tanıdığı
rı şahitliğe mani hali olmadığını söyledi yemini bedel tora soruldu: Kendisi
nin 15 seneden beri maznun Mustafa Kutlunun lokantasına giderek yemek yediği
ni ve basen içki içtiğini, ve fakat maznunların her ne şekil ve surette olar
sa olsun komünizm propogandası yaptıklarını hiç duymadığını söyledi.

İlk tahkikat zabıtı mesinin 8 no'lu mahifesindeki ifadesi okundu. Ay
rı mahiyette ademi malumatı matanzamın olduğu görüldü.

Hazırlık tahkikatı sırasında alınmış olan 4/3/966 Tli ifadesi okundu.
Keza aynı mahiyette olduğu görüldü.

Maznunlarla müdafilerinden soruldu: şahidin ifadesine karşı birdiyece
şimiz yoktur dediler.

G.D. İaleb veçhile, 1- Şahit Selahattin Akbaş, Hüseyin Nevket Kaya,
ve Ruhi Koçsünmez adlarına davetiyeler çıkarılmasına,

2- Mütebaki şahitlerin celbleri hususunun gelecek celse düşünülmesine
ve duruşmanın 8/6/967 günü saat 10 na bırakılmasına ittifakla karar verildi.

2/5/967

Reis

Aza

Aza

Katip

2- Bakaya şahit Ramis Usta Mehmet oğlu, Ümer Ümeroğlu, Ahlet Alpay, Haydar Murtaza, Süleyman Özemre Mehmet Kutlukan adlarına davetiyeler çıkarılması,

3- Şahit Ümer Bengül duruşma zabtının 11 eri sahifesinde dinlenmiş olduğuna göre onun yeriden celbine lazım ve mahal olmadığına ve duruşmanın 5/10/967 günü saat 14 de bırakılmasına ittifakla karar verildi. 19/7/967

Reis V.

Aza

Aza

Katip

50 D. pilete

*partini ilki olan hakkında
konuşma alınabilir*

Maznunlardan Erol Sezer yok, diğer maznunlar ile müdafileri geldiler. yüzlerine karşı eskisi gibi açık duruşmaya eşanla heyette ki tebeddüle binaen geçmiş zabıtlar okundu.

Şahit: Yusuf Ziya Akın, B. Yunus, 1337 D.lu, Küçükmustafapaşa haliç caddesi no: 81 de oturur, maznunları tanıır mani hali yok usulen yemini verildi soruldu: Ben maznunların komünizm propagandası yaptıkları hakkında hiç bir şey bilmiyorum dedi.

İlk tahkikatındaki ifadesi okundu. Burada hazırlık tahkikatındaki ifadesini tekrar ettiğini bildirdiği görüldü.

Hazırlık tahkikatındaki 6/4/966 T.li ifadesi okundu. ifadesinin aynen doğru olduğunu tekrar ettiğini söyledi.

Soruldu: Ben dediğim şekilde Erol Sezer ve Muzaffer Kalyoncu'nun söylediklerini aynen nakli hiyade ettim diğer maznunlar hakkında belirttiğim merkezdedir. ve kanaatime göre bu konuşmalarda komünistlik propagandası olmadığı kanaatindeyim konuşmalar bu şekilde olmuştur. Bu da bir parti münala şasından ibarettir dedi.

Soruldu: Her şeyin devletleştirilmesinden maznunun maksadı çok zenginliğin türmememesi ve dolayısıyla devletin daha varlıklı olmasını ve bu suretle vurguncuların piyasada bulunmaması kast ve niyet etmekten ibarettir. İşçi partisinin iktidara gelmesi şeklindeki sözünde anlaşılacak mana bu parti geldiğinde sosyal adaletin daha gerçekli olacağı düşüncesidir dedi.

Şahitten İşçi partisinin ne şekilde hangi yollardan iktidara gelmek

istediği hususunda maznunların fikirlerinin nelerden ibareti olduğu hususundaki bilgisi soruldu:

Müdafi Ziya Nur : Sualin belirtilen şekilde sorulması kanuni yollarla iktidarda bulunan bir partinin iktidarda bulunmasına göre calibi dik haktır fakat buna rağmen sualin sorulmasında da bir beyis görmüyoruz dedi. Soruldu: İşçi partisinin iktidarı ele alması için her hangi bir konuşma olması, kanaatine göre bir parti iktidarı ele almak için mücadele eder, partinin iktidarı ele alması için takip ettiği yol hakkında her hangi bir konuşma olmadı dedi.

Tekrar soruldu: Ben maznunların ifademde birbirlerine verdiklerini bildirdiğim sosyalizim ait kitapların hangi kitaplar olduğunu bilmem, bu iş için maznunlar birbirlerine okumak için kitaplar verirlerdi bunların ne kitapları olduğunu bilmediğim gibi sosyalizime ait olduğunu da bilemem arkadaşlar sosyal adalete ait tartışmalar yaptıklarından bu kitapların da sosyalizime ait olduğunu zannettim kanaatimde bu merkezdedir dedi.

Müdafiin talebi ile şahitten soruldu: İfadem doğrudur, Fakat ben bunu okumadan imza ettim yalnız ifadem tasrih edilen hususlarda doğrudur, ben söyledim bir kaç saat söyledim memurlar yazdılar bana imza ettirdiler fakat şimdi okunduğunuz dan ibarettir dedi.

Müdafi M. Faffak şerefin isteği ile şahitten soruldu: Şevket Eryekinin komünislikten mahkûm olduğunu duydum bizzat kendisi bana anlatmış değilim, ve Kapışhanede de kendinin kötü yollara sevk edildiğini de duydum, ve ben yine polistede komünislik münakaşa yapmadıklarını bunun parti münakaşası olduğunu sosyal adalet gerçekleştirilmesi için yapılan konuşmalar olduğunuda emniyette söylemişim, yazılısın diye ısrar etmemişim, okumadan imza ettiğim için bu şekilde beyanımın zabta geçip geçmediğini bilemem dedi.

Müdafi Nebil'in talebi ile soruldu: İşçi partisinin arkadaşlar arası ile zorla iktidara geleceği hakkında her hangi bir şekilde konuşmaları olmadı, böyle bir konuşmayada şahit olmadım dedi.

Maznunlardan ve müdafilerden şahidin ifadesine karşı diyecekleri soruldu: Olmadığını söylediler,

İddia makamının talebi ile şahitten soruldu: Müfrit sosyalizimden ben hakka hukuka çok bağlı doğru namuslu şerefli bir insan olarak tanırım

ve beyanına devamla müfrit fikirler münasebetiyle alakasını zayıflatmışındır müfrit fikirden komünizmin anlamış değilim, yukarıda da beyan ettiğim şekilde müfrit fikirden maksadım, doğrucu hakka hukuka riayet eden namuslu kimse anlarım dedi.

Maznunlar ve müdafiler şahidin ifadesine diyecekleri olmadığını söylediler.

Şahit Mehmet Ulutan'ın adına çıkarılan ihzarın hasta olduğunda bu hisle iade edildiği görüldü.

G.D. Taleb veçhile, 1- Mehmet Ulutan'ın ihzarına veriler meşruhata göre, celbi için tekrar ihzar çıkarılmasına ve duruşmanın 7/12/967 günü saat 10 na bırakılmasına ittifakla karar verildi. 2/11/967

Reis V.

Aza

Aza

Kat'p

tabir kulhanarak mazunlara atıfta bulunmadım, ve mazunların komünizm propagandası yaptıklarını da duymadım dedi.

Tekrar soruldu: Bu tabirleri polis kendiliğinden yazmıştır dedi.

Mazunlarla müdafilerinden tevsi tahkikat hakkında bir talepleri olup olmadığı soruldu: Müdafî Muvaffak Şeref Şu² alarak: 76 şahidin ismini muhteyi bir liste tevdi etti ve bu şahitlerin her zaman için mazunlar dan Mustafa Kutlunur lokantasının müşterileri olduğunu ve oradaki sohbet lerde komünizm propagandası mahiyetinde bir konuşma yapılmadığına şahit olduklarını söyledi.

Mütalaa sorular C. Savcısı: Dosya münderecatına ve müdafinin, gös terilen 76 şahidin şahadet edeceği husus hakkında vaki tevsi beyanına nazaran bu şahitlerin dinlenmelerine mahal olmadığına karar verilmesi düşüncesindeyiz dedi.

G.D. Mevzuu şahadetleri itibarıyla, müdafilerden Muvaffak Şeref tara fından verilen listede isimleri bildirilen şahitlerin celbi istimalarına mahal olmadığına ittifakla karar verilerek bildirildi.

C. Savcısından tevsi tahkikat hakkında bir talepleri olup olmadığı soruldu: Dava dosyasının berayi mütalaa memurleytlerine tevdiine karar verilmesini istedi.

G.D. Dava dosyasının berayi mütalaa C. Savcılığına tevdiine ve du ruşmanın 8/2/968 günü saat 11,30 za birakılması ittifakla karar verildi.

7/12/967

Neis

Aaa

Aaa

Aatip

Balkis Uysal 6912 Hüseyin Yücel 8486

Maznun Erol Gözer hariç diğer maznunlarla müdafileri geldiler. Yuvalarına karşı açık duruşmaya evanla beyetteki tek tehditle bina en geçiş zabıtlar okundu.

Şahit: Mehmet Uluta, B. Tefrik, 1335 D.lu, Kartasiyecilik ya tışını. Kuçkaustafapasa ayakkabı oaddeci nôt 9 da oşurduğunu, maznunları tanıdışa şahitliğe mani hali olmadığını söyledi. yemini badel iora soruldu: Kendini nin maznunların komünist prppagandası yaptıklarını görmediğini söyledi.

İlk tekkikat zabıtmasının 17 nöl sahifesindeki ifadesi okundu. Adem ni malumata mutamadın olduğu görüldü.

Hazirlik tekkikata marazında alinar 30/3/966 T. 1 ifadesi okundu. Buna daki ofadesinde, müşahadelerini umumî mahiyette anlatarak maznunlardan Beyket "rtekin" in sosyalist, Erol Gözer'in aşırı Sosyalist ve Mustafa Kutlu nun ise Komünist temayüllü olduklarını söylediği görülmekle soruldu: Ber Po lise ifade verirken sosyalist, sert sosyalist, Komünist temayüllü diye

ma kaydedildiği ve binnetice Davetkilerinin beraetlerine karar veril-
sinin istenildiği görüldü.

Müdafi İhsan Altay Gürhan s82 alaraka: müv. kili Mehmet Raşit Ö. Gü-
tücünün 50 ye müteceviz eser sahibi olduğunu, bütün her sınıf halkla
temas etmek mesleki icabı bulunduğunu belirttik, diğer müdafilerin mü-
dafaalarını tekrarla beraetine karar verilmesini istedi.

Maznun Mustafa Kutlu'dan esas hakkındaki müdafaası soruldu: eski
müdafaalarını tekrarla beraetine karar verilmesini istedi.

Maznun Mehmet Raşit Öğütüoüden esas hakkındaki müdafaası sorul-
du: eski müdafaalarını tekrarla beraetini istedi.

Maznun Mehmet Mahin4 1 esas hakkındaki müdafaası soruldu: eski
müdafaalarını tekrarla beraetini istedi.

Maznun Muzaffer Kalıoıncudan esas hakkındaki müdafaası soruldu: esk-
ki müdafaalarını tekrarla beraetini istedi.

Maznun Evket Brtek'in esas hakkındaki müdafaası soruldu: eski
müdafaalarını tekrarla beraetine karar verilmesini istedi.

G.D. Dava dosyasının heçetince tetkike alınmasına ve duruşma-
nın 23/7/968 günü saat 10 na bera 1 masına ittifaqla karar verildi.

13/6/968

Reis

Aza

Aza

Katip

Erol Süzer Harif diğer mahkumlar ile müdafileri avukat Muvaffak Şeref, Gülçin Çaylıgil, Nebil Baruh, Ziyaur Ergün ve İhsan Altay Gurgun geldiler. Yüzlerine karşı sakhal gibi açık duruşmaya devam olundu.

Müdafilerden esas hakkındaki müdahasaları soruldu: Av. Gülçin Çaylıgil ve Ziya Nur Erim imzaları ile vermiş oldukları, 11/6/968 T.11 9 sahife den ibaret müdafaanameseleri müderecatlarına tekrar ettiklerini ve diğer müdafilerde bu savunmaya iştirak ettiklerini söylediler.

Müdafaaname okundu, Müdafilerden avukat Muvaffak Şeref imzasını taşıyan bu günkü tarihli 5 sahifeden ibaret müdafaaname de okundu. Müderecatın dan sosyalizm, komünizm içtimai sınıflar anlamaları üzerinde durulmuş bunların terfihinin yapıldığı, sosyalizm ile komünizm arasındaki farkın ayırılması ile belirtildiği, propagandanın birbiriyle yapılarak taraftay temini ne müteveccih olması iktisadıyla hususlarının açıklandığı, ve tahkikat sahifelerine temas olunarak inzari ve ilk tahkikatın mahrem olmalarına rağmen son tahkikatın alevi ve husurda yapılması itibarıyla mahkemeler lehine esaslı bir teminat olduğunun usul hukuku bakımından isahının yapıldığı, bu itibarla şahitlerin son tahkikatındaki şahadetlerine itibar edilmediği gerçeği

Maznuniarla, müdafileri geldiler. Yüzlerine karşı eskisi gibi açık duruşmaya devamla heyetteki tebeddüle binaen geçmiş zabıtlar okundu Maznun Etol Sözer Babası Hasan, anası Emine, 1935 D.lu, bekar, okuryazar, sa bıkasız, Yd. Subay Öğretmen olduğunu, ve maden fakültesi Son sınıf öğrencisi bulunduğunu, K. Mustafapaşa Hanım sokak No:73 de oturduğunu, söyledi.

İstanbul 2 ci sorgu H.nin 19/10/1966 T. ve 235 sayılı lüzumu muhakeme kararı okundu İsnat olunan suç anlatılarak maznunun sorgusuna başlandı. Kendisinin iddia olunduğu gibi komünizm propagandası yapmadığını söylemek le inkarı öüründe bulundu.

İlk tahkikat zabıtnamesinin (13) sahifasında alınan ifadesi okundu. inkarı mutazammın olduğu görüldü.

C. Savcısı tarafından alınan 15/4/1966 T. 11 ifadesi okundu. Aynı mahiyette ol makla beraber buradaki ifadesinde İtçi partısından olup bu partinin prog ramı dairesinde konuştuğunu söylemiş olduğu görülmekle soruldu: bu ifade doğrudur müderecatını tekrar ederim dedi.

Bedia Söylemez 6724 Sadı tin Yazıcı 16303

Maznunlarla müdafileri geldiler. Yüzlerine karşı eskisi gibi açık duruşmaya evamla heyetteki tebeddüle binaen geçmiş zabıtlar okundu.

Maznun Erol Sözer'in birnida gelmemiş olduğu anlaşıldı.

Sahit: Haydar Türkay, B. İbrahim, 1339 D.lu, inşaatçılık yaptığı, Haydar bıçakçı çeşme sokak no: 14 de oturduğunu, maznunları tanıdığını, şahitliğe mavi hali olmadığını söyledi. Yemini badel iora soruldu: Kendisinin zaman zaman maznun Mustafa Kutlu'nun Cibalıdeki lokantasına akşam yemeği yemek için gittiğini, orada maznunların günün siyasi mevzuları üzerinde konuştuklarını, ve muhalif partiden olanların da konuşulanları tecessüle dinlediklerini bildiğini, konuşma mevzuunun matbuattaki günlük siyasi iktisadi hadiselerle taalluk edildiğini, maznunların Rusyadaki rejimin iyi olduğundan ve bu tahakkuk ettiğinden ve Türkiyede de di

Yet Rusya ile iyi münasebetler kurmamız lazımdır bu türlü istihlal vasıtaları devleştirilmedi. her hak devlet eliyle tevzi edilmelidir... er geç bu bu nizam yıkılarak yeni bir yörüngeye oturacağını söylüyorlar... gibi sözleri Mustafa Kutludan duyduğumu, bu şekilde ifadesinin doğru olduğunu ancak Muzaffer Kalyaoncunun konuşmasını ilmi mevzularda konuşma şeklinde söylemiş isede emniyette zahulen bunun komünizm mevzuunda diye yazıldığını, beyanla bu ifadesini doğruluğunu ve tekrar ettiğini bildirdi.

Soruldu: Mustafa Kutlu işçi sınıfının iktidarı ne şekilde ele alacağı hususunu izah etmemiştir. yani alttan gelen bir tazyikle bir iktidar eğişikli hususunda konuşması olmadığı gibi seçimle iktidara gelineceği şeklinde bir izahıda yapmamıştır, ş.

Bütün istihlal vasıtaları devleştirilmedi dedi. ancak bu istihlal vasıtalarından hangilerini murat ettiğini açıklamıyordu, büyük istihlal memmaları yanında küçük istihlal vasıtalarının da devleştirilip devleştirilmeyeceği hususunda bir ayırım yapıp yapmadığını duymadım, keza er geç yıkılacağına bildirdiği nizamın nasıl yıkılacağını ve bunun yerine ne şekilde ve nasıl bir nizam kurulacağını izah etmedi dedi.

Soruldu: Mustafa Kutludan gayri diğer maznunların ne yukarıda tesbit edilen şekilde konuşmaları nede komünizm le ilgili her hangi bir konuşmalarını şahsen duymadım dedi.

Müdafî Ziya Nur'un talebi ile soruldu: istihlal vasıtalarını devletleştirilsin derken bundan petrolleri misal verirdi dedi.

Müdafî Muvaffak Şeref'in talebi ile soruldu: Ben Komünizm, sosyalizm faşizm, nasirel sosyalizm gibi idare sistemler hakkında okumuş bilgi edinmiş kimse değilim Mustafa Kutludan konuşmamız sırasında duyduklarımı yukarıda bahsettiğim şekilde emniyette anlatmıştım dedi.

Müdafilerle maznunlardan soruldu: şahid ifadesine karşı diyeceklerini bulunmadığını gerekli taanları bilahare yapacaklarını söylediler.

Şahit Yusuf Ziya Akın gelmedi. adına çıkarılan davetiyenin Taliğ edildiği görüldü.

Gö D. Taleb ve hile, l-Tabliğata rağmen gelmeyen Yusuf Ziya Akın an ihzaren/cebine,

2- Maznunlarla müdafilerine esas hakkındaki müdafaalarını yazılı olarak hazırlayabilmeleri için mehil verilmesine ve duruşmanın 13/6/968 günü saat 10 na bırakılmasına ittifakla karar verildi. 4/4/968

Reis

Aza

Aza

Katip

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURULU
TÜSTAV
2720688
272139
19 Nisan

Bedia Süylemez 672 Hüseyin Yücel 8486

Maznun Mustafa, Kutlu, Mehmet Bahin, Hrol Sözer, Muzaf fer Kalyoncu ve Şevket Artekin ile müdafileri avukat Nebil Barul, Gülçin Gaylıgil, Muvaffak Şeref, Yılmaz Halkacı ve Ziya Nur Ergün geldiler. Mustafa Raşit Öğütücü'nün binnida gelmediği görüldü. Elelerin yüzüne karşı eskisi gibi açık duruşmaya devam olundu.

Maznun Mehmet Raşat Öğütücü'nün 18/3/968 tarihinde cerrahi müdahale edilerek halen tedavisine devam edildiğine dair Dr. Sadi Pengen tarafından verilen imzası musaddak 2/4/968 tarihli rapor müdafî av. Nebil tevdi etti, okunarak dosyasına kondu.

Esas hakkında mütalaası sorulan C. Savcısı: 4 sahifeden ibaret bu günkü tarihli mütalaaamesini verdi, ve müdderecatını okumak suretiyle tekrarlayıp, suçları sabit olan maznunların T.C.K.nun 142/1, 173/son, 31, 33 ve 40 nci maddelerine göre teşhiyelerine karar verilmesini istedi.

Maznunlarla müdafilerinden sordu: Esas hakkındaki savunmasını hazırlamak üzere mehil istiyoruz dediler. Yanlız Müdafî Muvaffak Şeref söz alarak: Bu duruşma sonucunda C. Savcısının gerek maznunları ve gerek şahitlerin hazırlıktaki ifadelerinin maksada ve kerhe müstenit olduğu tesbit edilmesine rağmen, topsykün hepsinin teşhiyesi mütalaaasında bulunmasını hayretle karşılıyoruz dedi.

G.D. Mazeretini, Raporla tevsik eden maznun Mehmet Raşat Öğütücü